

A horizontal graphic consisting of nine horizontal stripes of equal width, colored from top to bottom: yellow, green, blue, light blue, purple, pink, red, and black. The text 'Kunstenaars van morgen' is overlaid on the stripes in white, bold, sans-serif font.

Kunstenaars van morgen

Jaarverslag 2013

Bestuursverslag en jaarrekening

Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten

Inhoudsopgave

Voorwoord	3	Studenten	34
		- Studie en handicap	37
Organogram	4	- Nationale Studenten Enquête	37
		- Internationalisering en beursprogramma's	38
Missie	4		
College van Bestuur - bestuursverslag	5	Arbeidsmarkt afgestudeerden	41
- Financiële positie en beleidsvoornemens	5	Personeel	42
- Instellingsplan – terugblik en kerndoelen	5		
- Overige bestuurlijke activiteiten in 2013	6	Huisvesting en facilitair beheer	48
- Vooruitblik bestuurlijke agenda 2014	8		
- Stakeholders	8	Rechtsbescherming	49
- Internationalisering	8		
- Besturingsfilosofie en samenstelling bestuur	8	Prijzen	50
- Governance	9	Sponsors, donateurs en partners	53
Prestatieafspraken	10	Jaarrekening	58
- Indicatoren en maatregelen	10		
- Profilering en zwaartepuntvorming	10	Bijlage 1: Continuïteitsparagraaf	81
Raad van Toezicht	12	Bijlage 2: Prestatieafspraken	87
- Remuneratie	13		
- Financial audit	13	Overzichten	92
- Extra activiteiten	14	- Directie, studieleiding, lectoren, Commissies van Advies	92
Medezeggenschap	15	Index	95
- Hogeschoolraad	15		
		Colofon	96
Kwaliteitszorg	17		
- Instellingstoets kwaliteitszorg	17		
- Accreditaties	17		
Onderwijs en onderzoek	18		
- Opleidingenaanbod	18		
- Kunstenaars van morgen	18		
- Kwaliteit van toetsen en beoordelen	19		
- Afronding keuzevakkenprogramma	20		
- Onderzoeksbeleid	20		
- Hogeschoolbrede lectoraten	20		
Academie voor Beeldende Vorming	22		
Academie van Bouwkunst	24		
Conservatorium van Amsterdam	25		
Nederlandse Filmacademie	27		
Reinwardt Academie	29		
de Theaterschool	31		
Master Kunsteducatie	33		

Voorwoord

De wereld is in transitie. In de nasleep van een economische recessie zoeken we nieuwe manieren om ons leven en onze maatschappij vorm te geven. Kunst beweegt daarin mee en draagt hieraan bij. De kunstpraktijk verandert, kunstenaars nemen nieuwe (maatschappelijke) thema's ter hand en de manier waarop publiek en belanghebbenden binnen en buiten het werkveld kunst beleven en beoordelen is aan verandering onderhevig. Ook kunstenaars zoeken daarom nieuwe wegen, nieuwe inzichten en houden ons nieuwe spiegels voor. Bovenal bieden zij ons inspiratie bij onze eigen zoektocht – essentieel voor een gezonde toekomst.

Na een tijd waarin het vooral over bezuinigingen is gegaan, ontstaat langzaam weer ruimte voor de toegevoegde waarde van kunst. Ruimte die onze alumni pakken: als ondernemer in de creatieve industrie, docent in het kunstonderwijs (van primair tot hoger onderwijs), als architect, als erfgoedprofessional en als kunstenaar met een eigen stem. Dat onze alumni daarin weer succesvol waren moge blijken uit het eerbetoon dat hen in 2013 ten deel is gevallen.

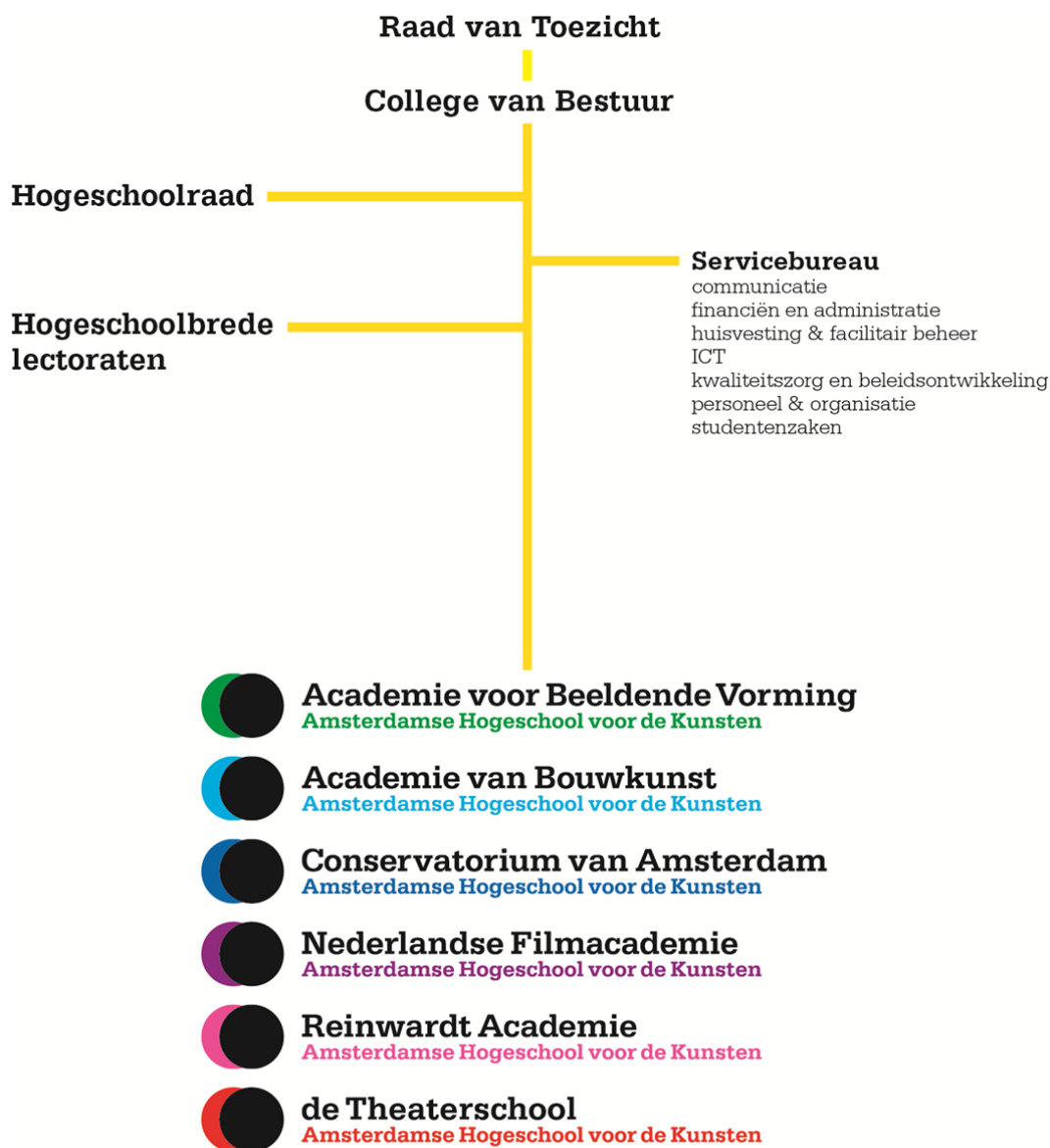
Aan de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten is het opleiden van de kunstenaars van morgen één van de kerndoelen. Maatwerk is daarbij van belang. Niet alleen om recht te doen aan het rijkgeschakeerde werkveld waarin onze alumni terecht komen. Maar ook om recht te doen aan ieders individuele talent. In *2013 in beeld* bieden wij in vogelvlucht een overzicht van wat dit zoal oplevert: www.ahk.nl/2013. Voor u ligt het volledige jaarverslag over 2013 waarin over alle activiteiten en resultaten van de AHK verantwoording wordt afgelegd.

Eén van de belangrijkste resultaten van het afgelopen jaar was het met goed gevolg doorstaan van de instellingstoets kwaliteitszorg. Het bijzonder positieve rapport dat wij van het accreditatiepanel mochten ontvangen zien wij als een groot compliment aan alle medewerkers in de faculteiten en in het Servicebureau. Zij zetten zich dagelijks in om de kwaliteit te leveren waarvoor wij geprezen worden. Wij zijn hier enorm trots op en hopen dat u onze vreugde deelt bij het lezen van dit verslag.

Jet de Ranitz
voorzitter College van Bestuur

Bridget Kievits
lid College van Bestuur

Organogram

Missie

“De Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten leidt studenten op voor het nationale en internationale werkveld van kunst, cultuur en erfgoed. De AHK staat voor excellent opleiden: uitstekende docenten

helpen bijzonder getalenteerde studenten hun artistieke identiteit te ontwikkelen vanuit vakmanschap en traditie, met oog voor vernieuwing en in nauwe verwevenheid met het internationale toonaangevende werkveld waarvan Amsterdam de spil is”.

College van Bestuur - bestuursverslag

In 2013 boekt de AHK belangrijke resultaten op het gebied van onderwijskwaliteit en kwaliteit van de organisatie. De Instellingstoets wordt met een zeer positief advies afgesloten. Daarnaast neemt het College een aantal bestuurlijke beslissingen met verreikende gevolgen, zoals de aankoop van een deel van het oude Shell-laboratorium in Amsterdam-Noord waar in de komende tijd een aantal opleidingen een onderkomen zal vinden en een reorganisatie van de Academie van Beeldende Vorming. De AHK heeft de afgelopen jaren de financiële gevolgen van de veranderde bekostiging gevoeld, maar is dankzij strak sturen van het College en de directies financieel gezond. De faculteiten boeken goede resultaten, waaronder enkele heraccreditaties van opleidingen.

Financiële positie en beleidsvoornemens

De staat van baten en lasten over 2013 laat een nadelig saldo zien van K€834 ten opzichte van een voordelig saldo van K€286 over het boekjaar 2012. Voor 2013 was een negatief resultaat voorzien in de begroting van K€886. De faculteiten hebben betere resultaten neergezet dan voorzien; daarmee ontstond ruimte binnen de begroting voor het opvangen van incidentele tegenvallers.

Meerjarenperspectief

De financiële resultaten waren de afgelopen jaren overwegend positief. Daarmee is een gezonde reserve opgebouwd. Het wegvallen van bekostiging voor bepaalde typen studenten heeft bij de faculteiten ingrijpende gevolgen die zich vanaf 2011 vertaalden in een negatieve meerjarenprognose. Daarnaast was op enkele plaatsen een organisatieverandering vanuit inhoudelijke overwegingen nodig. Actieve sturing van het College en de directies heeft de afgelopen tijd geleid tot verbetering van het perspectief op lange termijn. De investeringen die nodig zijn om de gewenste veranderingen door te voeren, zullen de komende jaren leiden tot verliesgevendende begrotingen (er wordt dus ingeteerd op de reserve). Aan het einde van de Instellingsplanperiode (2018) zal de AHK niet alleen op instellingsniveau, maar ook per faculteit, weer zwarte cijfers laten zien.

Reservepositie

De reservepositie van de AHK is goed, al doen zich hier verschuivingen voor zoals blijkt uit de voorspelling van balansontwikkelingen (zie p. 81, Continuïteitsparagraaf). Dit houdt sterk verband met investeringen in huisvesting, de reorganisatie bij de Academie voor Beeldende Vorming en organisatieverandering bij andere onderdelen. Voor 2014 en verder zal het College van Bestuur beleid formuleren ten aan

zien van de gewenste reservepositie, in relatie tot de risico's en noodzakelijke investeringen.

Treasury management

Het beleid van de AHK is, om tijdelijke overtollige liquide middelen zo defensief mogelijk te beleggen. In 2011 is er mede vanwege dit beleid besloten om deze middelen via geïntegreerd middelenbeheer (schatkistbankieren) bij het Ministerie van Financiën te plaatsen.

Instellingsplan – terugblik en kerndoelen

Het jaar 2013 is het eerste jaar waarin de doelstellingen van het Instellingsplan inclusief de prestatieafspraken met OCW als richtsnoer dienen. Deze doelen zijn voor een groot deel verwezenlijkt voor de fase 2013. Sommige zaken krijgen in 2014 een vervolg, andere worden later, of op aangepaste wijze ter hand genomen.

In 2013 zijn in lijn met de vier kerndoelen uit het Instellingsplan de volgende zaken gerealiseerd:

Kerndoel 1: Excellent opleiden als uitgangspunt en continu kwaliteitsstreven

- **Kwaliteitszorg** In 2013 ondergaat de AHK met succes de instellingstoets kwaliteitszorg (zie ook p. 17). Ook de heraccreditaties van de opleidingen laten een positief beeld zien. Het systeem van midtermreviews wordt geëvalueerd en leidt tot nieuw beleid voor de komende jaren.
- **Professionaliseringsplan** In het kader van de nieuwe cao-afspraken wordt een professionaliseringsplan ontwikkeld en vastgesteld waarin het meerjarig beleid op het gebied van deskundigheidsbevordering is beschreven. Eerdere regelingen van de AHK die de medewerker in staat stellen afspraken te maken over professionalisering worden in dit plan geïntegreerd. Conform de cao stelt de AHK 3% van de bruto loonsom uit eigen middelen beschikbaar voor deskundigheidsbevordering; hiermee is een bedrag van ca €800.000,- per jaar gemoeid. Het plan komt tot stand met de input van P&O, directies en de Hogeschoolraad en treedt in werking per 1 januari 2014. Tot die tijd zijn de bestaande regelingen van kracht.
- **Informatiemanagement** Gegevens over onderwijs en kwaliteitszorg worden geïntegreerd in de halfjaarlijkse planning- en controlcyclus. Een informatiemanager wordt aangetrokken om de managementinformatie beter te stroomlijnen. In verband met tegenvallende resultaten loopt dit project vertraging op. In 2014 wordt dit project met externe hulp weer opgepakt. Ondertussen zijn de

managementrapportages ten behoeve van de planning & control cyclus wel sterk verbeterd.

Kerdoel 2: Kunstenaars van morgen

- **Ondernemendheid** Er vindt een managementconferentie plaats over het onderwerp Ondernemendheid, met interne en externe stakeholders. De conferentie krijgt een vervolg in een aparte plek op de website die een uitwisseling van best practices bevordert.
- **Landelijke agenda talentontwikkeling** in het kader van de sectorplan afspraken. Vanuit de AHK zijn het Conservatorium van Amsterdam en de Theaterschool hierbij betrokken. Samen met Hogeschool der Kunsten Den Haag trekt de AHK de Taskforce Talentontwikkeling van de Vereniging Hogescholen die, als uitvloeisel van het sectorplan Kunstvakonderwijs, tot een agenda moet komen op dit vlak. Er wordt in 2013 een enquête onder alle kunstvakopleidingen uitgezet om ontwikkelpunten per discipline in kaart te brengen. De wensen blijken per discipline behoorlijk uiteen te lopen. In 2014 wordt de eindrapportage van de Taskforce verwacht. Binnen de AHK is talentontwikkeling een van de speerpunten in de prestatieafspraken (zie p. 87).

Kerdoel 3: Herkenbare positie in creatieve metropool Amsterdam

- **Centre of Expertise** De AHK neemt met de Hogeschool van Amsterdam (pervoerder) en Inholland deel in Amsterdam Creative Industries Centre of Expertise. Studenten van de Academie van Bouwkunst en van de Reinwardt Academie werken samen met partners uit de creatieve industrie op het gebied van herbestemming en herontwikkeling van erfgoed. Het project krijgt een impuls door Artist in Residence Michiel Schwartz. De Filmacademie doet samen met het lectoraat Game Design van de Hogeschool van Amsterdam onderzoek naar real-time interactieve cinema.

Kerdoel 4: Onderzoek in dienst van onderwijs en vakontwikkeling

- **Onderzoek** Naar aanleiding van het panelbezoek van de Validatiecommissie Kwaliteitszorg Onderzoek (VKO) in december 2012, organiseert het bestuur in februari 2013 een Raad van Toezichtdag over onderzoek en lectoraten. Aanwezig zijn de leden van de Raad van Toezicht, het College van Bestuur, directeuren, lectoren, en de bij de onderzoeksprojecten betrokken docenten en studenten. Na afloop vindt tijdens een diner informele uitwisseling plaats tussen het College, de Raad en de directeuren. Tijdens deze dag worden ook de bevindingen van het VKO-panel besproken. Vervolgdiscussies over de kwaliteitsborging van onderzoek vinden gedurende het jaar plaats in directieteamverband en tussen CvB en Lectoratenoverleg. Als onderdeel van het onderzoekbeleid

vindt een evaluatie van de lectoraten plaats en stelt elke faculteit een onderzoeksagenda en een kwaliteitszorgplan op. Het onderzoeksbudget wordt in navolging hiervan anders ingericht waarbij elke faculteit een vast 'trekkingsrecht' krijgt. De reserve die resteert wordt ingezet voor extra projecten, waarvoor een aparte aanvraag kan worden ingediend bij het College. Hiervoor wordt een protocol met criteria ter toetsing opgesteld.

- **Alumni** Aan de hand van de uitkomsten van een grootschalige enquête onder AHK-alumni van alle faculteiten worden de kaders voor een gezamenlijk alumnibeleid opgesteld, waarbij het delen van best practices, het instellen van een centraal coördinatiepunt alumni en centraal beheer van het adressysteem centraal staan. De contacten met de alumni worden voornamelijk door de faculteiten geïnitieerd en onderhouden, aangezien alumni daar het meest verbinding mee voelen. Omdat alumni in het onderzoek hebben aangegeven ook geïnteresseerd te zijn in activiteiten van andere faculteiten, zal één keer per jaar een algemene digitale nieuwsbrief verstuurd worden met nieuws over alle faculteiten.

Overige bestuurlijke activiteiten in 2013

Afgezien van de in het Instellingsplan opgenomen onderwerpen, spelen in 2013 de volgende zaken:

Huisvesting

Voor het bieden van excellent onderwijs zijn excellente voorzieningen vereist. De hoofdlocaties van de AHK zijn geconcentreerd rond het Mr. Visserplein. Hiermee vormen de instituten van de AHK een kunstcampus binnen de "kenniskilometer" van de Wibautstraat naar het Maagdenhuis op het Spui (met locaties van de Universiteit van Amsterdam en de Hogeschool van Amsterdam). Met de nieuwbouw van het Conservatorium aan het Oosterdok werd bovendien een verbinding gelegd met de IJ-oever. Om voor de opleidingen die in tijdelijke dependances waren ondergebracht een permanente oplossing te bieden, maakt het College van Bestuur in 2013 gebruik van het aanbod van de Gemeente Amsterdam om een kwadrant van het oude Shell-laboratorium (Grootlab) in Amsterdam-Noord aan te kopen. De locatie komt tegemoet aan het experimentele en dynamische karakter van de betrokken opleidingen. De aankoop is in lijn met het lange termijn huisvestingsbeleid van de AHK, dat erop gericht is om een campus in het centrum van de stad te realiseren. Met de komst van EYE hoort Amsterdam Noord inmiddels ook bij het centrum en de AHK benut de kans om hieraan bij te dragen door zich in het voormalige Grootlab te vestigen.

Reorganisatie

Eind 2012 tekenen zich problemen af bij de Academie van Beeldende Vorming. Het College van Bestuur wint extern advies in en constateert begin 2013

dat de Academie bij ongewijzigd beleid in organisatorische en financiële problemen zal raken. Alhoewel de kwaliteit van het onderwijs niet in het geding is, is ingrijpen vereist. De directeur, Robert Smit, besluit terug te treden; met hem wordt hiervoor een regeling getroffen gelet op zijn lange dienstverband. Vervolgens benoemt het College Mathilde Zierikzee van Boer & Croon als interim-directeur met de intentie rond de zomer een opvolger te werven. In mei 2013 blijkt dat de situatie ernstiger is dan gedacht. Niet alleen moet er veel worden gedaan om de accreditatie van het najaar voor te bereiden, maar ook zijn de financiële vooruitzichten slecht (onder meer wegens dalende studentenaantallen). Zonder reorganisatie kan de academie niet gezond worden. Bovendien is het onzeker of de accreditatie gehaald zal worden. Omdat daarmee het voortbestaan van de opleiding onder druk komt te staan, besluit het College de werving van een nieuwe directeur uit te stellen en de focus te leggen op het verbetertraject. Daartoe wordt het contract met Zierikzee verlengd.

Aan het verandertraject worden door het College en de Raad van Toezicht strenge eisen gesteld ten aanzien van financiële gezondheid, kwaliteit van de opleiding en kwaliteit van de organisatie. Zierikzee gaat voortvarend aan de slag en slaagt er met het docententeam in om de gewenste verbeteringen in te zetten. Mede hierdoor wordt de accreditatie in november met goed gevolg doorstaan. In het hoofdstuk over de Academie voor Beeldende Vorming staat dit nader toegelicht.

In 2013 draagt Zierikzee tevens zorg voor de tijdelijke verhuizing van de opleiding in verband met de geplande renovatie van het pand aan het Hortusplantsoen. In de loop van het jaar wordt duidelijk dat na uitvoering van de reorganisatie huisvesting aan het Hortusplantsoen niet meer passend is omdat de organisatie dan veel kleiner zal zijn geworden. Omdat er inmiddels zicht is op huisvesting van de opleiding in het Grootlab in Amsterdam Noord, wordt de tijdelijke huisvesting tot in 2015 verlengd.

Een voornemen tot reorganisatie wordt in november 2013 door het College van Bestuur voorgelegd aan de Hogeschoolraad. Deze adviseert aanvankelijk negatief omdat er volgens de Hogeschoolraad onvoldoende onderzoek is gedaan naar alternatieve mogelijkheden om de Academie kostendekkend te maken. In tweede instantie (begin 2014) zal de Hogeschoolraad echter positief adviseren en ook met de vakbonden wordt een akkoord bereikt. Het sociaal plan zal in mei 2014 in werking treden.

Risicobeheersings- en controlemaatregelen

In 2013 wordt een risicokaart opgesteld. De risicokaart biedt het College zicht op de belangrijkste risico's en de kwaliteit van de bedrijfsvoering. De risicokaart ondergaat als onderdeel van het toetsingskader voor de Raad van Toezicht en de planning- en

controlcyclus, jaarlijks een update. Belangrijkste aandachtspunt in 2013 is ICT.

De risicoscan is gebaseerd op een groot aantal indicatoren, zoals de uitkomsten van de accreditaties, de begroting, de uitkomsten van het tweejaarlijks medewerkersonderzoek en de Nationale Studenten Enquête. De AHK laat tevens onderzoek doen naar de risico's die zij loopt in het kader van aansprakelijkheid bestaande uit een risicoanalyse en een toets van de aanverwante verzekeringen. Het resultaat is een uitgebreide lijst met risico's, waarvan de mogelijke gevolgen en de maatregelen om die te voorkomen in kaart worden gebracht. Dit resulteert in een evaluatie van de verzekeringsportefeuille en biedt voeding aan de risicokaart. De verzekeringsscan wordt elke vier jaar uitgevoerd.

Elke vijf jaar wordt bovendien een risico-inventarisatie- en evaluatie gehouden in het kader van de ARBO. Het resultaat is een lijst met geprioriteerde risico's. Jaarlijks wordt deze lijst geactualiseerd en wordt gerapporteerd over de voortgang. De AHK gebruikt de handreiking risicomanagement van de Vereniging Hogescholen (en de eerder in opdracht van de vereniging door ABN AMRO ontwikkelde checklist) als kapstok voor de opzet en uitwerking van het risicomanagementsysteem, waarbij per risico een inschatting wordt gemaakt van de kans van optreden en de ernst van de mogelijke gevolgen.

Onderdeel van het risicobeheerbeleid is ook de jaarlijkse planning- en controlcyclus op grond waarvan directeuren aan het CvB en het CvB aan de Raad van Toezicht rapporteren. Het CvB rapporteert tweemaal per jaar over de opvolging van de aanbevelingen uit de managementletter van de accountant.

De ontwikkelde risicokaart geeft in één oogopslag een overzicht van de geïnventariseerde risico's en daaraan gekoppelde beheersmaatregelen.

ICT

Het CvB stelt in samenspraak met het directieteam een ICT-strategie op die de goedkeuring verkrijgt van de Raad van Toezicht. Deze is gebaseerd op documenten van SURF en ontwikkelingen binnen de faculteiten. Geconstateerd wordt dat voor de realisatie van deze strategie de ICT-organisatie dient te worden aangepast, waarbij het samenspel tussen de faculteiten en de centrale afdeling ICT verbetering behoeft. Hiervoor worden voorstellen uitgewerkt.

Archief

Het CvB ondertekent de onder auspiciën van de Vereniging Hogescholen opgestelde selectielijst hogescholen waarmee de AHK zich conformeert aan de Archiefwet.

Integriteit

Er gaat een herzieningstraject van start met betrekking tot de regelingen rond integriteit en (sociale) veiligheid, waarbij met name wordt gekeken of de bestaande regelingen moeten worden aangevuld

met bepalingen over sociale media. Dit project zal in 2014 afgerond worden.

Examencommissies

De herinrichting van de driehoek College van Bestuur – directeur – examencommissie volgens de WHW wordt nader uitgewerkt in regelmatige bijeenkomsten van de voorzitters van de examencommissies met het College van Bestuur. Er wordt een regele examencommissies opgesteld en een start gemaakt met de deskundigheidsbevordering via een pilot. Deze is succesvol en zal in 2014 ook voor de overige commissies uitgevoerd worden.

Vooruitblik bestuurlijke agenda 2014

Instellingstoets kwaliteitszorg

Het uitwerken van de aanbevelingen naar aanleiding van de Instellingstoets kwaliteitszorg zal worden opgepakt, opdat er eind 2014 een plan ligt.

Academie van Beeldende Vorming

Afronding van het reorganisatieproces bij de Academie van Beeldende Vorming en de werving van een directeur/kwartiermaker. De academie verhuist in 2015 naar het Grootlab.

Huisvesting

In 2015 zal de verhuizing van een aantal opleidingen naar het Grootlab, de nieuwe locatie in Amsterdam-Noord, plaatsvinden. In 2014 vinden de voorbereidingen hiervoor plaats. Het gebouw aan het Hortusplantsoen wordt gerenoveerd. Tevens vindt er groot onderhoud plaats in de Filmacademie.

Informatiemanagement

Professionalisering van het informatiemanagement en betere stroomlijning van de managementinformatie ten behoeve van de planning- en controlcyclus.

Archief

Implementatie van de selectielijst hogescholen in het kader van de Archiefwet.

Communicatie

Het ontwerpen van een nieuwe communicatiestrategie.

ICT

De ICT-strategie moet verder worden uitgewerkt en in 2014 zal een begin gemaakt worden met de implementatie. Dit moet onder meer leiden tot een hogere gebruikerstevredenheid.

Branchecode Goed Bestuur

De in oktober 2013 door de Vereniging Hogescholen vastgestelde branchecode Goed Bestuur vereist een aantal aanpassingen, zoals het opstellen van een toetsingskader voor de Raad van Toezicht, een samenwerkingsstatuut en een stakeholdersbeleidsnotitie.

Managementconferentie

Thema: De relatie van de AHK met de stad Amsterdam (kerndoel 3).

Stakeholders

Het CvB voert in 2013 de dialoog met interne en externe stakeholders over onder andere alumni-beleid, ondernemendheid, talentontwikkeling en kwaliteitszorg. De hieruit verkregen feedback wordt verwerkt in het beleid.

In het kader van het 25-jarig bestaan van de AHK, nodigt het CvB de directies van topkunstinstellingen in Amsterdam uit voor een diner in Museum van Loon. Elke AHK-directeur presenteert bij die gelegenheid zijn eigen faculteit. Dit is de eerste keer dat een gezamenlijke ontmoeting wordt georganiseerd met verschillende disciplines uit het veld. Het initiatief wordt gewaardeerd en vormt een welkome aanvulling op de bestaande contacten.

Voor het schrijven van de kritische reflectie voor de instellingstoets kwaliteitszorg organiseert het CvB diverse bijeenkomsten met medewerkers en studenten om input te verkrijgen bij het opstellen van dit document. De Hogeschoolraad en de Raad van Toezicht dragen ook actief bij. Op faculteitsniveau is regelmatig contact met stakeholders; extern via de commissies van advies en samenwerkingsverbanden met het culturele veld, intern via gespreksgroepen, opleidingsraden en facultaire medezeggenschap.

Internationalisering

Veel internationale contacten zijn een initiatief van de faculteiten. Zo nemen vier directeuren deel aan de handelsmissie van burgemeester Van der Laan die Beijing bezoekt in het kader van de Beijing Design Week waar Amsterdam gaststad is. Tijdens het bezoek worden verschillende samenwerkingsovereenkomsten en intentieverklaringen getekend. Ook met andere landen vindt samenwerking en afstemming plaats, dit op basis van de beleidsdoelstellingen van de faculteit (zie ook p.38, Internationalisering en beursprogramma's).

Besturingsfilosofie en samenstelling bestuur

De besturingsfilosofie van de AHK is gebaseerd op het bestuursreglement waarin de belangrijkste taken en bevoegdheden van het bestuur, en die van de directeuren van de instituten zijn vastgelegd. Het bestuur stelt via het instellingsplan de beleidskaders op; de directeur legt de wijze waarop hier voor elk afzonderlijk instituut invulling aan wordt gegeven vast in het facultair beleidsplan. Aan het begin van

2013 presenteren de directeuren en het College hun beleidsplan aan elkaar door middel van een elevator pitch. Via de planning- en controlcyclus leggen de directeuren tijdens het jaar verantwoording af aan het College van Bestuur, en het College aan de Raad van Toezicht. In 2014 zullen overigens de kaders rondom de ondersteunende diensten worden geëvalueerd door het College en de directies.

De samenstelling van het College van Bestuur blijft in 2013 ongewijzigd. Het bestuur benoemt Jan Zoet tot directeur van de Theaterschool en Mathilde Zierikzee als interim-directeur voor de Academie van Beeldende Vorming. Tevens wordt Sven Arne Tepl benoemd tot adjunct-directeur Conservatorium na het terugtreden van Michel Dispa. Aafje Terwey legt haar functie als adjunct-directeur Theaterschool neer om hoofd Bachelor te worden bij de Filmacademie.

Samenstelling College van Bestuur

Jet de Ranitz, voorzitter
Bridget Kievits, lid
Roos Eijsten, secretaris

Governance

Het College van Bestuur hecht belang aan een transparante organisatie en wil maatschappelijke verantwoording afleggen over het gevoerde beleid. Raad van Toezicht en College van Bestuur conformeren zich aan de nieuwe Branchecode Goed Bestuur Hogescholen die op 3 oktober 2013 wordt vastgesteld. Volledige implementatie van deze code is voorzien voor 2014. Zoals aangegeven in de Branchecode Goed Bestuur Hogescholen geldt voor dit jaarverslag de Branchecode Hoger Onderwijs uit 2006. Er zijn geen punten waarop de AHK van de Branchecode Hoger Onderwijs afwijkt.

De hoofdlijnen van het bestuur zijn ongewijzigd en gepubliceerd op de website. De statutaire doelstellingen zijn eveneens ongewijzigd evenals de juridische structuur. Naar aanleiding van de notitie Helderdheid in de bekostiging is geen nadere toelichting vereist bij de bekostigingsinformatie.

Prestatieafspraken

Indicatoren en maatregelen

De AHK ligt op schema voor wat betreft de indicatoren voor studiesucces, studieuitval, rendement, kwaliteit en maatregelen, met uitzondering van overhead. Voor een uitgebreide toelichting op de resultaten tot nu toe en de gebruikte meetmethode (zie p. 87).

Studiesucces: uitval

Het aandeel van het totaal aantal voltijd bachelorstudenten (eerstejaars HO) dat na één jaar niet meer bij dezelfde instelling in het hoger onderwijs staat ingeschreven.

Afspraak op basis van de nulmeting in 2011 is 20% gemiddeld.

Gemiddelde resultaat in 2013 is 19,5 %.

Studiesucces: switch

Het aandeel van het totaal aantal voltijdsbachelorstudenten (eerstejaars HBO) dat na één jaar studie staat ingeschreven bij een andere studie bij dezelfde instelling.

Afspraak op basis van de nulmeting in 2011 is 1% gemiddeld.

Gemiddelde resultaat in 2013 is 0,6%.

Studiesucces: bachelorrendement

Het aandeel van de voltijd bachelorstudenten dat zich na het eerste studiejaar opnieuw bij dezelfde instelling inschrijft (herinschrijvers) dat in de nominale studietijd + één jaar (C+1) bij dezelfde instelling het bachelordiploma behaalt.

Afspraak op basis van nulmeting in 2011 is 77% gemiddeld.

Gemiddelde resultaat in 2013 is 76,2%.

Kwaliteit / excellentie: studenten aan opleidingen met goed/excellent NVAO score

Aandeel studenten aan bachelor- en masteropleidingen met een goed/excellent score.

Afspraak op basis van nulmeting in 2011 is 75%.

Resultaat in 2013 is 68,7%.

Maatregelen: docentkwaliteit

Het aandeel van de docenten (OP) met een master / PhD (of vergelijkbaar) in het totaal aan docenten (OP).

Afspraak is 80% van alle theorie docenten en 50% van het totale docentencorps.

Resultaat in 2013 is 76% van alle theorie docenten en 49% van het totaal.

Maatregelen: onderwijsintensiteit

Het aantal voltijd bacheloropleidingen met minder dan 12 geprogrammeerde contacturen (klokkuur/week) in het eerste jaar.

Afspraak is 0.

Resultaat in 2013 is 0.

Maatregelen: Indirecte kosten

De ratio OP/OOP (fte)

Nulmeting in 2011 is 1,83.

Afspraak is 1,69.

Resultaat in 2013 is 1,59.

Profilering en zwaartepuntvorming

De AHK heeft drie zwaartepunten aangevoerd om in aanmerking te komen voor toekenning van de selectieve middelen. Dit zijn:

- 1 Het onderwijs aan en de begeleiding van jong toptalent, waarvoor de AHK unieke voorzieningen bij de Nationale Balletacademie en het Conservatorium van Amsterdam aanbiedt;
- 2 De AHK neemt actief deel aan activiteiten binnen de Topsector Creatieve Industrie en is partner in het Centre of Expertise in het kader van The Amsterdam Campus; de Hogeschool van Amsterdam is penvoerder.
- 3 Het aandeel van de AHK in de verwezenlijking van het sectorplan kunstonderwijs, dat eind april 2012 is gepubliceerd.

Ad 1 Bij de faculteiten worden de ontwikkelingen rond de vooropleidingen aangestipt (zie p. 25 en 31).

Ad 2 Het Centre of Expertise krijgt de naam Amsterdam Creative Industries (ACI) en maakt een vliegende start met een totaal van 28 grote en kleine projecten van de drie deelnemende hogescholen: Hogeschool van Amsterdam, Inholland en AHK, waarbij studenten te maken krijgen met rechtstreekse (onderzoeks-)vraagstukken vanuit de creatieve industrie. In het kader van het ACI leggen opleidingen samen met het werkveld nieuwe verbindingen tussen onderzoeksgebieden, disciplines en instituten. De reviewcommissie keurt het businessplan goed maar vraagt het ACI te onderzoeken hoe de band met de creatieve industrie verduurzaamd kan worden, aangezien de creatieve industrie een grote, maar dynamische bedrijfstak is waarin veel kleinschalige bedrijven en zzp-ers actief zijn. Het ACI zal hierop inspelen door een flexibel aanbod en een spilfunctie in de netwerkstructuur.

In 2013 neemt de AHK in het kader van het ACI deel aan twee projecten Herbestemming erfoegd en Interactieve Cinema. Beide projecten worden geselecteerd voor presentatie op de opening van het Centre in de zomer van 2013 in Pakhuis de Zwijger.

Ad 3 De doelstellingen uit het sectorplan worden gehaald door de AHK; de reductie bij de bacheloropleidingen Muziek en Theater liggen op schema. Dans blijft achter in de ontwikkeling vanwege een herinrichting van de opleiding die vertraging heeft opgelopen. Het CvB volgt de ontwikkelingen nauwgezet (zie ook p. 34, Studentenaantallen).

Ook de aangekondigde uitbreiding van de master-ruimte is in ontwikkeling bij zowel Muziek als Theater en Dans.

Het bedrag dat de AHK ontvangt uit de selectieve middelen, wordt besteed aan de kwaliteitsdoelstellingen die instellingsbreed gelden conform de prestatieafspraken. De compensatiemiddelen die gekoppeld zijn aan de prestatieafspraken rondom het sectorplan komen toe aan de twee faculteiten die enerzijds de reductie in studentenaantallen moeten realiseren en anderzijds investeren in vooropleidingen in de podiumkunsten.

Raad van Toezicht

Wij komen in 2013 vier maal bijeen. Drie van deze vergaderingen worden voorafgegaan door een presentatie van een faculteitsdirecteur over de gang van zaken met betrekking tot studenten, onderwijs en beleid. Wij bevragen de directeur op dilemma's en uitdagingen voor het management en op de (internationale) concurrentiepositie van de Academie. Wij spreken met de nieuwe directeur van de Theaterschool, Jan Zoet, en nemen kennis van zijn visie op, en vooruitzichten voor de Theaterschool. Ook verstaan wij ons uitgebreid met de interim-directeur van de Academie van Beeldende Vorming over de positie en het toekomstperspectief van de Academie na het vertrek van de directeur begin 2012. De voorzitter van de Raad spreekt individueel met de directeurs van de faculteiten en het Servicebureau.

Met het hoofd van de afdeling Huisvesting en facilitair beheer spreken wij over het langetermijnhuisvestingsbeleid van de AHK en in het bijzonder over de benodigde investeringen in de locaties Hortusplantsoen en Agamemnonstraat ten behoeve van de Academie van Beeldende Vorming en de Theaterschool. Met het hoofd van de afdeling ICT spreken wij over de ICT-strategie en de wijze waarop de AHK een antwoord wil formuleren op de snelle technologische ontwikkelingen die hun weerslag hebben op het onderwijs en de nieuwe generatie studenten. De verschillende disciplines die worden onderwezen bij de AHK stellen verschillende en gecompliceerde eisen aan de ICT-voorzieningen. Wij vinden het van belang dat er op ICT-gebied afwegingen worden gemaakt met betrekking tot kosten en baten en dat de gebruikerstevredenheid goed is.

De jaarlijkse dag met de Raad van Toezicht staat in 2013 in het teken van het thema Onderzoek. Wij wonen op deze dag lessen bij van de Nationale Balletacademie en de Filmacademie en spreken met studenten en docenten. Ook nemen wij aan de hand van presentaties kennis van de stand van zaken met betrekking tot onderzoek en onderzoeksprojecten aan de AHK. De dag wordt afgesloten met een discussie met directies, docenten, studenten, lectoren en leden van het College van Bestuur over de rol van onderzoek in het onderwijs en met name in het kunstonderwijs.

Wij voeren in 2013 een zelfevaluatie uit. De conclusies hiervan worden gedeeld met de leden van het College van Bestuur, wier input is verwerkt in de evaluatie.

Thema's

In 2013 zijn wij intensief betrokken bij de voorbereidingen voor de instellingstoets kwaliteitszorg. Een

delegatie van de Raad nam in 2012 deel aan de proefvisitatie en dezelfde leden stellen zich beschikbaar voor het gesprek met het visitatiepanel in najaar 2013. In voorbereiding op de toets worden de uitkomsten van de proefvisitatie door het College van Bestuur besproken met de Raad. Het College legt verschillende versies van de kritische zelfreflectie voor en bespreekt deze met (een delegatie van) de Raad. Wij onderschrijven de zeer positieve conclusies van het visitatiepanel en herkennen de door het panel omschreven meerwaarde van de koepel en het hoge ambitieniveau en kwaliteitsbewustzijn van de organisatie als geheel en deelt de lof van het panel voor het College van Bestuur en de organisatie als geheel.

In maart legt het College van Bestuur ons het concept voor de nieuwe Branchecode Goed Bestuur hogescholen ter goedkeuring voor. We stemmen in met dit concept. Naar aanleiding van de aanbevelingen van de commissie Van Montfort en vooruitlopend op de nieuwe branchecode, vragen wij het College een voorstel te doen voor een toetsingskader. Dit toetsingskader wordt later in het jaar besproken en vastgesteld. Het College laat ons weten dat met het managementinformatieproject het toetsingskader verder zal worden verfijnd, dit zien wij voor 2014 tegemoet. De managementrapportages die wij ontvangen van het College stelt ons in staat de voortgang van de in het Instellingsplan vastgelegde strategie en beleid van de hogeschool te monitoren.

Bij de bespreking van de conceptcode goed bestuur hogescholen bespreken wij tevens de noodzaak voor een aparte commissie Onderwijs en stellen vast dat, aangezien onderwijs de corebusiness van de AHK is, een aparte commissie niet wenselijk zou zijn. Alle onderwijs-gerelateerde zaken zullen in de voltallige Raad worden besproken. De Raad heeft in de huidige samenstelling voldoende expertise op dit gebied in huis.

Wij vragen het College een risico-inventarisatie te maken. Het College doet hiervoor enkele voorstudies en bespreekt deze met de auditcommissie. De definitieve inventarisatie wordt door ons vastgesteld. Het College zal de risicokaart die hiermee ontstaat jaarlijks toetsen en updaten. Dit is vanaf 2014 een vast onderdeel op de jaaragenda. Wij vergewissen ons ervan dat bij de risico-inventarisatie alle relevante gebieden betrokken worden, zoals onderwijs, financiën en bekostiging, huisvesting, integriteit, studentenaantallen, samenwerking met derden en marktactiviteiten. De risico-inventarisatie kent vijf hoofdcategorieën: Onderwijs & Onderzoek, Bedrijfsvoering, Personeel, Compliance en Omgeving.

Het College van Bestuur betreft de Raad van meet af aan bij de ontwikkelingen bij de Academie voor Beeldende Vorming. In het voorjaar krijgen wij een voorgenomen traject van reorganisatie voorgelegd. Hiervoor geven wij binnen uitdrukkelijke financiële kaders akkoord aan het College. Wij zullen dit traject nauwlettend blijven volgen, met name op het punt van de transitiekosten. In november volgt het formele 'voornemen tot besluit'.

Overige onderwerpen die wij met het College bespreken zijn de uitslagen van de Kunstenmonitor en de Nationale Studenten Enquête. Voor zover van toepassing vergewissen wij ons ervan dat het College voldoende oog en oor heeft voor de stakeholders en deze betreft bij beslissingen met betrekking tot het beleid van de hogeschool. We constateren geen gevallen waarbij sprake is van tegenstrijdige belangen van een van de leden van de Raad of van het College van Bestuur. De onafhankelijkheid van de leden van de Raad en van het College is gewaarborgd. De gehele Raad en de financiële auditcommissie overleggen elk buiten afwezigheid van het College van Bestuur met de externe accountant bij de vaststelling van de jaarrekening. De volledige Raad keurt het jaarverslag over 2012, de Jaarrekening 2012 en het beleidsplan van het College van Bestuur voor 2014 goed.

Een delegatie van wisselende samenstelling spreekt in 2013 twee maal met de Hogeschoolraad. Op verzoek van de Hogeschoolraad en in afwijking van hetgeen wordt vastgelegd in het reglement van de Raad van Toezicht vindt het tweede gesprek met de Hogeschoolraad niet in aanwezigheid van het College van Bestuur plaats. Wij zullen bezien of wij dit in de toekomst willen voortzetten of dat wij een gesprek in aanwezigheid van het College productiever achten.

Wij nemen kennis van de voortgang van de prestatieafspraken.

Remuneratie

In maart verstrijken de eerste benoemingstermijnen van Willemijn Verloop en Maarten Kloos. Beiden worden herbenoemd door de Raad. Verloop geeft echter aan terug te willen treden zodra een vervanger is gevonden in verband met haar overige werkzaamheden. Kloos zal zijn tweede termijn vervullen. In juni wordt Ernst Veen voor een tweede termijn benoemd.

Wij verzoeken de Hogeschoolraad om een voordracht te doen voor de vacature die ontstaat door het vertrek van Willemijn Verloop. De Hogeschoolraad draagt na een eigen wervings- en selectieprocedure Eltje de Klerk voor als lid. Wij nemen de voordracht over en benoemen De Klerk op 15 oktober 2013 tot lid. Zij neemt de termijn van Verloop over, die per

dezelfde datum afscheid neemt. Gezien het feit dat wij streven naar voldoende diversiteit van de leden werd voor de vervulling van deze vacature een beroep gedaan op de expertise van Binoq Atana (onderdeel van de Stichting Bestuurlijke Diversiteit Nederland).

In 2014 zullen de termijnen van Adriana Esmeijer (vice-voorzitter, tevens voorzitter remuneratiecommissie) en Robert Israel (tevens voorzitter auditcommissie) aflopen. Bij die gelegenheid zullen wij de algemene profielschets en het rooster van aftreden en herbenoeming opnieuw vaststellen.

De remuneratiecommissie voert een functioneringsgesprek met de voorzitter van het College van Bestuur. Met het oog op de gelijktijdigheid wordt het gesprek met het lid uitgesteld naar voorjaar 2014. In verband met de invoering van de WNT per 1 januari 2013 en het bijgestelde kader van de Vereniging Hogescholen (volgens welk een lager maximumsalaris gold voor de AHK), ontstaat er ruimte om salarissen van het College van Bestuur te verhogen. De remuneratiecommissie maakt hier gebruik van en verhoogt de salarissen van beide leden die sinds 2012 waren bevroren om aan de code te voldoen, conform de oorspronkelijke afspraken over verhoging in het arbeidscontract. Het salaris van beide leden blijft ruim onder de WNT-norm en ook ruim binnen de geldende hbo-categorie (op basis van grootte hogeschool).

In september worden nieuwe afspraken gemaakt over de hoogte van de bezoldiging van de toezichthouders per 1 januari 2014, op grond van de nieuwe bezoldigingsrichtlijnen die zijn vastgesteld naar aanleiding van de invoering van de WNT voor bestuurders in januari 2013. Wij besluiten het lidmaatschap van commissies apart te honoreren en de bezoldiging met niet meer dan 10% te laten stijgen ten opzichte van 2013. Hiermee blijft de Raad onder het volgens de nieuwe richtlijnen toegestane maximum. De bezoldiging van de toezichthouders en die van de leden van het College van Bestuur worden op de website gepubliceerd.

Financial audit

De auditcommissie buigt zich in 2013 over de financiële positie van de hogeschool en het gevoerde beleid. Wij bespreken de meerjarenprognoses voor de faculteiten en voor de hogeschool als geheel. We spreken met en zonder het College met de extern accountant over de jaarrekening 2012 en de managementletter en constateren met tevredenheid dat de managementletter een positief beeld schetst van de financiële administratie van de hogeschool en dat aangedragen verbeterpunten adequaat worden opgepakt. Naar aanleiding van het feit dat de afdeling Financiën en administratie zich tijdelijk laat ondersteunen door een medewerker van het accountantsbureau wijzen wij de accountant op het gevaar van

belangenverstrengeling. De accountant neemt hierover een verklarende mededeling op in de jaarrekening. We achten het risico afdoende onderkend en geadresseerd.

We voorzien de jaarrekening en de begroting van positief advies voor vaststelling door de Raad. We spreken met het College en de directeur van het Servicebureau over de risico's die de hogeschool loopt en oordelen dat het College de risico's voldoende in het oog heeft en de ingezette meetinstrumenten en maatregelen afdoende zijn.

Het College informeert ons vroegtijdig over voorgenomen plannen voor reorganisatie bij de Academie voor Beeldende Vorming en de financiële overwegingen die hieraan ten grondslag liggen. De auditcommissie adviseert ons positief over het voorgenomen besluit tot aankoop van een locatie in Amsterdam Noord (Grootlab).

Extra activiteiten

Ernst Veen stelt zich voor de tweede keer beschikbaar als voorzitter van de jury van de AHK Eindwerkprijs.

Samenstelling Raad van Toezicht

Dolf van den Brink, voorzitter
Adriana Esmeijer
Robert Israel
Eltje de Klerk (vanaf 15 oktober)
Maarten Kloos
Frans Leijnse
Ernst Veen
Willemijn Verloop (tot 15 oktober)

Auditcommissie

Robert Israel, voorzitter
Dolf van den Brink, lid

Remuneratiecommissie

Adriana Esmeijer, voorzitter
Dolf van den Brink, lid

Medezeggenschap

De AHK kent gemeenschappelijke medezeggenschapsorganen voor studenten en personeel. Het medezeggenschapsreglement onderscheidt de advies- en instemmingsbevoegdheden van de Hogeschoolraad (HR) en de zes faculteitsraden (FR) naar analogie van de verdeling van de taken en verantwoordelijkheden van het CvB respectievelijk de directies. Verkiezingen voor de HR en de FR's worden tweejaarlijks gehouden. De leden van de HR worden inhoudelijk ingewerkt tijdens een training aan het begin van hun zittingsperiode, waaraan regelmatig ook FR-leden deelnemen. De jaargenda van de HR wordt in gezamenlijkheid met het CvB opgesteld. De HR wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris die in dienst is van de hogeschool. De voorzitter en de leden ontvangen een financiële vergoeding voor hun werkzaamheden. De faculteitsraden oefenen tevens de functie uit van opleidingscommissie. Alleen bij de master Kunsteducatie is er een afzonderlijke opleidingscommissie, en is de medezeggenschap ondergebracht bij de (centrale) Hogeschoolraad.

Hogeschoolraad

De Hogeschoolraad (HR) vergadert in 2013 tien keer, waarvan de helft intern en de helft met het College van Bestuur. Tijdens deze vergaderingen spreekt de HR onder andere over

- de instellingsaudit kwaliteitszorg
- de OER master Kunsteducatie
- de nieuwe opleidingscommissie voor de master Kunsteducatie
- het convenant basispakket kunst- en cultuureducatie
- het nieuwe werken
- de instellingstarieven 2014
- de ICT-visie
- het alumnibeleid
- een AHK-brede introductieweek
- de verkiezingen voor de personeelsgeleding
- de jaarlijkse medezeggenschapstrainingen
- de vernieuwing van de medezeggenschapsreglementen
- de voordracht voor een nieuw lid van de Raad van Toezicht
- de ontwikkeling en implementatie van het professionaliseringsbeleid n.a.v. de CAO-HBO
- de toekomst van de interfacultaire keuzevakken
- de regeling examencommissies
- de hogeschoolbegroting 2014
- de regelingen m.b.t. informatiebeveiliging en -opslag binnen de hogeschool
- de reorganisatie binnen de Academie voor Beeldende Vorming

Daarnaast stelt de HR een aantal commissies in voor bepaalde onderwerpen, te weten

- communicatie
- professionaliseringsbeleid
- selectie en voordracht lid Raad van Toezicht
- vernieuwing medezeggenschapsreglementen
- begroting en financiën
- reorganisatie Academie voor Beeldende Vorming

Het najaar van 2013 kent een aantal grote gebeurtenissen voor de medezeggenschap binnen de AHK. Zo wordt de Hogeschoolraad door het College van Bestuur gevraagd een voordracht te doen voor een nieuw lid van de Raad van Toezicht. Na een aantal gesprekken in september met drie kandidaten, draagt de HR Eltje de Klerk voor. De Raad van Toezicht neemt deze voordracht over. Aan het begin van het nieuwe studiejaar wordt ook bekend dat de Academie voor Beeldende Vorming moet gaan reorganiseren. De Hogeschoolraad heeft adviesrecht over het reorganisatieplan. Na lange en intensieve voorbereiding en overleg, het bestuderen van een uitgebreid dossier en uitvoerige gesprekken met medewerkers, brengt de HR in december een negatief advies uit over het voorgelegde reorganisatieplan. Nadere gesprekken en onderhandelingen met het CvB worden voortgezet in 2014. In maart 2014 zal de Hogeschoolraad positief advies uitbrengen aan het College van Bestuur.

De positie van personeelslid van de Academie van Bouwkunst blijft ook in 2013 vacant. De vacante positie van studentlid van de Academie voor Beeldende Vorming wordt in april opgevuld door Iris van der Linden. In mei neemt Vincent van Kekerix de taak van voorzitter over van Marc de Graaf, wiens tweede termijn eindigt. Met deze benoeming komt de positie van vicevoorzitter vrij, waarvoor John Meijerink wordt verkozen. In mei worden tevens verkiezingen voor de personeelsgeleding van de HR gehouden. Als nieuwe personeelsleden van de Hogeschoolraad worden Saskia Aly en Léontine Meijer-Van Mensch gekozen; Henk Muller en Marcel El Baz worden herkozen als lid van de HR. Tot slot wordt Manon Habekotté in juni verkozen als personeelslid namens de Academie voor Beeldende Vorming.

In mei vindt de jaarlijkse training plaats, samen met de nieuw verkozen leden van de HR, en met leden van diverse faculteitsraden. Behandeld worden onder andere de rechten en plichten van de medezeggenschap en de tactieken voor overleg en de contacten tussen de diverse medezeggenschapslichamen. De opkomst, ook vanuit de faculteitsraden, is hoog. Alle deelnemers ervaren de scholing en het contact met elkaar als zeer zinvol. In september wordt er een tweede training georganiseerd voor het dagelijks

bestuur van de HR en de voorzitters van de faculteitsraden. Deze training is specifiek gericht op de bijzondere rol van de voorzitter, en hoe deze het beste uitgevoerd kan worden binnen een medezeggenschapsorgaan. Aan de hand van theorie en praktijkoefeningen werken de voorzitters een gehele dag aan hun tactieken en technieken.

Samenstelling van de Hogeschoolraad

Personeelsleden

Vacant, Academie van Bouwkunst
Mieke Schut, Academie voor Beeldende Vorming (tot mei)
Manon Habekotté, Academie voor Beeldende Vorming (vanaf juni)
Marc de Graaf, Conservatorium van Amsterdam (tot mei)
Saskia Aly, Conservatorium van Amsterdam (vanaf mei)
Henk Muller, Nederlandse Filmacademie
Patty van Hoften, Reinwardt Academie (tot mei)

Léontine Meijer-Van Mensch, Reinwardt Academie (vanaf mei)
Marcel El Baz, Servicebureau
John Meijerink, de Theaterschool (vicevoorzitter vanaf mei)

Studentleden

Nanna Janby, Academie van Bouwkunst
Vacant, Academie voor Beeldende Vorming (tot april)
Iris van der Linden, Academie voor Beeldende Vorming (vanaf april)
Vincent van Kekerix, Conservatorium van Amsterdam (vicevoorzitter tot mei, voorzitter vanaf mei)
Guido Hendrikx, Nederlandse Filmacademie
Rosalie Bouwman, Reinwardt Academie
Sophie Vrolijk, de Theaterschool

Ambtelijk secretaris

Eleonora van Vloten, Servicebureau en de Theaterschool

Kwaliteitszorg

In het AHK-handboek kwaliteitszorg wordt vastgelegd hoe binnen de AHK uitvoering wordt gegeven aan de borging van de kwaliteit van onderwijs en onderzoek. In het handboek staan hyperlinks naar alle relevante documenten, waardoor het een naslagwerk vormt dat via het intranet toegankelijk is voor alle medewerkers. In het verlengde van dit plan beschrijven de faculteiten en de master Kunsteducatie hun kwaliteitszorgcyclus in een kwaliteitszorgplan voor 2013-2014.

Instellingstoets kwaliteitszorg

Velen zijn betrokken bij de aanloop naar de instellingstoets kwaliteitszorg, die in oktober/november plaatsvindt. In januari wordt een proefaudit gehouden. In de maanden daarna voert het CvB openbare gesprekken over kwaliteitszorg met studenten, docenten en ondersteunend personeel.

De kritische zelfreflectie wordt geschreven in overleg met het directieteam, de hoofden van de ondersteunde diensten, de Hogeschoolraad, de faculteitsraden, de Raad van Toezicht en een aantal (kwaliteitszorg-)medewerkers binnen de faculteiten.

De auditcommissie van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) bezoekt de AHK in oktober en november. In het tweede bezoek worden drie thema's uitgediept: toetsbeleid, leiderschap/governance en studeren met een handicap. De auditcommissie concludeert dat de AHK voldoet aan alle vijf de standaarden: visie, beleid, resultaten, verbeterbeleid en organisatie- en beslissingsstructuur. In februari 2014 zal de NVAO dit advies officieel overnemen.

Het auditrapport stelt 'dat er zowel met betrekking tot de visie op de kwaliteit van de instelling als met betrekking tot de visie op leiderschap geen sprake is van loze woorden, maar dat deze visies ook echt leven binnen de instelling'. Ook constateert de commissie dat 'er binnen alle geledingen gepoogd wordt via individuele leertrajecten en inspeland op de ontwikkelingen in het veld het onderste uit de kan te halen voor elke student'. Verder ziet men 'veel aandacht voor actuele tendensen en ontwikkelingen in de verschillende, snel veranderde werkvelden'.

Met betrekking tot het toetsbeleid stelt de commissie vast dat er sprake is van 'een diep geworteld kwaliteitsbewustzijn waardoor kwaliteit als het ware al is "ingebakken" in de opleidingen'. Op het gebied van toetsing ziet men goede en concrete voorbeelden van verbeterbeleid.

De commissie doet ook een aantal aanbevelingen tot verbetering, bijvoorbeeld met betrekking tot het contact met alumni dat volgens de commissie goed is, maar niet altijd geformaliseerd. Ook adviseert zij om meer gebruik te maken van elkaars expertise en kennis. Dit sluit aan bij de verbeterpunten die de AHK eerder ook zelf heeft benoemd en waarin de eerste stappen al worden gezet.

Accreditaties

Er vindt een aantal heraccreditaties (beperkte opleidingsbeoordeling) plaats.

Bij de Theaterschool ontvangen de bacheloropleidingen Dans, Docent dans en de masteropleiding Choreografie het positieve besluit tot heraccreditatie op basis van de visitatie die in december 2012 heeft plaatsgevonden. De master Opera, die wordt verzorgd door het Conservatorium van Amsterdam gezamenlijk met het Koninklijk Conservatorium in Den Haag, wordt in januari bezocht door een internationaal visitatiepanel en ontvangt de hoogste waardering. In mei vindt de visitatie plaats van de bachelor Cultureel erfgoed van de Reinwardt Academie, in oktober van de bachelor Film en televisie van de Filmacademie en in november van de bachelor Docent beeldende kunst en vormgeving van de Academie voor Beeldende Vorming. De bachelor Cultureel erfgoed van de Reinwardt Academie ontvangt in 2013 een positief besluit. De bachelors Film en televisie en de Docent beeldende kunst en vormgeving ontvangen positieve rapporten van de visitatiepanelen.

Beperkte opleidingsbeoordelingen

opleiding	eindoordeel
B Dans	goed
B Docent dans	voldoende
M Choreografie	goed
M Opera	excellent
B Cultureel erfgoed	voldoende
B Film en televisie	goed (advies panel)
B Docent beeldende kunst & vormgeving	voldoende (advies panel)

Onderwijs en onderzoek

Opleidingenaanbod

Bacheloropleidingen per 1 januari 2014

Croho-nummer	Opleiding	Accreditatie t/m
39100	Docent beeldende kunst en vormgeving	31-12-2014
34733	Film en televisie: Regie fictie/documentaire, Productie, Scenario, Cinematography, Production design, Sound design, Montage, Interactieve media/visual effects (IMVFX)	31-12-2014
34860	Theater: Toneel en kleinkunst, Mime, Regie, Scenografie, Techniek en theater, Productie podiumkunsten	31-12-2015
34745	Docent theater	31-12-2015
39112	Docent muziek	31-12-2016
34739	Muziek: Klassieke muziek, Jazz, Popmuziek, Oude muziek	31-12-2016
34798	Dans: Klassieke dans, Moderne theaterdans, Jazz- en musicaldans, Choreografie	31-12-2019
34940	Docent dans	31-12-2019
34735	Cultureel erfgoed	31-12-2020

Masteropleidingen per 1 januari 2014

Croho-nummer	Opleiding	Accreditatie t/m
44874	Theater	09-06-2015
44733	Film	31-08-2015
44336	Architectuur	21-09-2015
44337	Landschapsarchitectuur	21-09-2015
44338	Stedenbouw	21-09-2015
70038	Museologie (niet-bekostigde, postinitiële masteropleiding)	20-12-2016
49117	Kunsteducatie	02-10-2017
44739	Muziek	24-07-2018
49103	Choreografie	31-12-2019
49105	Opera	16-07-2020

De vervaldata van de accreditaties zijn gebaseerd op de door de NVAO afgegeven accreditatiebesluiten en de behaalde instellingstoets (NVAO-besluit van 24 februari 2014)

Kunstenaars van morgen

Het thema Kunstenaars van morgen van het Instellingsplan 2013-2018 en de onderwijsvisie van de AHK verwijst naar het ontwikkelen van vakmanschap en het verwerven van een positie in de professionele praktijk.

Studenten komen vanaf dag één in aanraking met het werkveld door het onderwijs dat ze volgen. Een actuele en relevante beroepspraktijk van docenten en studieleiders of artistiek leiders is een voorwaarde in het aannamebeleid: Aan de Filmacademie werken docenten die ook regisseur, producent of scenario-schrijver zijn. In het geval van het Conservatorium zijn ze musicus, orkestleider, dirigent of componist. Aan de Reinwardt Academie staan veel docenten met één been in de wereld van het cultureel erfgoed. Bij de Academie van Bouwkunst zijn vrijwel alle docenten werkzaam als architect, stedenbouwkundige

of landschapsarchitect. De docenten richten zich niet alleen op de vakmatige ontwikkeling van de studenten, maar ook op hun toekomstig functioneren in de beroepspraktijk. Hun opdrachten aan de studenten zijn mede ingegeven door hun actuele ervaringen in de praktijk.

Een ondernemende houding wordt gestimuleerd op alle opleidingen en is verankerd in de onderwijsprogramma's. Dit onderwijs wordt ondersteund door de website BeroepKunstenaar.nl. In 2013 telt deze website over de zakelijke kant van werken in de kunst- en cultuursector 87.592 bezoeken, een groei van 36% ten opzichte van 2012. Hieruit blijkt dat de website in een grote behoefte voorziet. Ook bij de introductielessen over de website geven de studenten blijk van waardering.

Op 5 maart vindt een managementconferentie plaats over cultureel ondernemerschap en creatieve industrie. Centraal staan de verschillende activiteiten van

de opleidingen op dit gebied en de nieuwe uitdagingen in het veranderende werkveld.

Als follow-up van de managementconferentie wordt een inventarisatie gemaakt van al het onderwijs op dit gebied, om kennisdeling te bevorderen en te bezien of uitbreiding nodig is. Deze inventarisatie leidt onder meer tot uitwisseling tussen de faculteiten. Dit wordt ondersteund door de informatie via de website beschikbaar te stellen.

Per 1 juli 2013 wordt de AHK partner in het Amsterdam Center for Entrepreneurship (ACE), het instituut voor hoger onderwijs en ondernemerschap in Amsterdam van UvA, VU en HvA. Al in 2013 leidt deze samenwerking tot een aantal succesvolle activiteiten. Studenten en medewerkers nemen deel aan diverse door ACE georganiseerde evenementen: een student neemt deel aan het GRIT-project (op het gebied van beeldende kunst), zes medewerkers volgen het Snelkookpanweekend Ondernemen en acht bezoeken de Entrepreneurship Day. Drie studenten worden geselecteerd voor de Rabobank/ACE Summer school Ondernemerschap, waarin zij een week lang onder leiding van experts en succesvolle ondernemers hun ondernemingsidee uitwerken tot een compleet businessplan. Bijzondere voorbeelden van het effect hiervan zijn de oprichting van het bedrijf Vinois door student Beeldende kunst en vormgeving Mireille Reuling en een vervolgtraject vanuit ACE voor conservatoriumstudent Kim Spierenburg bij de ontwikkeling van haar ondernemende praktijk als violiste.

Kwaliteit van toetsen en beoordelen

Alle opleidingen hanteren de AHK-beleidslijn Toetsen en Beoordelen, die betrekking heeft op de volgende onderwerpen: verbinding eindniveau en programma, OER, toetsbeleid en deskundigheid, examencommissie, selectie/toelating en bindend studieadvies, vrijstellingen, studentendossiers, afstudeerwerken, studeren met een beperking, rechten en plichten van studenten.

Examencommissies

De samenstelling, taakstelling en rolomvatting van de examencommissies wordt aangescherpt. De AHK-richtlijn voor de Examencommissies wordt hierop aangepast.

Kennisuitwisseling over het werk van de examencommissies vindt plaats door een halfjaarlijks overleg van de voorzitters van alle examencommissies met het CvB.

Er wordt voor een aantal examencommissies een training georganiseerd met een externe deskundige. Tijdens deze training komen de belangrijkste elementen van het werk van de examencommissie aan de orde. Ook worden de instrumenten besproken die de examencommissie heeft en kan ontwikkelen om de kwaliteit van toetsen en beoordelen te borgen.

Externe validering examens

De opleidingen hanteren verschillende instrumenten voor externe validering van het eindwerk. Alle examencommissies hebben een extern lid. In het algemeen is de vakinhoudelijke expertise voldoende geborgd door de interne leden en ligt de meerwaarde van de externe leden voornamelijk op onderwijskundig terrein.

De beoordeling van eindwerk gebeurt nooit alleen door de begeleidende docent, maar altijd door een commissie van examinatoren. Dit kunnen zowel medebeoordelaars vanuit het docententeam zijn als externe examinatoren.

De kritische blik van buiten is eigen aan het kunstonderwijs, doordat de afstuderenden hun werk publiekelijk presenteren in de vorm van voorstellingen, concerten en tentoonstellingen. Bovendien wordt veel van het werk van onze studenten standaard beoordeeld door panels (en niet door maar één docent) om de gewenste objectivering in de beoordeling van kunstproducten (die inherent subjectief is) tot stand te brengen.

'Vreemde ogen dwingen'

De AHK neemt deel aan twee pilotprojecten naar aanleiding van het advies van de commissie Bruijn 'Vreemde ogen dwingen' aan de Vereniging Hogescholen:

Bachelor Theater

Samen met de theateropleidingen van ArtEZ en de HKU wordt een methode onderzocht en beproefd om meer gemeenschappelijkheid te brengen in de toetsing van eindwerkstukken. De Theaterschool neemt deel aan de werkgroep die het voorstel ontwikkelt.

Reflectie in het kunstonderwijs

De AHK neemt als toehoorder deel aan een project onder leiding van de Gerrit Rietveld Academie, met als doel kennis en ervaringen uit te wisselen rondom toetsen en beoordelen bij de toetsing van het reflexieve aspect aan het einde van de studie en het ontwikkelen van gemeenschappelijke kaders hiervoor. Alle deelnemers geven aan op welke manier het reflexief vermogen van de studenten getoetst wordt. Het gaat daarbij om reflectie op de persoonlijke artistieke ontwikkeling, reflectie op de beroepscontext en reflectie op de maatschappelijke context.

In 2013 is voor beide projecten € 5.000 beschikbaar.

Afronding keuzevakkenprogramma

In de periode januari-juni wordt voor de laatste maal een AHK-breed keuzevakkenprogramma aangeboden, waaraan docenten van binnen en buiten de AHK een bijdrage leveren.

Voorjaarsprogramma 2013:

- Interdisciplinair LAB - Samenwerking binnen de kunsten
- Kunst anders doceren; invloed van globalisering op de kunst en het kunstonderwijs
- Actuele discussies in de kunsten
- What's the Story? Het schrijven van fictie
- Docent en kunstenaar tegelijk
- De wereld gekleed - Kostuum & textielgeschiedenis
- Stop motion-animatie
- Faalangstraining

In het Instellingsplan 2013-2018 is de intentie opgenomen om te onderzoeken of het programma kan worden opgevolgd door een honoursprogramma, dat extra uitdagingen biedt aan zeer getalenteerde studenten, op zowel bachelor- als masterniveau. De mogelijkheden voor een honoursprogramma worden onderzocht in het verlengde van het Artist in Residence programma.

Onderzoeksbeleid

Onderzoek binnen de AHK staat in dienst van het onderwijs en draagt bij aan de ontwikkeling van het vak.

Vanuit deze diversiteit wordt invulling gegeven aan vier algemene onderzoeksdoelstellingen:

- onderzoek draagt bij aan de ontwikkeling van studenten, docenten en het onderwijs
- onderzoek draagt bij aan de ontwikkeling van het kunstenveld
- onderzoek draagt bij aan de profilering van de faculteit en aan de afstemming van het onderwijs op de ontwikkelingen in de beroepspraktijk
- onderzoek versterkt de verbindingen van individu, opleiding en AHK met het werkveld, met andere hogeronderwijsinstellingen en met de omgeving

De aansluiting van het onderzoek op het onderwijs krijgt op verschillende manieren gestalte: onderzoek als onderdeel van de (master)studie, onderzoek door docenten en onderzoek in het kader van curriculum-ontwikkeling.

In maart concludeert een panel van de Validatiecommissie Kwaliteitszorg Onderzoek (VKO) naar aanleiding van de visitatie in december 2012 dat het onderzoek aan de AHK veel interessante vormen heeft en op hoog niveau staat, maar dat er nog in onvoldoende mate sprake is van systematisch opgezette kwaliteitszorg. Het panel geeft daarom een voorwaardelijk positief oordeel en zal eind 2014 een

nieuw bezoek brengen om de voortgang hiervan te beoordelen.

Kernpunt voor het kwaliteitszorgsysteem voor onderwijs en onderzoek aan de AHK is de PDCA-cyclus (plan-do-check-act). Op basis van deze cyclus wordt de kwaliteitszorg op verschillende niveaus binnen de hogeschool in kaart gebracht: op centraal niveau in een document dat de AHK-visie op onderzoek en gemeenschappelijke kaders en uitgangspunten beschrijft, op decentraal niveau in facultaire kwaliteitszorgplannen voor onderzoek.

Hogeschoolbrede lectoraten

Kunst- en cultuureducatie

Het lectoraat van Folkert Haanstra draagt door onderzoek bij aan kennisontwikkeling over kunsteducatie en aan onderwijsontwikkeling en professionalisering van docenten van de AHK-docentenopleidingen en van de master Kunsteducatie.

Onderzoekers Jos Herfs en Ellen van Hoek deden over de periode 2010-2013 in opdracht van het lectoraat en het Fonds Cultuurparticipatie een uitgebreid evaluatieonderzoek naar de leerlijn Muziek Talent Express van Aslan Muziekcentrum. De leerlijn is gebaseerd op principes van activerende muziekeducatie en intercultureel onderwijs. In november organiseert het lectoraat in samenwerking met Aslan Muziekcentrum een conferentie waarop het onderzoeksrapport *Muziekles is anders* wordt gepresenteerd, een publicatie over samenhangende muziekeducatie voor het basisonderwijs.

In het lectoraat doen docenten van de docentenopleidingen onderzoek naar beoordeling in de vakken dans, theater, muziek en beeldende kunst. Uitgangspunt is de noodzaak om de leerprocessen en leerresultaten in de kunstvakken zichtbaar en bespreekbaar te maken, en om beoordelingsinstrumenten en -procedures te ontwerpen die recht doen aan het eigen karakter van de kunstvakken. Het onderzoek wordt uitgevoerd in samenwerking met Ellen Winner en Lois Hetland van Project Zero van Harvard Graduate School of Education. Hun conclusie: 'This work represents a pioneering effort to develop systematic and authentic assessments across four art forms'.

Onder auspiciën van het lectoraat wordt de gecertificeerde post hbo-cursus BIK (Beroepskunstenaars In de Klas) aangeboden, waarin uitvoerende en schepende kunstenaars zich kwalificeren voor het aanbieden van kunstprojecten in het basisonderwijs. De cursus 2013-2014 wordt, voor het eerst zonder subsidie van OCW, aangeboden in samenwerking met de HKU. Er zijn zestien deelnemers. Het betreft een contractactiviteit gericht op alumni en past als zodanig binnen de missie en het beleid van de AHK.

Kunstpraktijk en artistieke ontwikkeling

Het lectoraat Kunstpraktijk en artistieke ontwikkeling stimuleert en produceert het faculteitsoverstijgende Artist in Residence (AIR) programma. Onder leiding van lector Marijke Hoogenboom en in samenwerking met de verschillende instituten van de AHK wordt innovatie van het kunstonderwijs gestimuleerd door confrontatie met actuele artistieke ontwikkelingen. Het programma biedt de opleidingen ruimte om uitzonderlijke praktijken in huis te halen die het onderwijs en het artistiek beleid aan de hogeschool kunnen bezielen. Voorwaardelijk is de kwaliteit van de gastkunstenaar, de gedeelde belangstelling voor een urgente vraag of thematiek en de wisselwerking met de internationale state of the art. Met iedere AIR wordt het verfrissende spanningsveld opgezocht tussen de inbreng van een onafhankelijke kracht 'van buiten' en de bereidheid en het vermogen binnen de hogeschool om in te spelen op de dynamiek van de kunstpraktijk.

In 2013 besteedt het AIR-programma versterkt aandacht aan communicatie. Naast een driemaandelijks digitale nieuwsbrief zal één keer per jaar een omvangrijke thematische publicatie verschijnen. De leidraad vanuit de residencies in 2013, *Skills of the 21st century*, zal ook het thema zijn voor de publicatie die in maart 2014 zal verschijnen.

Het AIR-programma in 2013 bestaat uit:

- Franz Rodenkirchen – master Film
- Michiel Schwarz – Reinwardt Academie en Academie van Bouwkunst (en in het kader van het Centre of Expertise)
- Kunstenaarscollectief Authentic Boys – master Kunsteducatie
- Martijn Engelbregt – de Theaterschool, Productie podiumkunsten
- Hisako Horikawa – de Theaterschool, School voor Nieuwe Dansontwikkeling

Academie voor Beeldende Vorming

Nieuw curriculum

Met ingang van 1 september 2013 wordt een nieuw curriculum ingevoerd voor alle studiejaren en binnen alle opleidingsvarianten. Voorbeelden van curriculumvernieuwing zijn:

- een aangepaste balans tussen het aandeel beeldende vorming en het aandeel docentschap;
- een evenredige verhouding tussen de beeldende media;
- verhoging van de contacturen van gemiddeld 15,5 naar 21,25 uur per week;
- 'studentgestuurd' wordt onderwijsfilosofie in plaats van een vak;
- nieuwe opzet van de stages en stagebegeleiding;
- afstudeerplan in derde studiejaar wordt voorwaardelijk voor toegang tot vierde studiejaar;
- het aantal afstudeerproducten per student wordt teruggebracht van vier naar drie;
- opheffing van de opleidingsvariant Deeltijd regulier.

Andere sturing

In 2013 stopt de Academie voor Beeldende Vorming met het experiment van sturing door zeven jaar-teamcoördinatoren. Vanaf het studiejaar 2013-2014 vindt de sturing plaats door de directeur en een manager onderwijs.

Accreditatie

In november 2013 vindt de visitatie voor de beperkte opleidingsbeoordeling bij de Academie voor Beeldende Vorming plaats. Na een aanvullende notitie over het toetsen en beoordelen binnen de theoretische leerlijnen geeft de visitatiecommissie een positief advies. Op weg naar de accreditatie wordt binnen de Academie met behulp van externe trainingen geïnvesteerd in het beleid rondom het toetsen en beoordelen. Ook stelt het College van Bestuur een nieuwe examencommissie samen, die moet toezien op de kwaliteit van het eindniveau.

Reorganisatie

In mei 2013 wordt duidelijk dat de Academie voor Beeldende Vorming financieel in zwaar weer verkeert en een grondige reorganisatie onvermijdelijk is. Eind 2013 ligt het reorganisatieplan voor bij de Hogeschoolraad en wordt onderhandeld met de bonden over een sociaal plan.

Selectie van studenten

Vanaf 2013 wordt bij de toelating naast het beeldend vermogen beter gekeken naar motivatie en geschiktheid voor het docentschap. Hier wordt niet op geselecteerd, maar studenten worden uitdrukkelijker dan voorheen geïnformeerd over het feit dat de keuze voor de Academie voor Beeldende Vorming, een keuze voor een docentenopleiding betekent. Het

aantal toe te laten studenten wordt aangescherpt: maximaal 40 studenten voor de voltijd- en maximaal 20 studenten voor de verkorte deeltijdopleiding. De verkorte deeltijdopleiding zal geprofileerd worden als kopopleiding. De vierjarige variant 'Deeltijd regulier' wordt uitgefaseerd.

Onderscheidende activiteiten

Filosofie Nacht

In aanloop naar de Filosofie Nacht organiseren studenten de Filosofie Middag. Twee sprekers, twee kunstenaars en twee muzikanten reflecteren op het thema Schuld en Boete.

Themaweek

Zo'n 150 studenten en docenten wonen op 8 april de lezing bij waarmee kunstenaar TINKEBELL de aftrap verzorgt voor de themaweek 'Engagement'.

PindakaasTV

Vier vierdejaarsstudenten initiëren Pindakaas.tv. Hun doel met dit online platform voor kunsteducatieve projecten is om de kunstwereld tastbaar te maken voor een jong publiek.

Video-performance VPRO

Studenten van de Academie voor Beeldende Vorming en de opleiding Docent muziek werken samen aan een video-performance in opdracht van de VPRO, waarin zestien verschillende webcamverbindingen live worden samengebracht. De samenwerking is een vervolg op het project met sample- en remixkunstenaar Eboman, die in 2012 als Artist in Residence aan de AHK verbonden was.

Introductie eerstejaarsstudenten

De eerstejaarsstudenten werken tijdens hun introductieweek aan een kunstproject dat ze presenteren op het Magneetfestival, een evenement waarbij bezoekers via het co-creatie-internetplatform eigen ideeën kunnen.

Museumnacht

Zes derdejaarsstudenten organiseren tijdens de Museumnacht verschillende activiteiten in het Rembrandthuis, dat tijdens de nacht in het teken staat van het thema 'beleving'. De studenten bedenken diverse activiteiten waarmee zij Rembrandt tot leven brengen.

Open Atelierroute

In maart 2013 vindt de centrale expositie van de Open Atelierroute Plantage Weesperbuurt plaats in het academiegebouw aan het Hortusplantsoen. 1500 gasten bezoeken het evenement en bekijken werk van 48 deelnemende kunstenaars.

Eindexpositie: FUNDAMENTEN

Begin juli exposeren de afstudeerders hun beeldend eindwerk, bestaande uit schilderijen, tekeningen, fotografie, installaties, sculpturen en nieuwe media. Als onderdeel van de expositie organiseert vierdejaarsstudent Orselle Wijma een experimentele veiling van haar beeldend werk. Studenten verzorgen rondleidingen waarbij zij informatie geven vanuit hun eigen fascinatie met het getoonde werk.

Op een van de expositiedagen vindt een expertmiddag *Fundamenten voor de toekomst* plaats. Aan de hand van een aantal afstudeeronderzoeken met uiteenlopende invalshoeken gaan studenten en publiek op zoek naar een fundament voor de toekomst van de kunsteducatie.

MediaCultuurprijs

Met hun lessenserie 'Cyborg You' winnen vierdejaarsstudenten Anna Aarts en Cynthia Schoorl een aanmoedigingsprijs bij de uitreiking van de MediaCultuurprijs 2013. De prijs maakt deel uit van het project *MediaCultuur: Kunst als mediacoach*, dat als doel heeft kunstdocenten op te leiden in het ontwikkelen en geven van mediawijze kunstlessen.

Internationalisering

Studenten van de Academie nemen aan een kleistookproject aan de kunstacademie in Riga deel. Daarnaast worden studiereizen naar Venetië, Berlijn en Istanbul georganiseerd.

Na- en bijscholingsaanbod

De Academie voor Beeldende Vorming organiseert bijscholingscursussen die kunstdocenten en oudstudenten praktische handvatten bieden voor nieuwe technieken en lesprogramma's en bijzondere lezingen over kunst en educatie. Er zijn onder andere grafieklessen onder leiding van Hans van Kollenburg die in het voorjaar van 2013 afscheid neemt van de Academie.

Onderzoek

Docenten doen onderzoek onder het Lectoraat Kunst- en cultuureducatie. Onder de titel *Authentic art education remix* doet docent Emiel Heijnen promotieonderzoek naar actuele kunstzinnige praktijken in het informele domein (jongeren in creatieve netwerken) en het formele domein (sociaal geëngageerde kunstenaars). Docenten Hannie Kortland en Oskar Maarleveld werken mee aan een onderzoek over toetsen en beoordelen in de kunsteducatie.

Academie van Bouwkunst

Excellente ontwerpers

Met haar ontwerp voor de herontwikkeling van het voormalig gerechtshof te Amsterdam tot balletschool wint Tara Steenvoorden (Architectuur) de Archiprix 2013. Daarmee wint de Academie voor de vijfde maal op rij de eerste prijs in deze jaarlijkse competitie voor het beste afstudeerwerk van de Nederlandse ontwerpopleidingen. Ricky Rijkenberg (Architectuur) krijgt een eervolle vermelding. Met negen eerste prijzen in de laatste tien jaar onderstreept dit het streven van de Academie excellente ontwerpers af te leveren.

Een zichtbare Academie

De Academie wil meer naar buiten treden. In november opent onderzoekster en architectuurcritica Tracy Metz de eerste Graduation Show nieuwe stijl. Een weekeinde lang vullen afgestudeerden het hele Academiegebouw met hun werk. Rond de duizend bezoekers komen kijken; Bridget Kievits (lid CvB) reikt de eerste publieksprijs uit aan Lard Joordens.

Internationale positie

Om zich sterker te kunnen positioneren in het internationale onderwijsveld worden vanaf september 2013 de masteropleidingen Architectuur, Stedenbouw en Landschapsarchitectuur ook in het Engels aangeboden. Ook start de European Master in Landscape Architecture, ontwikkeld en aangeboden in samenwerking met de landschapsopleidingen in Versailles, Edinburgh, Barcelona (ETSAB) en Hannover. Met de toekenning van de Erasmus IP-subsidie krijgt het netwerk *Design in Urbanism*, met deelnemende scholen uit Porto, Gent/Brussel, Weimar, Bordeaux, Istanbul, Glasgow en Riga, de mogelijkheid per 2014 de summerschool *The neighbourhood: old traditions, new ambitions* te gaan organiseren.

Centre of Expertise

De deelname in het Amsterdam Creative Industries Centre of Expertise van HvA, InHolland en AHK (ACI) past in het streven van de Academie naar versterking van het praktijkgericht (ontwerp)onderzoek. Samen met de Reinwardt Academie neemt de Academie van Bouwkunst het projectleiderschap op zich van het thema herbestemming Erfgoed. Op verzoek van het stadsdeel Amsterdam Zuid zet Jarrik Ouburg, hoofd Architectuur, vanuit het ACI een ontwerpproject op rond hergebruik van Rivierstaete, een

monumentaal kantoorgebouw van architect Maas-kant. Voor de Rijksgebouwendienst organiseert Machiel Spaan de 'Week van het Lege Gebouw', waarin ook een team studenten van de Academie werkt aan de herontwikkeling van het voormalig RVD-gebouw in Den Haag.

Lectoraten

Via het lectoraat *Foodscapes* van Han Wiskerke, verbonden aan de opleiding Landschapsarchitectuur wordt een samenwerking gestart met de Ardhi universiteit in Dar Es Salaam en ter plekke ontwerp-onderzoek gedaan rond informele markten. Lector Ton Schaap start zijn kenniskring met onderzoek naar *Decisive interventions*, stedenbouwkundige ontwerp-ingrepen die bepalend waren voor de ontwikkeling van een stad. Jan Peter Wingender rondt zijn onderzoek *Brick Dresses* af en werkt aan publicatie hiervan. Als resultaat van het lectoraat *Living landscape* verschijnt de publicatie *Go with Me. 50 steps to Landscape Thinking* van Thomas Oles, Marieke Timmermans en Jacques Abelman.

Behoud van kwaliteit

Geraamde tekorten als gevolg van het wegvallen van bekostiging voor langstudeerders maakt een herziening van de begroting noodzakelijk. In samenwerking met een extern adviseur wordt het plan van aanpak *Behoud van kwaliteit in tijden van krimp* opgesteld en met meerjarenraming goedgekeurd door het CvB. Doel is binnen vier jaar weer tot een sluitende begroting te komen.

Minoren

Voor het eerst wordt via *Kies op maat* een minor aangeboden voor bachelorstudenten. Dit versterkt de banden met de vooropleidingen en biedt de mogelijkheid beter in te spelen op de steeds bredere instroom.

Europese erkenning

In december neemt het Europees parlement het vernieuwde Professional Qualifications Directive aan. Mede dankzij lobbywerk vanuit de Academies van Bouwkunst wordt het concurrent onderwijs hierin erkend als didactisch model dat voldoet aan de eisen, zowel voor de masteropleiding als voor het opdoen van beroepservaring.

Conservatorium van Amsterdam

DNOA beoordeeld als excellent

De Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) beoordeelt de masteropleiding Opera, de *Dutch National Opera Academy*, die door het Conservatorium van Amsterdam in samenwerking met het Koninklijk Conservatorium wordt aangeboden, officieel als 'excellent'. Met deze nieuwe positieve beoordeling zijn alle masteropleidingen van het Conservatorium van Amsterdam nu als excellent beoordeeld. In het weekblad Elsevier behaalt de bacheloropleiding Muziek een eerste plaats in het themanummer *De beste studies 2013*. Ook de opleiding Docent muziek scoort goed.

10 jaar Popafdeling

Op zondag 30 juni 2013 viert het Conservatorium van Amsterdam het tienjarig jubileum van de Popafdeling. De resultaten van deze relatief jonge opleiding zijn zeer positief: drie Sena Pop NL Awards, dertien maal de Grote Prijs van Nederland in verschillende categorieën, drie Amsterdamse Popprijs-winnaars, tientallen bands die 3FM Serious Talent waren en tientallen bands die alleen in 2013 al in de Popronde spelen.

Nieuwe masterspecialisaties

In 2013 start een aantal nieuwe masterspecialisaties die toeleiden naar een specifiek werkveld. Dit zijn: Early Music zang, Live Electronics, Profile Contemporary Music en de specialisaties Strijkkwartet en Orkestspel. Het aanbod wordt in constante interactie met het werkveld ontwikkeld.

Herschikking theoriecurriculum

In 2013 maakt de afdeling klassiek een begin met een verbeterde aansluiting van het theorieonderwijs op het hoofdvakonderwijs. Deze ontwikkeling start in het propedeuseprogramma klassiek en wordt verder ontwikkeld voor de rest van het bachelorprogramma.

Internationale samenwerking

De beroepspraktijk van de musicus is per definitie internationaal. Het CvA werkt daarom nauw samen met de belangrijkste internationale instituten in het internationale muziekveld. Nieuwe samenwerkingspartners in 2013 zijn onder andere het Central Conservatory of Music in Beijing, de Escola de Música do Estado de São Paulo, de Juilliard School of Music in New York en de Hochschule für Musik Hanns Eisler in Berlijn.

Nieuwe docenten 2013

Liviu Prunaru, concertmeester van het Koninklijk Concertgebouworkest, treedt toe tot de strikersafdeling als hoofdvakdocent viool. De altvioolafdeling verwelkomt twee oude bekenden: Nobuko Imai keert terug als hoofdvakdocent en Francien Schatborn,

docent orkestspel aan het CvA, wordt hoofdvakdocent en vakgroepvertegenwoordiger. Fagottist Bram van Sambeek begint in september 2013 als hoofdvakdocent bij de fagotsectie. Ad Welleman, solotrompettist bij het Nederlands Philharmonisch Orkest, volgt Wim van Hasselt op als hoofdvakdocent trompet. Bij de slagwerkdafdeling zijn er twee nieuwe docenten: Richard Janssen als hoofdvakdocent en Marijn Korff de Gidts als docent djembé en docent in DOK (De Ondernemende Kunstenaar). Marc Danel wordt coach voor strijkwartetten. De afdeling Oude muziek wordt aangevuld met David Staff, hoofdvakdocent baroktrompet. Bij de opleiding Docent muziek start Reinhard Findenegg als docent onderwijskunde en methodiek/didactiek. De jazzafdeling wordt versterkt met drie nieuwe docenten: Simon Rigter, saxofoon, Jan Wessels, trompet en Jeroen Vierdag, basgitaar. Zangeres Lilian Vieira wordt docent Braziliaans op de zangafdeling.

Nieuwe adjunct-directeur

Sven Arne Tepl volgt per 1 september Michel Dispa op als adjunct-directeur (afdeling Klassiek en de opleiding Docent muziek). Sven Arne Tepl was Artistic Manager en lid van de directie van het Nederlands Philharmonisch Orkest|Nederlands Kamerorkest. Daarnaast is hij al jaren als altvioletdocent verbonden aan het Conservatorium van Amsterdam. Ook is hij als adviseur verbonden aan het Nationaal Muziekinstrumenten Fonds (NMF), als bestuurslid aan het NJO en het Delft Chamber Music Festival en als jurylid aan de Nederlandse Muziekprijs.

Open dag Jong Talent

Al vele jaren heeft het CvA een Nationale opleiding voor Jong Toptalent, bestaande uit de Sweelinck Academie en het Junior Jazzcollege, voor leerlingen vanaf 8 jaar. In 2013 staan 86 Jong Talentleerlingen ingeschreven, afkomstig uit heel Nederland. Het onderwijsaanbod van de afdelingen Jong Talent wordt onder de loep genomen en verder versterkt: er wordt onder andere een nieuw curriculum voor de Sweelinck Academie ontwikkeld. Het uitgangspunt is hierbij steeds dat deze uiterst talentvolle kinderen een individueel programma op maat geboden kan worden. Er wordt geïnvesteerd in het hoofdvak, in het theorieonderwijs, in ensemblespel en in projecten. Ook vinden in 2013 bijzondere masterclasses plaatsgevonden. Zo is Jaap van Zweden te gast bij de Sweelinck Academie en John Clayton bij het Junior Jazz College. Op de open dag op 9 maart 2013 zijn minister Jet Bussemaker en wethouder Carolien Gehrels te gast.

Lectoraat en onderzoek

Onderzoek speelt een belangrijke rol in het Conservatorium van Amsterdam. In 2013 presenteren de

masterstudenten hun onderzoek tijdens het jaarlijkse Researchsymposium, zijn enkele docenten bezig met een promotieonderzoek, en daarnaast is een project gewijd aan de ontwikkeling van een gerichte prestatietraining voor musici, in samenwerking met de faculteit Bewegingswetenschappen van de VU (*Gliding over the Hurdles*).

Op 28 en 29 augustus 2013 vindt in het Conservatorium van Amsterdam de internationale conferentie *'Managing your Talents - Interdisciplinary Research on the Performing Arts'* plaats. Het programma is opgedeeld in vier kernthema's: talent, excellentie, studeren en (over)load. Wetenschappers van over de hele wereld laten, vanuit de kunstpedagogiek, de geneeskunde, de neuropsychologie en de cognitieve en de bewegingswetenschappen, hun licht schijnen over deze thema's. De conferentie is een samenwerking tussen het Conservatorium van Amsterdam, de Theaterschool, de Universiteit van Amsterdam en de Vrije Universiteit.

In 2013 promoveert docent Rafael Reina, aan Brunel University te London, op een onderzoek naar de toepassing van Karnatische ritmiek in het solfègeon-

derwijs aan westerse conservatoria. Ter gelegenheid van de afsluiting van dit promotietraject verzorgt het lectoraat Muziek een symposium. Naast componist Peter Wiegold (Brunel University) en gitarist en componist Miles Okazaki (New York) treden docenten van de klassieke afdeling en jazzafdeling als sprekers op. Twee vermaarde Indiase muzikanten – B.C. Manjunath (mridangam) en dr. Mysore Manjunath (viool) – geven een workshop.

Post-hbo Muziekeducatie

Het CvA staat zeer positief tegenover het beleid van de Gemeente Amsterdam om alle kinderen in het primair onderwijs in Amsterdamse één uur per week muziekles te geven. Hierdoor ontstaat op korte termijn een grote vraag naar (vak)leerkrachten muziek. Het CvA start daarom in 2013 met de post-hbo-opleiding Muziekeducatie. Aan het eind van het eerste cursusjaar studeren 20 cursisten af. In 2014 wordt, in samenwerking met de Universitaire Pabo van Amsterdam en de HvA, ook gestart met het versterken van de muzikale vaardigheden van de groepsleerkrachten in het basisonderwijs.

Nederlandse Filmacademie

Organisatie- en onderwijsvernieuwing

De Nederlandse Filmacademie zet in 2013 forse stappen op het gebied van organisatie- en onderwijsvernieuwing. Het nieuwe organisatiemodel, zoals beschreven in het beleidsplan 2012-2016, wordt per september volledig ingevoerd en in werking gezet met het aantrekken van een hoofd Bachelor. Tegelijkertijd wordt het Onderwijsbureau operationeel als centrale ondersteunende eenheid voor het bachelor- en masteronderwijs. Hiermee worden essentiële organisatorische randvoorwaarden van het beleidsplan gerealiseerd; met inzet van onder meer de nieuwe stafmedewerker Onderwijsontwikkeling wordt niet alleen aan de inhoud en de vernieuwing van het onderwijs gewerkt, maar ook aan verslaglegging en verantwoording. Het proces van onderwijsvernieuwing is goed op weg, en zal in de komende jaren geïntensiveerd worden doorgezet.

Bij de bacheloropleiding worden doel en functie van de tweedejaarsopleidingen scherper gedefinieerd en op basis daarvan worden ook de organisatie en logistiek aangepast. Een belangrijke wijziging is daarbij dat studenten van de afstudeerrichting regie vanaf het tweede jaar specifiek aan fictie dan wel documentaires werken.

Kwaliteitszorg

Medio oktober wordt in het kader van de accreditatie de kwaliteit van de bacheloropleiding beoordeeld door een extern auditpanel. Het visitatiepanel concludeert dat de opleiding over het geheel van goede kwaliteit is en op sommige onderdelen zelfs excellent. Samenvattend komt het panel voor de drie standaarden (beoogde eindkwalificaties, onderwijsleeromgeving en toetsing, en gerealiseerde eindkwalificaties) tot het oordeel goed. Het panel vindt dat de opleiding trots mag zijn op de resultaten en adviseert de NVAO dan ook de opleiding te accrediteren.

Centre of Expertise

Narrativiteit heeft met de opkomst van games en interactieve media een andere betekenis gekregen. In het kader van het Centre of Expertise start een onderzoek naar de mogelijkheden om narrativiteit en interactiviteit in een nieuwe vorm van entertainment en film te verenigen. In samenwerking met het lectoraat Game Design van de Hogeschool van Amsterdam wordt er onderzoek gedaan naar real-time cinema, waarin de mate van lineariteit en/of interactiviteit kan worden bepaald door de gebruiker (regisseur, acteur, VFX-specialist, gamer) om zo te komen tot nieuwe narratieve verhaalvormen. Begin 2014 zullen de eerste testresultaten van real-time cinema vertoond worden tijdens de open dagen van de Filmacademie.

Artist in Residence

Van mei tot oktober 2013 is schrijver en script consultant Franz Rodenkirchen als Artist in Residence verbonden aan de Nederlandse Filmacademie. Samen met studenten van de Master Film onderzoekt hij recente uitdagingen voor het vak van de scenarist en werkt samen aan een onderzoek naar non-lineaire narrativiteit. Dit onderzoek resulteert in december in de intrigerende installatie Lasting Moments in EYE, waarbij het gelijktijdig presenteren van beeld, geluid en tekst leidt tot een vertelling, die naast de persoonlijk ingevulde anekdotiek door de toeschouwers, vragen oproept over oorzaak en gevolg, causaal verband en betekenissen.

Rodenkirchens onderzoek geldt, evenals het onderzoek van Artist in Residence en documentairemaker Eyal Sivan, een jaar eerder, als opmaat naar het Innovatielab dat in 2014 gestalte zal krijgen.

Internationalisering

China

In het voorjaar krijgt de Filmacademie bezoek van een delegatie van de Beijing Film Academy, een gerenommeerd zusterinstituut in China. Het doel is om te komen tot samenwerking waarbij de uitwisseling van wederzijdse studenten centraal staat. Dit bezoek leidt in het najaar tot een tegenbezoek aan Beijing, waarbij de directies van beide onderwijsinstellingen de praktische mogelijkheden van een aantal voorstellen bespreken. Tijdens dit bezoek wordt ook een Memorandum of Understanding ondertekend. Nadere plannen worden uitgewerkt, met het streven de projecten in 2014 voor te bereiden en in 2015/2016 uit te voeren.

Suriname

In november wordt in Suriname met succes de workshop Documentaire en creatieve technieken gegeven door directeur Bart Römer en docent documentaire Jeroen Berkvens. Zij doen dit in nauwe samenwerking met The Back Lot, een professionele lokale producent van culturele evenementen en mediaproducties. Deze workshop zal hoogstwaarschijnlijk een vervolg krijgen, waarbij de Filmacademie naar buiten treedt als een kennisinstituut, een positie die voor de Filmacademie toegevoegde waarde heeft.

Met bovengenoemde initiatieven zet de Filmacademie een aantal concrete stappen met de beoogde internationalisering.

Filmfestival

Van 26 juni tot en met 5 juli vindt het Keep an Eye Filmacademie Festival plaats in EYE. Het festival

omvat een gezamenlijke presentatie van de afstudeerprojecten van de bachelor- en masterstudenten.

Directeur Bart Römer presenteert met trots Lichting 2013 als een jaar met de potentie van een vintagejaar, een wijnjaar van uitzonderlijke klasse. Filmacademiefilms worden vertoond op vele Nederlandse en internationale filmfestivals, onder andere in Australië, China, Duitsland, Engeland, Frankrijk, Irak, Polen, Rusland, Schotland, Spanje, Verenigde Staten en Zuid-Korea. Hoogtepunt vormt de selectie van twee

academiefilms, *Magnesium* en *Today and Tomorrow*, voor het prestigieuze Sundance Film Festival in Park City, Utah. *Cowboys Janken Ook* valt tweemaal in de prijzen en de eindexamenfilm 'Sacred Defense' wordt in 2014 door The Academy geselecteerd als één van de tien finalisten voor de Studenten Oscars in de 'Foreign Category'.

Reinwardt Academie

Beleidsplan 2013-2018

In september wordt het nieuwe beleidsplan voor de Reinwardt Academie vastgesteld. Belangrijke uitgangspunten sluiten aan bij het Instellingsplan van de AHK. De doelstellingen voor de Reinwardt Academie voor de komende jaren:

- onderwijs: aanbieden van een samenhangend, inhoudelijk actueel, innovatief en rijk bachelor- en mastercurriculum, vormgegeven volgens bewezen didactische inzichten, en inspeland op relevante trends in het;
- organisatie: zorgdragen voor een stabiele organisatie waar het personeel het belangrijkste kapitaal vormt;
- omgeving: investeren in duurzame verbindingen met relevante spelers in en rond het werkveld door onder andere behoeftepeiling naar bij- en nascholing, alumni beleid, positie als kennisplatform verstevigen;
- onderzoek: implementatie van het lectoraatsprogramma in het curriculum.

Ontwikkelingen in het onderwijs

Belangrijke thema's die besproken worden binnen het onderwijs zijn studieloopbaanbegeleiding voor alle jaren, onderzoeksvaardigheden, projectmanagement en het beoordelen van samenwerken. Ook is er verscherpte aandacht voor ondernemerschap.

Voor het derde en vierde jaar van de bachelor wordt de relatie tussen nadere specialisatie, de keuzevakken, de minoren, de afstudeerstage en het afstudeeronderzoek versterkt. Het vierde jaar, waarin de afstudeerstage en het afstudeeronderzoek plaatsvinden schept meer mogelijkheden tot samenwerking met het werkveld en uitvoering van het onderzoeksprogramma van het lectoraat. Een eerste project in opdracht van het werkveld gaat van start. In dit project onderzoekt een groep studenten of 'zwerfkeien' in de collecties van het Bonnefantenmuseum, Centraal Museum, Gemeentemuseum Den Haag, Stedelijk Museum Amsterdam en Kröller-Müller Museum elders beter tot hun recht kunnen komen.

Vrije studieruimte

In de vrije studieruimte hebben de studenten onder andere de mogelijkheid een aantal keuzevakken en projecten te volgen, die op actuele ontwikkelingen ingaan. Voorbeelden zijn:

- *Voor het te laat is*: een oral history project door Gabor Kozijn in samenwerking met Bijzondere Collecties UvA;
- *Erfgoed als broedplaats in het tijdperk van sustainisme*, door lector Riemer Knoop in samenwerking met Artist in Residence Michiel Schwarz en Diana Krabbendam;

- *Immaterieel erfgoed en volkscultuur* door lector Hester Dibbits;
- *Culturele contacten* door docent Edwin van der Veldt;
- *Week van het lege gebouw*, een samenwerking tussen meerdere opleidingen.

Accreditatie

De bacheloropleiding wordt door een accreditatiecommissie bestaande uit experts uit het (hoger) onderwijs en kunstinstellingen positief beoordeeld (twee standaarden goed en één voldoende). Volgens het panel speelt de Reinwardt Academie goed in op nieuwe ontwikkelingen en is zij goed verankerd in het (internationale) werkveld. Het docententeam is toegewijd, enthousiast en bekwaam en de studenten zijn tevreden tot zeer tevreden. Het panel is enthousiast over de projecten en studiereizen van studenten, de praktijkgerichtheid en het internationaliseringsbeleid.

Centre of Expertise

In het kader van het Amsterdam Creative Industries Centre of Expertise neemt de Reinwardt Academie samen met de Academie van Bouwkunst het projectleiderschap op zich van het thema herbestemming Erfgoed.

Een andere samenwerking is die met de Hogeschool van Amsterdam en de Universiteit van Amsterdam. Hierin worden de eerste stappen gezet om te participeren in het Innovatieprogramma Archief 2020. Naar verwachting zal dit in 2014 tot twee concrete voorstellen leiden.

Artist in Residence

In het kader van het Centre of Expertise is Michiel Schwarz vanaf september verbonden als Artist in Residence aan de Reinwardt Academie en de Academie van Bouwkunst. Met zijn komst worden studenten en docenten van beide academies uitgedaagd om complexe maatschappelijke opgaven op het gebied van erfgoed en ruimte om te zetten in voorstellen die niet alleen ecologisch maar ook sociaal duurzaam zijn. Bekeken wordt hoe het perspectief van het 'Sustainisme' nieuwe inzichten kan opleveren voor de wereld van het cultureel erfgoed en het ontwerpdomein. Naast een Capita Selecta lezingenserie maken ook nieuwe onderwijsmodules en een gedeeld honours-aanbod deel uit van de residency.

Lectoraat en Erfgoedarena's 2013

De aanvraag voor onderzoek naar alternatieve benaderingen van immaterieel erfgoed bij de implementatie van de Unesco Conventie immaterieel erfgoed bij het Mondriaan fonds wordt gehonoreerd. Het gaat om een serie verkenningen *Immaterieel*

erfgoed met prik, Imagine IC in samenwerking met Hester Dibbits en bachelor- en masterstudenten van de Reinwardt Academie en wordt in de periode 2013-2015 uitgevoerd (1 x per 6 maanden een aflevering). Dibbits treedt op als vaste annotator bij de keynotes. Aflevering 1, over herdenkingspraktijken en rituelen rond het slavernijverleden, met een keynote van de Amerikaanse schrijfster Sadiya Hartmann (een pilot), vindt plaats op 20 juni 2013. Aflevering 2, over geluid als immaterieel erfgoed, met een keynote van de Ierse onderzoeker en geluidskunstenaar Paul Moore, vindt plaats op 26 november 2013.

In de zevende jaargang van de Erfgoedarena organiseert de Reinwardt Academie weer een zestal debatavonden met uiteenlopende thema's:

- If education is at the heart of the matter, then what is the best practice?
- Naar een nieuw Museumbestel – of niet?
- De wand aan de kant! Wat te doen met wandkunst van toen?
- Hoe krijg ik uw baan?
- Generalist of Specialist? De rol van de gemeentelijke erfgoedprofessional (in samenwerking met Kunsten '92 en de Boekmanstichting)
- Oral History en het audiovisuele archief

Internationalisering

In 2013 vinden verschillende missies plaats, met China en Brazilië als belangrijkste bestemmingen.

Lector Riemer Knoop, docent Jan Sas en directeur Teus Eenhoorn onderzoeken in China de mogelijkheid van het trainen van museumstaf in China en mogelijke bilaterale uitwisseling in het museale veld. In 2014 zal dit tot concrete opdrachten leiden. De reis naar Rio de Janeiro, waar vijf docenten en lector Riemer Knoop aan deelnemen staat in het teken van de driejaarlijkse ICOM conferentie (International Council of Museums). Binnen de internationale committees speelt de delegatie van de Reinwardt Academie een belangrijke kwalitatieve en kwantitatieve rol.

Master Museology

Het masterprogramma neemt deel aan EU-programma rond 'participatieve musea', met museologen uit Hildesheim, Gothenburg en Istanbul als partners. In oktober gaan in het kader van dit programma negen masterstudenten en twee docenten naar Gothenburg.

In december 2013 vindt een bezoek plaats van een groep museummedewerkers van de National Railway Company in Indonesië: deze groep volgt een aantal workshops samen met de masterstudenten. De case study draait om de vernieuwing van het Ambarawa spoorwegmuseum op Centraal Java. Deze samenwerking komt mede tot stand door bijdragen van de Rijksdienst Cultureel Erfgoed en bureau TiMe.

de Theaterschool

Veranderproces

Jan Zoet, directeur Schouwburg Rotterdam en in het verleden onder andere werkzaam als dramaturg bij Mickery, is per 1 april de nieuwe directeur van de Theaterschool. Met zijn komst raakt het in 2012 ingezette veranderproces in een stroomversnelling. Doel van het veranderproces is tot een slagvaardigere organisatie te komen, waardoor de school efficiënter kan worden aangestuurd en beter kan anticiperen op ontwikkelingen in de toekomst. Ook het versterken van de identiteit en de positionering van de school en de afzonderlijke opleidingen speelt een belangrijke rol. Door de samenhang en samenwerking tussen opleidingen te stimuleren en ruimte te creëren om dat wat binnen en buiten de school gebeurt samen te laten komen, ontstaat een nieuw elan. Uiteindelijk gaat het erom dat de studenten zich zo optimaal mogelijk kunnen ontplooiën, gebruik kunnen maken van alle mogelijkheden die de school te bieden heeft, en zich goed kunnen voorbereiden op dat wat ze later willen gaan doen in de beroepspraktijk.

Personeel

In 2013 neemt de Theaterschool afscheid van een aantal collega's en verwelkomt een aantal nieuwe. Aafje Terwey die als adjunct-directeur gedurende bijna een jaar de school heeft geleid, wordt per augustus hoofd Bachelor op de Filmacademie. Bart Kusters wordt aangesteld als hoofd Productiebureau, Erik Lint als coördinator van het cluster creative team, Daniëlle van Sundert als coördinator van het cluster uitvoerenden en Laurens Runderkamp als coördinator van de clusters makers en docenten.

In september begint Tanya Hermsen als artistiek leider van de opleiding Theaterdocent. Zij volgt Dennis van Galen op die twee jaar interim is geweest. Christopher Powney kondigt in oktober aan dat hij in maart 2014 de Nationale Ballet Academie zal verlaten om leiding te geven aan de Royal Ballet Academy in London. Jean-Yves Esquerre wordt aangetrokken als zijn opvolger. In december neemt Jappe Claes afscheid van de opleiding Regie. Javier Lopez Pinon neemt als interim zijn positie waar. Gabriël Smeets, artistiek leider van de School voor Nieuwe Dansontwikkeling, kondigt ook in december aan dat hij in mei 2014 vertrekt om de nieuwe directeur van het Zweedse dansgezelschap Cullberg Ballet te worden.

In memoriam

Op 10 maart overlijdt André Veltkamp (67), vanaf 1981 werkzaam als onderwijskundig studieleider bij de toenmalige Nel Roos Academie en Akademie voor Kleinkunst en tussen 1997 en 2010 directeur van de Theaterschool. Dat de Theaterschool van nu

het karakter heeft van één groot theaterbedrijf waarin studenten van meet af aan contact hebben met alle andere specialisten uit het (werk)veld is in belangrijke mate aan André Veltkamp toe te schrijven.

Op 1 juni overlijdt Cornelis Nooteboom (70), werkzaam aan de Theaterschool van 1984 tot 2007, eerst als hoofd van de ondersteunende diensten, later als adjunct-directeur Techniek & Media. Als 'bouwheer' van het pand aan de Jodenbreestraat heeft hij ervoor gezorgd dat studenten in een omgeving theater kunnen maken waar technische voorzieningen op hoog niveau voorhanden zijn.

Ontwikkelingen in het onderwijs

Visitation dans

Naar aanleiding van het accreditatierapport van de Dans opleidingen wordt een onderzoek ingesteld naar het theorieonderwijs binnen de opleiding Do-cent dans. De resultaten van dit onderzoek leiden tot een aantal verbetermaatregelen die in 2014 zullen worden geïmplementeerd.

Amsterdam Graduate School for Performing Arts
De open masterruimte, waarin studenten met verschillende een master volgen, wordt de *Amsterdam Graduate School for Performing Arts*. De komende jaren zal het profiel verder vorm krijgen.

5 o'clock

Door het wegvallen van de subsidie van de gemeente en het stadsdeel Zuidoost staat de toekomst van de vooropleiding 5 o'clock class onder druk. De Theaterschool hoopt op nieuwe mogelijkheden omdat de gemeente op een andere wijze in talentontwikkeling wil investeren. De Theaterschool is hierover in contact met een aantal groepen die een belangrijke toeleverancier zijn van jong talent.

Jong talent

Het Nationale Ballet en de Nationale Balletacademie ondertekenen een convenant dat de balletopleiding voor getalenteerde en ambitieuze jongeren moet versterken en het toekomstige aandeel van in Nederland opgeleide dansers bij de Nederlandse dansgezelschappen moet vergroten. Stadsdeel Zuid stelt structureel middelen beschikbaar om voor jong dans-talent in het basisonderwijs kleinere klassen mogelijk te maken.

Junior Company

In september beleeft de Junior Company, het aspirant-gezelschap dat Het Nationale Ballet in exclusieve samenwerking met de AHK heeft opgericht, haar publieke première in Het Muziektheater. Sinds november 2013 toert het gezelschap door binnen- en

buitenland met een laagdrempelig programma. De jonge talenten dansen daarnaast ook mee in de grote producties van Het Nationale Ballet.

Subsidie Sirius Programma

Van 2010 tot en met 2013 ontving de AHK financiële steun vanuit het Sirius Programma voor de ontwikkeling van de Nationale Balletacademie. In december 2013 wordt de besteding van de subsidie geëvalueerd door een auditpanel. De panelleden zijn zeer onder de indruk en geven de Nationale Balletacademie de hoogst mogelijke waardering voor de behaalde resultaten.

Het panel toont zich met name enthousiast over de manier waarop de gehele onderwijsketen (amateurveld - primair en voortgezet onderwijs - voortraject - hbo - werkveld) is versterkt en over het behaalde eindniveau. Daarnaast is het panel enthousiast over de manier waarop de academie en Het Nationale Ballet hun partnerschap hebben weten te versterken.

Introductiedagen

In 2013 neemt een aantal studenten het initiatief om gezamenlijk introductiedagen voor de aankomende studenten te organiseren. Wegens succes zal deze introductie in 2014 weer plaatsvinden.

Podium voor talentontwikkeling

De Theaterschool wordt vaste partner in de bespeeling van Theater de Engelenbak, dat door Theater Frascati wordt overgenomen. De Engelenbak blijft hiermee behouden voor Amsterdam en krijgt een centrale rol als podium voor talentontwikkeling.

Bijzondere projecten en programma's

HALf6

In het najaar van 2013 start het lectoraat Podiumkunsten in transitie in samenwerking met docenten uit het platform DT (Dramaturgy/Theory) het initiatief *HALf6*. In een tweewekelijks talkshow-achtig programma van een uur, gepresenteerd door studenten, gaan gasten uit de stad, het werkveld, de opleidingen en de buurt met elkaar in gesprek over actuele onderwerpen en de podiumkunsten in tijden van transitie. De eerste tien columns die tijdens *HALf6* worden uitgesproken verschijnen onder de titel *Where do we go from here?*

24 Hours

Om een nieuw tijdperk te markeren realiseert Jan Zoet, in samenwerking met docenten en studenten het programma *24 hours*. Tijdens de opening over-

handigt Jan Zoet de sleutel van de school aan de studenten van de veertien verschillende dans- en theateropleidingen, waarna zij de acht verdiepingen van het gebouw 24 uur lang vullen met presentaties, ontmoetingen, zelfontworpen spellen, toneelstukken, silent rooms, dansimprovisaties en nog veel meer verrassingen. Op zaterdagochtend zijn er open workshops en is er een ontbijt voor de buurtbewoners. Het wordt een groot succes en lijkt voor herhaling vatbaar.

Do'orgaan

Als onderdeel van de landelijke Donorweek speelt *Do'orgaan*, een project, onder begeleiding van Dennis de Bont, Linda Bosch en Rosa Asbreuk, afstudeerende studenten van de opleidingen Theaterdocent en Productie Podiumkunsten, waarin 23 doktersassistenten en 3 tandartsassistenten in opleiding van het ROC Horizon College in Alkmaar een unieke voorstelling spelen met orgaandonatie als thema.

BER-AMS-BXL

Het lectoraat Podiumkunsten in transitie organiseert in samenwerking met Vlaams Cultuurhuis de Brakke Grond en Het Veem Theater de driedaagse conferentie *BER-AMS-BXL*, over de voorwaarden voor een bloeiende artistieke biotoop in de stad, met verschillende bijdragen van theaterschoolstudenten en een uitwisselingsprogramma tussen de SNDO en HZT Berlin.

Artist in Residence

In het kader van het AIR-programma in 2013 is procedurekunstenaar Martijn Engelbregt te gast bij de Theaterschool. Met studenten van de opleiding Productie podiumkunsten onderzoekt hij het thema gezondheid in relatie tot het eigen lichaam. Uitkomsten hiervan worden verwerkt in de workshops kostuum, decor, video en geluid en resulteren in individuele theatrale installaties en een gezamenlijke eindpresentatie. Met Martijn Engelbregt rondt de opleiding een vierjarig traject af naar het werken met kunstenaars in verschillende disciplines.

Op uitnodiging van de School voor Nieuwe Dansontwikkeling werkt choreograaf Hisako Horikawa samen met dertig studenten van alle vier studiejaar aan een groepschoreografie die resulteert in een voorstelling tijdens *A Taste of Something Raw* in Frascati. De residency geeft de studenten de kans kennis te nemen van de werkwijze van de kunstenaar. Onder leiding van Hisako Horikawa bestuderen de studenten thema's als lichaam in relatie tot ruimte, materie en kwaliteit.

Master Kunsteducatie

Beleid en curriculumontwikkeling

De snelle ontwikkelingen in kunstenveld en onderwijs hebben voor de kunsteducatie belangrijke implicaties. De master Kunsteducatie wil zich in 2013 reenschap geven wat dit voor het curriculum betekent. Na een landelijke werkveldraadpleging over de nieuwe competentiesets door bachelor- en masterdocentopleidingen in de kunstvakken organiseert de master in mei een eigen brede werkveldraadpleging. Vertegenwoordigers van de Amsterdamse binnen- en buitenschoolse educatie, landelijke beleidsmakers en collega's van andere masters en lectoraten gaan met het docententeam in gesprek over toekomstscenario's en de rollen die masters Kunsteducatie hierin zullen moeten vervullen. Later in het jaar zijn er tijdens de terugkomdag ook gesprekken met alumni die veel vruchtbare informatie opleveren. Alle input wordt verwerkt bij de herziening van het curriculum die in 2014 zal plaatsvinden.

Het onderwijs

Voor het eerst wordt er voor het praktijkonderzoek van de studenten een gezamenlijk thema gekozen: beoordeling in de kunsteducatie, een actueel, veel bediscussieerd onderwerp dat veel onderzoeksvragen oproept. De studenten brengen door interviews, observaties en documentanalyses acht uiteenlopende beoordelingspraktijken in kaart.

Artist in Residence

De residency van het internationale kunstenaarscollectief Authentic Boys geeft studenten van de master Kunsteducatie de kans om kennis te maken met hun vernieuwende artistieke praktijk en inzicht te krijgen in interdisciplinaire maakprocessen. Authentic Boys verenigen verschillende kunstdisciplines met elkaar en verkennen de grenzen tussen film, beeldende kunst en theater. Deze specifieke werkwijze vormt een inspiratiebron en stimuleert studenten om op een geheel eigen manier hun educatieve programma's te ontwikkelen. De residency zal uitmonden in een presentatie tijdens het symposium *Kunsteducatie als Durfkapitaal* en een nascholingsmasterclass door de Authentic Boys voor docenten van de docentopleidingen binnen de AHK en alumni van de master Kunsteducatie.

Outside In!

Dankzij nieuwe samenwerkingsverbanden met het lectoraat Community Care van de Hogeschool van Amsterdam en de Stichting Disability Studies in Nederland komt in november de nascholingsmasterclass *The Creative Art of Belonging* door de Amerikaanse psychologe en consultant op het gebied van disability en kunst, Simi Linton tot stand. Vijf kunstenaars met en zonder handicap bespreken met Linton hun ervaringen op het gebied van kunstenaarschap

en disability. Onderzocht wordt of dit samenwerkingsverband ook tot gezamenlijk onderzoek op het gebied van inclusie zal kunnen leiden.

Medezeggenschap

Formeel valt de master Kunsteducatie onder het bovenfacultaire lectoraat en is de medezeggenschap daardoor geregeld via de Hogeschoolraad. In praktijk blijkt dit onhandig en is ervoor gekozen een opleidingscommissie in het leven te roepen. Deze wordt in 2013 operationeel en bestaat uit een docent en twee studentvertegenwoordigers, uit elk studiejaar een.

Studenten

Studentenaantallen

(peildatum 1 oktober 2013, bron: DUO)

	2013				2012			
	BA vt	BA dt	MA	totaal	BA vt	BA dt	MA	totaal
Academie voor Beeldende Vorming	157	107	-	264	169	149	-	318
Academie van Bouwkunst	-	-	228	228	-	-	227	227
Conservatorium van Amsterdam	688	-	263	951	699	-	192	891
Nederlandse Filmacademie	320	-	23	343	315	-	27	342
Reinwardt Academie	586	-	48	634	537	-	62	599
de Theaterschool	520	-	19	539	515	-	19	534
Master Kunsteducatie	-	-	38	38	-	-	37	37
Totaal	2.271	107	619	2.997	2.235	149	564	2.948

Verdeling man/vrouw

(peildatum 1 oktober 2013, bron: DUO)

	2013		2012	
	man	vrouw	man	vrouw
Academie voor Beeldende Vorming	56	208	70	248
Academie van Bouwkunst	162	66	149	78
Conservatorium van Amsterdam	574	377	543	348
Nederlandse Filmacademie	190	153	194	148
Reinwardt Academie	128	506	107	480
de Theaterschool	210	329	201	333
Master Kunsteducatie	8	30	8	29
Totaal	1.328	1.669	1.272	1.664

Nationaliteiten

(peildatum 1 oktober 2013, bron: DUO)

	2013			2012		
	NL	EER	niet-EER	NL	EER	niet-EER
Academie voor Beeldende Vorming	255	8	1	309	7	2
Academie van Bouwkunst	191	28	9	190	28	9
Conservatorium van Amsterdam	453	347	151	448	320	123
Nederlandse Filmacademie	318	17	8	312	20	10
Reinwardt Academie	599	17	18	559	24	16
de Theaterschool	390	114	35	389	118	27
Master Kunsteducatie	36	2	0	36	1	0
Totaal	2.242	533	222	2.243	518	187

Aanmeldingen/toelatingen bacheloropleidingen

(peildatum 1 oktober 2013, bron: DUO)

	2013		2012	
	aanmeldingen	toelatingen	aanmeldingen	toelatingen
Academie voor Beeldende Vorming	98	45	196	93
Conservatorium van Amsterdam	1080	194	1126	213
Nederlandse Filmacademie	505	79	548	79
Reinwardt Academie	-	196	-	150
de Theaterschool	1659	145	1565	153

Aanmeldingen/toelatingen masteropleidingen

(peildatum 1 oktober 2013, bron: DUO)

	2013		2012	
	aanmeldingen	toelatingen	aanmeldingen	toelatingen
Academie van Bouwkunst	68	62	90	57
Conservatorium van Amsterdam	370	147	423	105
Nederlandse Filmacademie	45	10	62	10
Reinwardt Academie	-	17	-	21
de Theaterschool	61	9	69	8
Master Kunsteducatie	28	16	19	16

Vooropleidingen en voorbereidende cursussen

(bron: SIS)

	2013	2012
Nationale Balletacademie	89	94
5 o'clock class	85	85
Vooropleiding Muziek	54	61
Afdeling Jong talent	86	100
Vorbereidende cursus Architectuur	2	7
Vorbereidende cursus Stedenbouw en Landschapsarchitectuur	7	5

Rendement per opleiding; 1,2,3 jaar na nominale studieduur (n)

(peildatum 1 oktober 2013, bron: DUO)

Docent beeldende kunst en vormgeving (n=4)	instroomjaar 2006	instroomjaar 2007	instroomjaar 2008
diploma na 5 jaar	66%	65%	49%
diploma na 6 jaar	69%	69%	
diploma na 7 jaar	69%		
Master Architectuur (n=4)	instroomjaar 2006	instroomjaar 2007	instroomjaar 2008
diploma na 5 jaar	17%	8%	15%
diploma na 6 jaar	33%	21%	
diploma na 7 jaar	39%		
Master Landschapsarchitectuur (n=4)	instroomjaar 2006	instroomjaar 2007	instroomjaar 2008
diploma na 5 jaar	21%	30%	20%
diploma na 6 jaar	43%	30%	
diploma na 7 jaar	50%		
Master Stedenbouw (n=4)	instroomjaar 2006	instroomjaar 2007	instroomjaar 2008
diploma na 5 jaar	25%	0%	0%
diploma na 6 jaar	42%	14%	
diploma na 7 jaar	42%		
Bachelor Docent Muziek (n=4)	instroomjaar 2006	instroomjaar 2007	instroomjaar 2008
diploma na 5 jaar	64%	50%	73%
diploma na 6 jaar	64%	50%	
diploma na 7 jaar	73%		
Bachelor Muziek (n=4)	instroomjaar 2006	instroomjaar 2007	instroomjaar 2008
diploma na 5 jaar	78%	72%	79%
diploma na 6 jaar	80%	72%	
diploma na 7 jaar	80%		
Master Muziek (n=2)	instroomjaar 2008	instroomjaar 2009	instroomjaar 2010
diploma na 3 jaar	76%	91%	74%
diploma na 4 jaar	78%	91%	
diploma na 5 jaar	78%		

Master Opera (n=2)	instroomjaar 2008	instroomjaar 2009	instroomjaar 2010
diploma na 3 jaar	100%	100%	50%
diploma na 4 jaar	100%	100%	
diploma na 5 jaar	100%		

Bachelor Film en televisie (n=4)	instroomjaar 2006	instroomjaar 2007	instroomjaar 2008
diploma na 5 jaar	71%	76%	81%
diploma na 6 jaar	75%	76%	
diploma na 7jaar	75%		

Master Film (n=2)	instroomjaar 2008	instroomjaar 2009	instroomjaar 2010
diploma na 3 jaar	78%	33%	56%
diploma na 4 jaar	100%	78%	
diploma na 5 jaar	100%		

Bachelor Cultureel erfgoed (n=4)	instroomjaar 2006	instroomjaar 2007	instroomjaar 2008
diploma na 5 jaar	49%	54%	39%
diploma na 6 jaar	56%	60%	
diploma na 7jaar	59%		

Master Museologie (n=2)	instroomjaar 2008	instroomjaar 2009	instroomjaar 2010
diploma na 3 jaar	50%	25%	18%
diploma na 4 jaar	50%	25%	
diploma na 5 jaar	50%		

Bachelor Dans (n=4)	instroomjaar 2006	instroomjaar 2007	instroomjaar 2008
diploma na 5 jaar	57%	79%	63%
diploma na 6 jaar	57%	79%	
diploma na 7 jaar	57%		

Bachelor Theater (n=4)	instroomjaar 2006	instroomjaar 2007	instroomjaar 2008
diploma na 5 jaar	61%	73%	69%
diploma na 6 jaar	64%	76%	
diploma na 7 jaar	64%		

Bachelor Docent Dans (n=4)	instroomjaar 2006	instroomjaar 2007	instroomjaar 2008
diploma na 5 jaar	55%	65%	74%
diploma na 6 jaar	60%	65%	
diploma na 7 jaar	60%		

Bachelor Theaterdocent (n=4)	instroomjaar 2006	instroomjaar 2007	instroomjaar 2008
diploma na 5 jaar	44%	50%	55%
diploma na 6 jaar	44%	50%	
diploma na 7 jaar	44%		

Master Choreografie (n=2)	instroomjaar 2008	instroomjaar 2009	instroomjaar 2010
diploma na 3 jaar	100%	50%	33%
diploma na 4 jaar	100%	50%	
diploma na 5 jaar	100%		

Master Theater (n=2)	instroomjaar 2008	instroomjaar 2009	instroomjaar 2010
diploma na 3 jaar	100%	67%	100%
diploma na 4 jaar	100%	67%	
diploma na 5 jaar	100%		

Master Kunsteducatie (n=2)	instroomjaar 2008	instroomjaar 2009	instroomjaar 2010
diploma na 3 jaar	56%	75%	75%
diploma na 4 jaar	56%	75%	
diploma na 5 jaar	67%		

Bindend studieadviezen propedeutische fase

(bron: SIS)

Bindend studieadviezen propedeutische fase	2012-2013	2011-2012	2010-2011
Academie voor Beeldende Vorming	16	9	6
Conservatorium van Amsterdam	5	7	2
Nederlandse Filmacademie	3	1	2
Reinwardt Academie	21	33	20
de Theaterschool	6	8	6
Totaal	51	58	36

Aantal uitkeringen afstudeersteun uit profileringsfonds

(bron: SIS)

	2013
Bachelor Docent beeldende kunst en vormgeving	1
Bachelor Film en televisie	1
Bachelor Cultureel erfgoed	3
Bachelor Theater	3
Totaal	8

Studie en handicap

De begeleiding van studeren met een functiebeperking is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de studentendecanen en de coördinator Studie en handicap. De decanen zijn het eerste aanspreekpunt voor de studenten en voeren binnen de opleidingen de coördinatie over de aanpassingen voor individuele studenten. De coördinator heeft een algemene, inhoudelijke rol, die bestaat uit het begeleiden van en adviseren over studenten met een beperking, het adviseren van docenten en studiebegeleiders, het vroegtijdig signaleren van specifieke problemen met de studievoortgang bij studenten met een beperking en bewustwording bij deze studenten van het belang van het maken van een goede studieplanning. Voor studenten met dyslexie is via de facultaire bibliotheken speciale software beschikbaar.

In 2013 geeft de coördinator individueel extra studiebegeleiding aan 55 studenten, afkomstig van alle faculteiten. Daarnaast verzorgt de coördinator aan het begin van het studiejaar introductielessen op het gebied van studieplanning en studiemangement. Aan deze bijeenkomsten nemen 16 studenten van verschillende faculteiten deel. Ook wordt een introductieles over dit onderwerp gegeven voor de eerstejaarsstudenten in de studierichting productie podiumkunsten van de Theaterschool.

Aan de faalangstcursussen, die worden gegeven in samenwerking met het bureau Studentpsychologen van de Universiteit van Amsterdam, nemen 15 studenten deel. Deze cursussen worden door de studenten positief gewaardeerd, in het bijzonder vanwege de groepsgewijze en interfacultaire opzet.

Studie en handicap is een van de trails bij de Instellingstoets Kwaliteitszorg. Na een gesprek met negen studenten geeft het panel te kennen onder de indruk te zijn van de studenten, die ondanks hun veelal zware beperkingen toch zo veel gedrevenheid uitstralen, en van de wijze waarop de opleidingen, de decanen en de coördinator hen stimuleren.

Nationale Studenten Enquête

De AHK houdt tweejaarlijks een tevredenheidsonderzoek onder al haar studenten over het onderwijs en de organisatie van het onderwijs. Sinds 2011 gebruikt de AHK hiervoor de Nationale Studenten

Enquête (NSE), waardoor de opleidingsresultaten kunnen worden vergeleken met het landelijke beeld. De totale respons is ten opzichte van 2011 toegenomen met 3%.

	uitgezet aantal	respons	respons in %
Academie voor Beeldende Vorming	315	167	53 %
Academie van Bouwkunst	223	102	46 %
Conservatorium van Amsterdam	885	394	45 %
Nederlandse Filmacademie	337	203	60 %
Reinwardt Academie	580	296	51 %
de Theaterschool, dans	251	130	52 %
de Theaterschool, theater	280	166	59 %
Master Kunsteducatie	37	29	78 %
Totaal	2908	1487	51 %

Resultaten

In 2013 zijn de resultaten van de NSE over het algemeen positief. De AHK scoort op vrijwel alle thema's boven het landelijke gemiddelde. Op basis van de verkregen databestanden worden faculteitsrapportages gemaakt. Deze bevatten de algemene oordelen per opleiding en studierichting en vergelijking met gelijke opleidingen bij andere hogescholen. De analyses worden besproken in de managementgesprekken van het College van Bestuur met de directeuren en met de medezeggenschap (Hogeschoolraad en door de directeuren met hun Faculteitsraad).

Thema's

AHK-breed scoren alle thema's boven het schaalgemiddelde (3,0). Op de afzonderlijke vragen scoren de volgende onderwerpen het hoogst: groeps grootte bij hoorcolleges (4,1), kennis van docenten over de beroepspraktijk (4,1), inhoudelijke deskundigheid van docenten (4,1), wat je tijdens je stage geleerd hebt (4,1) en groeps grootte bij werkgroepen (4,1). De laagste, (wel voldoende) scores zijn op de onderwerpen informatie over de uitkomsten van onderwijsbeoordelingen (3,1), voorbereiding op de stage door de opleiding (3,1), informatie over de opzet van de

opleiding (3,2) en tijdig bekendmaken van wijzigingen in het studierooster (3,2).

Algemene tevredenheid

De algemene tevredenheid AHK breed is gemiddeld een 4,0 in 2013. In 2011 was het gemiddelde 3,9. Voor de meeste faculteiten geldt een vrij constant positief beeld. Bij zowel de Reinwardt Academie als de master Kunsteducatie stijgt de algemene tevredenheid van studenten significant.

Score op 'de studie in het algemeen'

(1 = zeer ontevreden, 5 = zeer tevreden)

	2013	2011
Academie voor Beeldende Vorming	3,6	3,5
Academie van Bouwkunst	4,0	4,2
Conservatorium van Amsterdam	3,9	4,0
Nederlandse Filmacademie	3,9	4,1
Reinwardt Academie	3,9	3,6
de Theaterschool, dans	4,1	4,2
de Theaterschool, theater	4,4	4,3
Master Kunsteducatie	4,1	3,7
Totaal	4,0	3,9

Internationalisering en beursprogramma's

De wereld van kunst, cultuur en erfgoed is internationaal. Aan de opleidingen van de AHK studeren en werken veel internationale studenten en (gast)docenten. Bijna een kwart van de studentenpopulatie van de AHK is uit het buitenland afkomstig. Het internationaliseringsbeleid wordt binnen de opleidingen vormgegeven. Er zijn mogelijkheden voor zowel individuele studenten- en docentenmobiliteit, als voor meerjarige uitwisselingsprogramma's.

Profileringfonds niet-EER

Vanaf 2012 is er ter compensatie van het bovenwettelijke deel van de collegegelden van niet-EER studenten een fonds gevormd, waaruit tegemoetkomingen verstrekt kunnen worden aan talentvolle niet-EER studenten. Een eerste selectie op talent vindt plaats binnen de faculteit; het College van Bestuur beslist over de uiteindelijke toedeling van de beurzen.

Aantal uitkeringen uit Profileringsfonds aan niet-EER studenten voor studiejaar 2013/2014 (om in staatje te zetten):

	2013
Bachelor Muziek	6
Master Muziek	15
Master Film	1
Bachelor Theater	3
Master Theater	1
Totaal	26

AHK Internationaliseringsfonds

De AHK stelt jaarlijks een budget van € 45.000 ter beschikking voor financiële ondersteuning van studenten die tijdens hun studie een individuele buiten-

landse studie- of stageperiode willen realiseren en geen aanspraak kunnen doen op een Erasmusbeurs. Studenten kunnen één keer tijdens hun studie een tegemoetkoming aanvragen. In 2013 worden 69 aanvragen ingediend waarvan 55 een toekenning krijgen. De populairste bestemming blijft New York, gevolgd door Berlijn. De verhouding EU-buiten EU is 4 op 6. De sector Dans van de Theaterschool maakt de meeste aanspraak op dit fonds, gevolgd door studenten van de Nederlandse Filmacademie, de Reiwardt Academie en het Conservatorium van Amsterdam. Twee keer per jaar bestaat de mogelijkheid om een aanvraag in te dienen bij dit fonds. De aanvragen worden beoordeeld door een commissie bestaande uit coördinatoren internationalisering van de AHK.

Erasmusprogramma

In mei wordt door de AHK het nieuwe Erasmus Charter for Higher Education beschreven en ingediend. De Charter krijgt in december goedkeuring van de Europese Commissie.

In 2013 maken 27 studenten gebruik van het uitwisselingsprogramma voor een stage- of studieperiode in de EU, alsmede IJsland, Liechtenstein, Noorwegen en Turkije. De grootste afnemers zijn studenten van het Conservatorium van Amsterdam (voor studie) en de Reinwardt Academie (voor stage), gevolgd door studenten van de Academie van Bouwkunst en de Theaterschool.

De docenten van het Conservatorium van Amsterdam nemen bijna alle gastdocentschappen voor hun rekening binnen dit programma. In 2013 gaat het om 11 uitgaande docentenuitwisseling.

De AHK blijft een populaire instelling voor inkomende Erasmusuitwisseling. In 2013 ontvangen de faculteiten in totaal 63 studenten. De verhouding tussen alle uitgaande en inkomende Erasmusmobiliteit is gemiddeld één op drie.

Beurzen voor vervolgstudies in het buitenland

VSBfonds Beurs

Conservatorium van Amsterdam

Amarins Wierdsma, viool, Master of Performance, Guildhall School of Music, Londen

de Theaterschool

Nicky van Oosterom, opleiding Docent dans, International Student Program, Peridance Capezio Center, New York

Prins Bernhard Cultuurfonds

Conservatorium van Amsterdam

Gerard Spronk, viool, Mozarteum, Salzburg
Amarins Wierdsma, viool, Master of Performance, Guildhall School of Music, Londen
Mireya Peñarroja, cello, MBA orkestspel, Robert Schumann Hochschule, Düsseldorf

Rebecca Wise, cello, Master of Arts, Royal Academy of Music, Londen

Wouter Swinkels, contrabas en orkestleider, Hochschule für Musik und Darstellende Kunst, Frankfurt am Main

Barbara Kits, zang, Mannes College, The New School for Music, New York

Beurzen voor inkomende studenten

Netherlands Fellowship Programme

Reinwardt Academie

Jack Obonyo (Kenia)

Fulbright Scholarships

Conservatorium van Amsterdam

Elicia Silverstein, viool (Verenigde Staten)

Instellingstarieven

De instellingstarieven zijn voor 2013/2014 niet verhoogd ten opzichte van het jaar ervoor; op grond van vergelijkend onderzoek naar tarieven van concurrerende instellingen in Nederland en Europa.

	2013/2014	2012/2013
reguliere bachelor- en masteropleidingen		
voltijd niet-EER	€ 4.500	€ 4.500
voltijd overgangstarief niet-EER herinschrijver	€ 4.000	€ 3.500
voltijd 2e bachelor of master	€ 4.500	€ 4.500
voltijd overgangstarief herinschrijver 2 ^o bachelor	€ 3.250	€ 2.750
voltijd overgangstarief herinschrijver 2 ^o master	n.v.t.	n.v.t.
deeltijd regulier bachelor en master	€ 1.835	€ 1.771
deeltijd niet-EER bachelor en master	€ 4.000	€ 4.000
deeltijd niet-EER master Academie van Bouwkunst	€ 4.500	€ 4.500
deeltijd overgangstarief niet-EER herinschrijver bachelor	€ 4.000	€ 3.500
deeltijd 2 ^o bachelor/docentenopleidingen*	€ 4.000/€1.835	€ 4.000/€1.771
deeltijd 2 ^o bachelor overgangstarief herinschrijver	€ 3.250	€ 2.750
deeltijd 2 ^o master Academie van Bouwkunst	€ 4.500	€ 4.500
deeltijd 2 ^o master/Kunsteducatie*	€ 4.000/€ 1.835	€ 4.000/€ 1.771
niet bekostigde opleiding		
Master of Museology	€ 10.500	€ 10.500
examengeld		
extraneus	€ 900	€ 900
vooropleidingen		
Dans	€ 850	€ 850
Muziek	€ 1.100	€ 1.100
Jong talent muziek	€ 1.100	€ 1.100

Arbeidsmarkt afgestudeerden

Jaarlijks neemt de AHK deel aan de Kunsten-Monitor, het landelijke onderzoek onder alumni. De Kunsten-Monitor 2013 geeft de resultaten weer van het najaar 2012 gehouden onderzoek onder de afgestudeerden van 2010-2011. In totaal doen 242 alumni (38%) mee aan het onderzoek. Opvallend is dat de werkloosheid onder afgestudeerden nagenoeg gelijk blijft: 11,8% ten opzichte van 11,9% in 2012. Over de hele linie verslechtert het beeld wel ten opzichte van de periode 2009-2013, waarin de gemiddelde werkloosheid 9,3% bedroeg. Deze teruggang komt echter overeen met het landelijk hbo-beeld (van 6,7% in de periode 2009 – 2013 naar 8,9% in 2013).

	2013	2009-2013
Gemiddelde AHK	11,8%	9,3%
Landelijk gemiddelde hbo kunst	10,7%	9,3%
Landelijk gemiddelde hbo	8,9%	6,7%

Algemene terugblik op de opleiding

De mate waarin afgestudeerden tevreden zijn met de opleiding als voorbereiding op de beroepspraktijk is, na een dip in 2012, weer op het niveau van daarvoor: 72% van de afgestudeerden vindt de opleiding een goede basis voor het uitoefenen van het beroep, 79% om competenties verder te ontwikkelen en 41% om te starten op de arbeidsmarkt.

Opvallend is dat 52% van de afgestudeerden niet tevreden is over de voorlichting en voorbereiding met betrekking tot de zakelijke kant van het beroep/ondernemerschap, 23% is daar juist wel tevreden over.

Functionies

AHK	gemiddelde 2009-2013	2013
Uitsluitend in eigen vakgebied werkzaam	60%	58%
Uitsluitend buiten eigen vakgebied werkzaam	11%	8%
In eigen en buiten eigen vakgebied werkzaam	29%	33%
Functieniveau past bij opleidingsniveau	60%	61%
Scheppend/uitvoerend kunstenaar/ vormgever/ontwerper	70%	74%
Docent	46%	44%
Beleidsmedewerker/management	30%	25%
Zelfstandige	50%	59%

Aard van de werkzaamheden

Onderstaande grafiek geeft weer of de werkende afgestudeerden binnen of buiten het vakgebied werkzaam zijn. In 2013 werkt 58% van de afgestudeerden uitsluitend in het eigen vakgebied, 33% is zowel binnen als buiten het vakgebied werkzaam en 8% werkt uitsluitend buiten het vakgebied. Ten opzichte van 2012 stijgt het aantal afgestudeerden dat in eigen vakgebied of zowel binnen als buiten het eigen vakgebied werkzaam is. Uit deze gegevens kan worden afgeleid dat de afgestudeerden in het algemeen in staat zijn een carrière op te bouwen binnen de door hen gekozen discipline. Dit geeft aan dat de opleidingen over het algemeen goed aansluiten op het werkveld.

Verschillende functies

Van de AHK-afgestudeerden is ongeveer 59% anderhalf jaar na de studie als zelfstandige werkzaam; dat is even hoog als het landelijke percentage. De volgende figuur laat zien dat veel afgestudeerden meerdere functies combineren. 74% van de AHK-afgestudeerden is werkzaam als scheppend of uitvoerend kunstenaar (kunstonderwijs landelijk is 87%), 44% werkt als docent en 25% in een beleidsmatige of managementfunctie of als organisatorisch medewerker. Het percentage studenten dat werkzaam is als scheppend of uitvoerend kunstenaar, stijgt ten opzichte van 2012. Het percentage afgestudeerden dat als docent of in een beleidsmatige of managementfunctie werkt daalt daarentegen.

Personeel

Excellent en specialistisch onderwijs stelt hoge eisen aan het personeel dat dit onderwijs verzorgt en mogelijk maakt. Docenten worden in de eerste plaats geselecteerd op basis van hun werkzaamheden in de beroepspraktijk. Zij hebben een hoog aanzien als uitvoerend, scheppend, docerend kunstenaar of cultuurprofessional. Om de combinatie van een eigen professionele praktijk en het docentschap mogelijk te maken zijn er veel deeltijdaanstellingen, en waar de functie dat toelaat is er ook een vooraf bepaalde aanstellingsduur. De wijze waarop en de mate waarin de beroepsgemeenschap medeverantwoordelijkheid draagt voor het onderwijs, verschilt per faculteit. In alle opleidingen bestaat het onderwijsgevende team zowel uit docenten in dienstverband als uit een aanzienlijk aantal gastdocenten op freelancebasis. Bij het Conservatorium is het aandeel gastdocenten relatief laag; daar staat tegenover dat de docenten met een dienstverband vaak een kleine aanstelling hebben naast een praktijk als uitvoerend musicus. Bij de Academie van Bouwkunst wordt het onderwijs vrijwel geheel gedragen door de inbreng van gastdocenten uit de beroepsgemeenschap van ontwerp- en architectenbureaus.

Professionaliseringsplan

Om de ontwikkeling en daarmee de professionalisering van onze medewerkers te stimuleren, wordt in 2013 onder regie van de afdeling P&O gewerkt aan

een professionaliseringsplan. Het plan komt tot stand met de input van College van Bestuur, directies en de Hogeschoolraad. Doel is het formuleren van meerjarig beleid over de manier waarop de AHK omgaat met de verdere deskundigheidsbevordering van haar medewerkers. De aanleiding is tweeledig: enerzijds de ambitieuze doelstellingen in het AHK Instellingsplan 2013-2018 (die deels ook zijn opgenomen in de prestatieafspraken met het Ministerie van OCW), en anderzijds de huidige cao-afspraken.

De afgelopen jaren was er al veel aandacht voor de ontwikkeling en scholing van medewerkers. Het persoonlijk ontwikkelingsbudget (POB) was een van de regelingen die ervoor zorgde dat elke medewerker de mogelijkheid kreeg om jaarlijks afspraken te maken over scholing. Per 1 januari 2014 zal het POB-budget vervallen en wordt dit vervangen door de kaderafspraken in het meerjarige professionaliseringsplan. Dit nieuwe plan laat zien op welke wijze de organisatie de komende jaren werkt aan de inzetbaarheid van haar medewerkers via opleiding en ontwikkeling. Dat kan zowel op individueel, facultair of centraal niveau plaatsvinden.

Personeelsbestand: beperkte verschuivingen

Door de jaren heen kenmerkt het personeelsbestand van de AHK zich door een hoge mate van stabiliteit. Het jaar 2013 vormt daarop geen uitzondering.

Medewerkers met dienstverband	onderwijs		ondersteuning		totaal	
(personen)	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Academie voor Beeldende Vorming	36	38	15	17	51	55
Academie van Bouwkunst	8	7	19	18	27	25
Conservatorium van Amsterdam	315	318	58	51	373	369
Nederlandse Filmacademie	43	45	28	22	71	67
Reinwardt Academie	30	31	21	21	51	52
de Theaterschool	156	151	57	51	213	202
Algemeen	9	9	84	87	93	96
Totaal	576	581	265	261	841	842

*1 Omdat sommige medewerkers aan meer dan één faculteit verbonden zijn en anderen zowel een onderwijsgevende als een ondersteunende functie hebben, wijken de totalen soms af van de som van de delen.

*2 'Algemeen' omvat het College van Bestuur, het Servicebureau, de lectoraten, de master Kunsteducatie en de Hogeschoolraad.

Medewerkers met dienstverband	onderwijs		ondersteuning		totaal	
(fte)	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Academie voor Beeldende Vorming	20,6	21,3	11,4	10,6	32,0	31,9
Academie van Bouwkunst	2,4	1,9	14,6	14,0	17,0	15,9
Conservatorium van Amsterdam	120,6	126,8	41,2	36,0	161,8	162,8
Nederlandse Filmacademie	30,5	31,2	20,1	18,7	50,6	49,9
Reinwardt Academie	21,5	23,0	16,8	17,0	38,3	40,0
de Theaterschool	73,7	75,1	35,7	34,0	109,4	109,1
Algemeen	5,2	5,7	72,4	71,8	78,0	77,5
Totaal	274,5	285,0	212,3	202,1	487,1	487,1

Ondersteuning

In aansluiting op de prestatieafspraken met het ministerie wordt het ondersteunend personeel voortaan

in twee categorieën ingedeeld, het onderwijsondersteunend personeel (OOP) en het algemeen ondersteunend personeel (AOP).

Ondersteunend personeel (fte)	OOP	AOP	totaal
Academie voor Beeldende Vorming	5,4	6,0	11,4
Academie van Bouwkunst	7,1	7,5	14,6
Conservatorium van Amsterdam	21,3	19,9	41,2
Nederlandse Filmacademie	13,0	7,1	20,1
Reinwardt Academie	9,3	7,5	16,8
de Theaterschool	18,3	17,4	35,7
Algemeen	14,7	58,1	72,8
Totaal	89,1	123,5	212,6

Onderwijs: verhouding in dienst - freelance onderwijs

De gegevens in voorgaande tabellen hebben uitsluitend betrekking op medewerkers met een dienstverband. Het onderwijs wordt echter mede verzorgd

door gastdocenten, die niet in loondienst werkzaam zijn. Gemiddeld nemen zij bijna 19% van het onderwijs voor hun rekening, er zijn belangrijke verschillen per faculteit.

Onderwijsgevend personeel (fte)	loondienst	freelance	totaal	freelance
Academie voor Beeldende Vorming	20,6	0,7	21,3	3,3%
Academie van Bouwkunst	2,4	7,7	10,1	76,3%
Conservatorium van Amsterdam	120,6	8,3	128,9	6,4%
Nederlandse Filmacademie	30,5	9,9	40,4	24,5%
Reinwardt Academie	21,5	3,8	25,3	15,0%
de Theaterschool	73,7	31,6	105,3	30,0%
Algemeen	5,2	1,8	7,0	25,7%
Totaal	274,5	63,8	338,3	18,9%

Verhouding primair proces inclusief freelance - overhead

Docenten/primair proces, inclusief freelance 61,5 %
Sector specifieke overhead (OOP) 16,1 %
Generieke overhead (AOP) 22,4 %
Totale overhead 38,5 %

Verhouding vast en tijdelijk personeel

Het aandeel tijdelijke contracten stijgt in 2013 iets. Om up-to-date kunstonderwijs te kunnen blijven verzorgen is een behoorlijk aandeel tijdelijke contracten noodzakelijk. De toekomst, waarin de wettelijke mogelijkheden daarvoor lijken af te nemen, wordt wat dat betreft met enige zorg tegemoet gezien.

Een toelichting op het percentage overhead is opgenomen in de bijlage Prestatieafspraken (p. 87).

Verhouding vast en tijdelijk personeel (fte)	vast		tijdelijk		totaal	
	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Academie voor Beeldende Vorming	28,4	28,8	3,6	3,1	32,0	31,9
Academie van Bouwkunst	13,1	13,0	3,9	2,9	17,0	15,9
Conservatorium van Amsterdam	98,4	98,7	63,4	64,1	161,8	162,8
Nederlandse Filmacademie	36,8	38,5	13,8	11,4	50,6	49,9
Reinwardt Academie	30,5	29,6	7,8	10,4	38,3	40,0
de Theaterschool	83,9	84,8	25,5	24,3	109,4	109,1
Algemeen	56,2	56,8	21,8	20,7	78,0	77,5
Totaal	347,2	350,2	139,9	136,9	487,1	487,1

Verhouding vast en tijdelijk personeel (%)	vast	tijdelijk	vast	tijdelijk
		2013		2012
Academie voor Beeldende Vorming	88,9	11,1	90,3	9,7
Academie van Bouwkunst	76,9	23,1	81,8	18,2
Conservatorium van Amsterdam	60,8	39,2	60,6	39,4
Nederlandse Filmacademie	72,8	27,2	77,2	22,8
Reinwardt Academie	79,7	20,3	74,0	26,0
de Theaterschool	76,7	23,3	77,7	22,3
Algemeen	72,1	27,9	73,3	26,7
Totaal	71,3	28,7	71,9	28,1

Verhouding man-vrouw

Voor het tweede achtereenvolgende jaar stijgt het aandeel mannen binnen de AHK licht, met name bij het Conservatorium van Amsterdam.

Het aantal vrouwen in functies met schaal 13 of hoger stijgt in 2013 flink ten opzichte van 2012, namelijk van 23 naar 28, een stijging van 31,9% naar 34,1%.

Verhouding man-vrouw (%)	mannen	vrouwen	mannen	vrouwen
		2013		2012
Academie voor Beeldende Vorming	51,0	49,0	52,8	47,2
Academie van Bouwkunst	61,5	38,5	65,4	34,6
Conservatorium van Amsterdam	69,6	30,4	68,6	31,4
Nederlandse Filmacademie	55,9	44,1	58,2	41,8
Reinwardt Academie	31,4	68,6	30,8	69,2
de Theaterschool	45,3	54,7	45,6	54,4
Algemeen	41,8	58,2	41,7	58,3
Totaal	56,0	44,0	55,7	44,3

Leeftijdverdeling personeelsbestand

De landelijke trend dat mensen langer doorwerken, onder meer door de verschuivende AOW-leeftijd, is ook bij de AHK goed waarneembaar. Het aandeel medewerkers in de leeftijdscategorie 55 jaar en ouder groeit al jaren; in 2012 betrof het nog 34,2%, in

2013 gaat het al om 36,5% (inclusief 65+). Omdat langzaam maar zeker het aantal medewerkers van 65 jaar of ouder toeneemt - vooralsnog alleen op het Conservatorium en de Theaterschool - wordt deze leeftijdscategorie apart vermeld.

Leeftijdverdeling (%)	0-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+
Academie voor Beeldende Vorming	0,0	0,0	24,5	28,6	46,9	0,0
Academie van Bouwkunst	0,0	11,5	19,2	42,3	26,9	0,0
Conservatorium van Amsterdam	1,1	9,2	20,7	32,5	30,0	6,4
Nederlandse Filmacademie	0,0	5,9	13,2	44,1	36,8	0,0
Reinwardt Academie	1,9	3,8	37,7	35,9	20,8	0,0
de Theaterschool	0,5	6,6	16,5	31,3	43,4	1,9
Algemeen	1,1	15,4	33,0	28,6	22,0	0,0
Totaal	0,8	8,1	21,2	33,4	33,3	3,2

Gemiddelde leeftijd

De gemiddelde leeftijd van het personeelsbestand loopt ook in 2013 weer licht op. Binnen de regeling kennistransfer stelt de AHK jaarlijks een budget ter beschikking om ervaring en kennis op structurele

wijze over te dragen aan een beoogde opvolger. In 2013 starten weer diverse projecten in dit kader, ditmaal vooral bij het Conservatorium.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim daalt in 2013 sterk ten opzichte van de voorafgaande jaren. Het hoge verzuim bij de Reinwardt Academie in 2012 is een incident gebleken en werd veroorzaakt door enkele langdurige ziektegevallen, waarbij gelukkig herstel is opgetreden. Gelet op de periode vol veranderingen die de

Academie voor Beeldende Vorming doormaakt is het niet onverwacht dat het ziekteverzuim daar iets stijgt, hoewel de stijging heel beperkt is. Langdurige ziektegevallen worden besproken in het sociaal medisch overleg, waaraan de bedrijfsarts, de leidinggevende en de adviseur P&O deelnemen. In 2013 vindt het sociaal medisch overleg achtmaal plaats.

Ziekteverzuim (%)	2013	2012	2011
Onderwijs	1,82	2,53	2,74
Ondersteuning	5,70	6,39	5,63
Totaal AHK	3,09	4,00	3,77
Totaal hbo	4,12	4,13	4,10

Ziekteverzuim per faculteit (%)	2013	2012
Academie voor Beeldende Vorming	6,19	5,55
Academie van Bouwkunst	1,63	2,55
Conservatorium van Amsterdam	1,98	2,42
Nederlandse Filmacademie	4,34	3,78
Reinwardt Academie	3,82	11,58
de Theaterschool	2,59	3,75
Algemeen	5,96	6,08
Totaal	3,09	4,00

Verzuim

In alle onderwijssectoren doet zich het verschijnsel voor dat het verzuim onder de onderwijsgevende

medewerkers lager is. Als verklaring wordt door-gaans gezien dat docenten een grotere regelvrijheid hebben, waardoor ziekte niet altijd tot verzuim leidt.

	onderwijs	ondersteuning
Academie voor Beeldende Vorming	4,35	9,05
Academie van Bouwkunst	0,27	2,15
Conservatorium van Amsterdam	1,43	6,21
Nederlandse Filmacademie	3,28	5,39
Reinwardt Academie	1,65	6,81
de Theaterschool	1,81	4,23
Algemeen	0,11	6,33
Totaal	1,82	5,70

Arbeidsvoorwaarden

De AHK kent een gevarieerd pakket aan arbeidsvoorwaarden, voor personeelsleden in verschillende omstandigheden en levensfasen.

omdat de nieuwe voorwaarden, die de NS stelt aan contracten met werkgevers voor de AHK heel ongunstig uitpakken. Het is voor medewerkers voordeliger geworden om privé een abonnement te nemen, dan binnen het AHK-contract. De afspraken omtrent vergoedingen zijn niet gewijzigd als gevolg hiervan.

Helaas moet de AHK besluiten per 1 juli 2013 het contract met de NS niet verder voort te zetten,

Aantal deelnemers	2013	2012	2011
Seniorenregeling (SOP)	28	26	25
Uitruil eindejaarsuitkering-reiskosten	476	439	433
Uitruil eindejaarsuitkering-vakbondscontributie	52	50	-
NS-korting	38 (tot 1-7-2013)	35	38
Zorgverzekering: korting op premie	354	347	334
Levensloopregeling	15	16	20
Fietsregeling (fiscaal voordeel)	39	46	57
Ouderschapsverlof	12 (4m/8v)	8 (4m/4v)	9 (4m/ 5v)

Medewerkersonderzoek

De AHK neemt in 2013 voor de vierde keer een intern onderzoek af onder medewerkers. 374 van de 834 medewerkers vullen de vragenlijst in, dat is een responspercentage van 45%. De respons stijgt licht ten opzichte van 2011 (44%) en 2009 (42%). De deelname is bij de Academie voor Beeldende Vorming het hoogst (80%) en bij het Conservatorium van Amsterdam (CvA) het laagst (28%). Hierbij valt aan te tekenen dat het CvA veel medewerkers met

kleine aanstellingsomvang heeft; zij responderen beduidend minder (16%). Van de mensen met een grotere aanstelling (0,5 tot 1 fte) vult 62% de enquête in. De respons van het ondersteunend personeel (AOP = algemeen ondersteunend personeel, OOP = onderwijsondersteunend personeel) is hoger dan die van het onderwijsgevend personeel (OP). Ook hier speelt een rol dat ondersteunend personeel doorgaans een grotere aanstelling heeft dan docenten.

	AOP	OOP	OP	Totaal
Respons enquête medewerkers totaal	137	71	166	374
%	92%	44%	32%	45%

Resultaten per thema

De vragen worden gesteld in een aantal hoofdcategorieën. In onderstaande tabel wordt de score hierop weergegeven voor de AHK als geheel. De tabel geeft ook een vergelijking met de score van 2011. AHK-breed scoren alle thema's minimaal een 3,6, een ruime voldoende dus. De meeste thema's laten een

constant beeld zien. In het oog springt dat de waardering voor de werksfeer en cultuur evenals voor de organisatie en faculteitsleiding toeneemt, en ook die voor de arbeidsvoorwaarden, ondanks de nullijn bij de salarissen. De waardering voor de eigen functie neemt iets af.

	AHK gemiddeld	
	2013	2011
Visie	3,9	3,9
Kwaliteit en beeld	3,8	3,8
Werksfeer en cultuur	3,7	3,6
Eigen functie/ functioneren	3,7	3,8
Organisatie en faculteitsleiding	3,6	3,5
Sector/afdeling	3,8	3,8
Arbeidsvoorwaarden	3,6	3,5

(1 = zeer ontevreden, 5 = zeer tevreden)

Algemene tevredenheid

De algemene tevredenheid over het eigen werk is onverminderd hoog. De tevredenheid over de AHK als werkgever neemt zelfs nog iets toe, zoals blijkt uit onderstaande tabel. Dat de gemiddelde uitkomsten op hogeschoolniveau heel gunstig zijn, neemt niet

weg dat er op onderdelen bij enkele faculteiten ook mindere scores zijn. In die gevallen ontwikkelen de directies in overleg met de faculteitsraden en het College plannen voor verbetering.

	AHK gemiddeld	
	2013	2011
Al met al ben ik tevreden over mijn werk	4,0	4,0
Ik zou de AHK als werkgever aanbevelen bij anderen	4,0	3,8

Personeelontwikkeling

Didactische scholing

In het najaar van 2013 wordt opnieuw de inhouse didactische scholingscursus *Docenten in gesprek* aangeboden. De belangstelling is dermate groot dat wordt besloten in het studiejaar 2013-2014 een extra cursus in te lassen. Het cursusconcept begeleide intervisie in combinatie met vraaggerichte scholing blijkt effectief en inspirerend te zijn.

Promotievouchers

In de vorm van promotievouchers wordt aan docenten tijd en geld ter beschikking gesteld om een pro-

motietraject te volgen of af te ronden met als oogmerk dat binnen de AHK de 'body of knowledge' op het terrein van de kunsten en het kunstonderwijs wordt versterkt.

Rafael Reina (Conservatorium van Amsterdam) rondt zijn promotieonderzoek *Karnatische ritmie als bron voor het onderwijs ten behoeve van de hedendaagse muziek* af aan de University of Brunel in Londen.

Lopende vouchers:

- Barbara Bleij (Conservatorium van Amsterdam), *Jazzharmonie*, tot augustus 2016

- Melissa Bremmer (Conservatorium van Amsterdam en master Kunsteducatie), *Practical Knowledge of preschool Music teachers on the learning of rhythm*, tot maart 2015
- Noël van Dooren (Academie van Bouwkunst), *Representing the future landscape of The Netherlands*, tot januari 2014
- Emiel Heijnen (Academie voor Beeldende Vorming en master Kunsteducatie), *Authentic art education remix*, tot augustus 2014

In afwachting van de afronding van een aantal trajecten worden in 2013 geen nieuwe vouchers toege-

kend. In 2014 wordt een nieuwe aanvraagronde ingesteld.

Managementontwikkeling

In 2013 vindt een evaluatie plaats van de managementtrainingen die in de jaren 2010 t/m 2012 door ruim vijftig deelnemers zijn gevolgd. De uitkomsten worden gebruikt om het programma van de training verder te verbeteren en tevens zorg te dragen voor borging van hetgeen gedurende de cursus wordt geleerd. In 2014 zullen weer nieuwe groepen van start gaan.

Huisvesting en facilitair beheer

Huisvesting

In 2013 ontwikkelt de AHK plannen voor het herhuisvesten van enkele dependances van de Theaterschool. Tevens moet de huisvesting voor de Academie voor Beeldende Vorming worden herzien. De huisvestingsstrategie gaat uit van concentratie van de huisvesting in en rond het centrum van Amsterdam. De ontwikkelingen bieden de kans deze strategie verder door te voeren en bovendien op de lange termijn op kosten te besparen. Eind 2013 wordt het Huisvestingsplan inrichting nieuwe locaties 2014-2016 aan het College van Bestuur gepresenteerd en wordt het definitieve traject goedgekeurd. In 2014 start de uitvoeringsfase.

In september 2013 start de AHK gesprekken met de Gemeente Amsterdam over de aankoop van 5.500 m² in het voormalige Grootlab in Noord. Begin 2014 zal het College van Bestuur hierover besluiten, nadat aan de Raad van Toezicht een voorstel is gedaan dat door de Raad is goedgekeurd. In het gebouw zullen in 2015 onder meer DasArts, Amsterdam Master of Choreography en de Academie voor Beeldende Vorming gehuisvest worden. Door deze ontwikkeling kunnen de dependances die nu nog in gebruik zijn bij de Theaterschool worden afgestoten.

De renovatie van de gebouwen aan het Hortusplantsoen worden voortvarend opgepakt. De omgevingsvergunning wordt afgegeven en de aanbesteding voor de bouwkundige werkzaamheden worden afgerond. Na verwachting zal de AHK het gebouw in 2015 weer in gebruik nemen. Nu de Academie voor Beeldende Vorming hier niet terug zal keren, moet voor het Hortusplantsoen een nieuwe bestemming worden gevonden. Verder wordt gezocht naar een nieuwe kantooromgeving om de afdelingen ICT en Huisvesting en facilitair beheer van het Servicebureau beter te kunnen huisvesten.

Duurzaamheid

De AHK werkt op een structurele wijze aan het verminderen van haar energieverbruik, onder meer via deelname aan het MJA-programma (meerjarenafspraken). In 2013 worden alle gebouwen van de AHK voorzien van slimme meters. Met deze verfijnde bemetering kan gestuurd worden op vermindering van energieverbruik. Verder levert de AHK in september het nieuwe Energie Efficiëntie Plan (EEP) voor de periode 2013-2016 bij Agentschap NL in. Dit plan krijgt een positief advies. Ook verkent de AHK mogelijkheden om de gebouwen verder te verduurzamen; een sprekend voorbeeld daarvan zijn de duurzaamheidsinitiatieven die worden toegepast bij de renovatie van het Hortusplantsoen waar het thema duurzaamheid stevig verankerd is binnen het

ontwerp. Deze plannen moeten resulteren in een BREEAM certificaat 3 sterren (very good).

Binnen de AHK wordt het Duurzaamheidsplatform, met afgevaardigden van iedere faculteit, opgezet. Er worden in 2013 onder andere een gezamenlijke intranetsite en een jaarkalender opgesteld. Ook heeft de eerste editie van de AHK Duurzaamheidsweek plaats.

Inkoop

In 2013 worden de volgende Europese aanbestedingen gestart en (grotendeels) afgerond:

- Glasbewassing
- Elektra
- Gas
- Afval

Rechtsbescherming

College van Beroep voor de Examens

De AHK-kamer van het gezamenlijke College van Beroep voor de Examens (COBEX) van de Gerrit Rietveld Academie en de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten bestaat uit een externe voorzitter, een externe plaatsvervangend voorzitter en een aantal leden, werkzaam bij opleidingen van de AHK.

Er worden vijf beroepschriften ontvangen. In twee gevallen (beide Reinwardt Academie) wordt een minnelijke schikking bereikt. Bij de ene trekt de opleiding het bindend studieadvies in op basis van aanvullende informatie van de student. Bij het andere geval is de eis van een student ingewilligd om een derde beoordelaar van haar masterthesis te benoemen. Een student van het Conservatorium trekt zijn beroep in na verkregen nadere uitleg over zijn bindend studieadvies.

Twee zaken worden in zitting behandeld. Beide betreffen het besluit tot een negatief bindend studieadvies door de Reinwardt Academie. In een van deze gevallen is de Cobex van mening dat de opleiding voldoende rekening heeft gehouden met de door de student aangevoerde persoonlijke omstandigheden en wordt het beroep ongegrond verklaard. In het andere geval wordt het beroep niet ontvankelijk verklaard, omdat het beroep zich richt tegen een besluit waarover eerder al een minnelijke schikking was bereikt.

Geschillenadviescommissie

De bezwaarprocedure voor studenten en het reglement van de geschillenadviescommissie worden door het College van Bestuur nader geformuleerd en, met een positief advies van de Hogeschoolraad, vastgesteld.

Het College van Bestuur legt een zaak voor aan de geschillenadviescommissie. Het bezwaar betreft een claim van een oud-student van de Reinwardt Academie inzake restitutie van collegegeld van een niet afgeronde Masterstudie. De commissie behandelt de zaak in zitting en verklaart het bezwaar ongegrond. Het College van Bestuur neemt het advies over.

In het kader van de in 2012 in het leven geroepen geschillencommissie voor de vooropleiding ballet worden geen klachten ontvangen.

Vertrouwenspersonen en klachtenregeling ongewenst gedrag

Er worden drie nieuwe interne vertrouwenspersonen aangesteld. In totaal zijn er vier interne en een externe vertrouwenspersoon. De interne vertrouwenspersonen zijn verbonden aan verschillende onderdelen

van de hogeschool. De externe vertrouwenspersoon is werkzaam bij de arbodienst van de AHK.

De vertrouwenspersonen zijn het eerste aanspreekpunt voor het melden of bespreken van ongewenst gedrag, zoals (seksuele) intimidatie, agressie, discriminatie of pesten. Melders zijn vrij in de keuze van een vertrouwenspersoon.

In 2013 wordt door twaalf medewerkers en studenten contact opgenomen met een van de vertrouwenspersonen. In de meeste gevallen blijkt het voldoende te zijn dat de vertrouwenspersoon meedenkt over de situatie: hoe beleeft de klager de situatie en welke acties kan hij of zij ondernemen om verbetering te bewerkstelligen. Soms is er een duidelijk raakvlak met de werkomstandigheden en leidt het contact met de vertrouwenspersoon ertoe dat de betrokkene samen met de leidinggevende, de afdeling P&O of de bedrijfsarts naar een oplossing zoekt. Er zijn geen klachten die tot een formele klachtenprocedure leiden.

Jaarlijks vindt een gesprek plaats van de vertrouwenspersonen met het College van Bestuur. In 2013 wordt daarin onder meer gesproken over ongewenst gedrag via sociale media en de mogelijkheden hierin op te treden.

Integriteitscode

Er zijn geen nieuwe ontwikkelingen in 2013 en er worden geen klachten ingediend.

Klokkenluidersregeling

Er zijn geen meldingen in 2013.

Klachtenloket

De website van de AHK biedt studenten informatie over de procedures op het gebied van klachten, bezwaar en beroep. In de meeste gevallen worden deze niet via het klachtenloket ingediend, maar direct toegezonden aan de betreffende behandelaar. Enkele klachten die in 2013 worden ingediend via het klachtenloket betreffen administratieve kwesties, die rechtstreeks kunnen worden afgehandeld.

Prijzen

Eindwerkprijs

De AHK reikt in 2013 voor het eerst de AHK Eindwerkprijs uit. Van de beste afstudeerprojecten van het voorafgaande studiejaar worden negen inzendingen van studenten genomineerd. Naast een zeer goede beoordeling zijn de manier waarop de studenten een verbinding leggen met de buitenwereld, en de relevantie van hun werk voor de ontwikkeling van het vakgebied belangrijke criteria voor de prijs.

De genomineerden voor de Eindwerkprijs 2012 zijn: Dionne Verwey (Mime, de Theaterschool), Giuliano Bracci (Compositie, Conservatorium van Amsterdam), Laura Hermanides (Regie, Filmacademie), Eva Rijs (master Kunsteducatie), Setareh Fatehi Irani (SNDO, de Theaterschool), Sybren Roefs (Cultureel erfgoed, Reinwardt Academie), Donna van Milligen Bielke (Architectuur, Academie van Bouwkunst), Casper Eskes, Niek Teunissen, Wim Boven (Productie, Filmacademie), en Margot Verhoeven en Wilma van Wijnen (Docent beeldende kunst en vormgeving, Academie voor Beeldende Vorming). Filmacademie-alumni Wim Boven, Casper Eskes en Niek Teunissen winnen met hun productie *De club van lelijke kinderen* de eerste Eindwerkprijs. De prijs bestaat uit een geldbedrag van € 3.000. De jury bestaat uit Ernst Veen (voorzitter), Melle Daamen, Willemijn Maas, Tracy Metz en Maarten Mostert.

ECHO Award

Irish Kensenhuis, vierdejaarsstudent aan de opleiding Theaterdocent wint een ECHO Award, de landelijke stimuleringsprijs voor niet-westers allochtoon talent in het hoger onderwijs. Irish Kensenhuis zet haar studieloopbaan in voor het bereiken van haar ideaal: de ontwikkeling van multicultureel jongeren-theater op hoog artistiek niveau en de talentontwikkeling van jongeren in de grootstedelijke multiculturele context.

Academie voor Beeldende Vorming

Anna Aarts en Cynthia Schoorl, aanmoedigingsprijs, MediaCultuurprijs 2013

Academie van Bouwkunst

Tara Steenvoorden (Architectuur), Archiprix 2013
Ricky Rijkenberg (Architectuur), eervolle vermelding Archiprix 2013

Conservatorium van Amsterdam

Studenten

Elise Besemer (viool, Sweelinck Academie), Bi-nan Wang (viool, Sweelinck Academie), Annelieke Muller (altviool), en Kalle de Bie (cello), Furioso Strijkkwartet, de eerste prijs in categorie 2 (15 t/m 19 jaar), Prinses Christina Concours Rotterdam

Camiel Boomsma (piano), Richard Wagner Stipendium, Wagnergenootschap Nederland in samenwerking met de Richard Wagner Stipendienstiftung; eerste prijs, 23rd Young Musician International Competition 'Citta di Bartletta

Annemiek de Bruin (klarinet), eerste prijs in categorie 3 (conservatorium), Prinses Christina Concours Zuid Aurora Cano Soto (altviool), tweede prijs, Derde Nationaal Altvioolconcours

Matiss Cudars, Niels Engel, Toms Rudzinskis en Lennart Heyndels, Het Matiss Cudars Quartet, Burg-hausen Jazz Award, 44e Internationale Jazzwoeke Marene Elgershuizen (zang), eerste prijs in categorie C (conservatorium), Euregio Vocalistenconcours Xenia Evers (piano, Sweelinck Academie), Lisette Carlebur (viool, Sweelinck Academie), en Chieko Donker Duyvis (cello, Sweelinck Academie), derde prijs in categorie 2 (15 t/m 19 jaar), Prinses Christina Concours West

Laetitia Gerards (zang), eerste prijs in categorie 3 (conservatorium), Prinses Christina Concours West Laetitia Gerards (zang), eerste prijs in categorie 3 (conservatorium), Prinses Christina Concours 2013 Rommert Groenhof (bastrombone), Donald Yaxley-bastrombonecompetitie, International Trombone Festival in Columbus (VS)

Keno Harriehausen (piano), Karlis Auzins (saxofoon), Hendrik Müller (bas), en Tristan Renfrow (drums), Keno Harriehausen Quartet, International Jazz Award Zeeland in de categorie conservatoria, Jazzfestival Middelburg

Maarten Hogenhuis (altsaxofoon); Joan Terol Amigó (drums), en Thomas Rolff (contrabas), Het Maarten Hogenhuis Trio, Keep an Eye International Jazz Award 2013. Maarten Hogenhuis won ook de prijs voor beste solist

Lucie Horsch (blokfluit, Sweelinck Academie), Beste Jonge Musicus van Nederland

Remy van Kesteren (harp), eerste prijs, USA International Harp Competition in Bloomington, Indiana Young Jae Kim (piano, Sweelinck Academie), de eerste prijs, Prinses Christina Concours West Gioia Kuijpers (alviool, Sweelinck Academie) en Emma Roijackers (viool, Sweelinck Academie), derde prijs, Prinses Christina Concours West

Marijn Migchielsen (bastrombone), finalist Donald Yaxley Bass Trombone Competition, International Trombone Association

Aidan Mikdad (piano, Sweelinck Academie) eerste prijs in de categorie solisten, Concertgebouw Talentenjacht, voor kinderen van 9-14 jaar

Ellen Peters (blokfluit, Sweelinck Academie), tweede prijs in categorie 2 (15 t/m 19 jaar), Prinses Christina Concours Oost; Valerius Ensembleprijs, een optreden met het Valerius Ensemble; Prijs voor de beste vertolking van een hedendaagse compositie, Gau-

deamus Muziekweek; tweede prijs in categorie 2 (15 t/m 19 jaar), Prinses Christina Concours 2013
 Laura Rayén Escanilla Rivera (altviool) en Léon van den Berg (altviool), gedeelde derde prijs, Derde Nationaal Altvioolconcours
 Mees Riechelman (slagwerk), Drumtalent 2013, Drumworld FestivalTijn Wybenga (compositie) tweede prijs, Prinses Christina Compositie Concours met zijn compositie *Entre Temps*, opgedragen aan Olivier Messiaen
 Tom Schipper (compositie) Slide Factory Composition Contest, Nieuw Trombone Collectief
 Shin Sihan (viool), tweede prijs, Nederlands Vioolconcours Oskar Back, NTR Publieksprijs.
 Ana Termeulen (viool, Sweelinck Academie), tweede prijs in categorie 2 (15 t/m 19 jaar), Prinses Christina Concours Rotterdam
 Oxana Thijssen (harp, Sweelinck Academie), eerste prijs in categorie 2 (15 t/m 19 jaar), Prinses Christina Concours Zuid
 Iris Tjoonk (compositie), eerste prijs, Prinses Christina Compositie Concours met haar werk *T27 Trio for Brass*.
 Iris Tjoonk (trombone), en Tijn Wybenga (arrangeren), finalisten, Prinses Christina Compositieconcours
 Florian Verweij (piano, Sweelinck Academie), eerste prijs in categorie 2 (15 t/m 19 jaar), Prinses Christina Concours Noord
 Florian Verweij (piano, Sweelinck Academie), tweede prijs in categorie 2 (15 t/m 19 jaar), Prinses Christina Concours 2013
 Ernst Jan Vos (viool, Sweelinck Academie), eerste prijs in categorie 2 (15 t/m 19 jaar); Cultuurprijs; de Concertprijs Muziekgebouw Eindhoven; en de Publieksprijs, Prinses Christina Concours Zuid
 Amarins Wierdsma (viool), derde prijs, Nederlands Vioolconcours Oskar Back

Alumni

Reinier Baas, Edison Jazz/World in de categorie Jazz Nationaal, voor zijn album *Mostly Improvised Instrumental Indie Music*
 Luba Benediktovich (fluit), eerste prijs, International Alexander & Buono Flute Competition
 Liya Grigoryan (piano), beurs ter waarde van € 1000, Jazz by the Pool Competition in Italië
 Ruben Hein (piano), prijs voor 'beste mannelijke artiest', Radio 6 Soul & Jazz Awards; top 3 genomineerden voor de Edison Jazzism Publieksprijs 2013 met zijn album *Hopscotch*
 Sebastiaan Kemner (trombone), eerste prijs, 8e Aeolus International Competition for Wind Instruments gewonnen in Düsseldorf
 Morris Kliphuis (hoorn), Trio Kapok, European Jazz Competition Award 2013, Jazzdag in Rotterdam
 Charlotte Marck (orgel), de tweede prijs, 17e Paul Hofhaimer Concours in Innsbruck. Er wordt geen eerste prijs toegekend
 Hannes Minnaar (piano), Maria Milstein (viool), en Gideon den Herder (cello), Van Baerle Trio, de tweede prijs (de hoogste prijs) en de publieksprijs,

ARD Concours in München; Edison in de categorie 'Debuut' voor hun cd met werken van Saint-Saëns, Loevendie en Ravel
 Belén Nieto Galan (fluit), Sarah Aßmann (hobo), Diederik Ornée (klarinet), Hylke Rozema (natuurhoorn), en José Rodrigues Gomes (fagot), Het Thalia Ensemble, eerste prijs, York Early Music International Young Artists Competition
 Diederik Ornée (klarinet), Annelies Vrieswijk (saxofoon), en Mark Toxopeus (piano), Het Rodion Trio, eerste prijs, Internationaal Kamermuziekconcours Abel Paúl (compositie) en Emre Kaleli (compositie), eervolle vermelding, Gaudeamus Prijs, onderdeel van de Gaudeamus Muziekweek
 Nicolas van Poucke (piano), vakjuryprijs en publieksprijs, tiende editie Grachtenfestival Conservatorium Concours 2013
 Marc Sabbah (alviool), eerste prijs, Derde Nationaal Altvioolconcours
 Atsuko Takano (orgel), tweede prijs, internationaal orgelconcours van het Westfield Center for the advancement of keyboard music (Cornell University) en de Eastman school of Music in Rochester

Nederlandse Filmacademie

Jona Honer (regie documentaire, 2013) megaherz filmschool award voor *Wie niet hard is, is gezien*. DOK.fest, München
 Crew van *IK*, VPRO Documentaireprijs (Golden Ticket naar Sheffield Doc/Fest), Keep an Eye Filmacademie Festival
 Crew van *Cowboys Janken Ook* (2013), Topkapi Films Fictieprijs; aan deze prijs is een geldbedrag verbonden te besteden aan een reis naar de Berlinale.
 Makers van commercial *Super genoeg*, VCP Student Commercial Award
 Jona Honer (regie, 2013), Pathé Tuschinski Award (geldbedrag van € 5.000) voor *IK*, Nederlands Film Festival
 Layla Meijman (productie, 2013), FPN Award (geldbedrag van € 5.000)
 Crew van *IK* (lichting 2013), Filmmore/Cam-a-lot juryprijs ter waarde van € 10.000 (te besteden aan een nieuwe film), VERS Awards XL
 Crew van *Sacred Defense* (lichting 2013), Binger FilmLab Publieksprijs, bestaande uit een masterclass naar keuze
 Crew van *Vloeibaar Staal* (lichting 2013), Grand Prize (bestaande uit een geldbedrag van \$ 15.000, een trofee en twee around-the-world vliegtickets), Asiana International Short Film Festival, Zuid-Korea.
 Noël Loozen, nominatie voor Dummy Award voor *Leaning or Bending*, Fotobook Festival Kassel
 Sonja Wyss, nominatie voor Best Short Film voor *GREIFENSEE*, Nederlands Film Festival
 Mirka Duijn, nominatie Cinekid Kinderkast Award voor *De Datsja*, LUCAS Children's Film Festival 2013; nominatie PZC Competitie voor beste Zeeuwse Film voor *Land van Verandering*, Film by the Sea

Alumni

Wim Boven, Niek Casper Eskes en Niek Teunissen (allen productie, 2012), AHK Eindwerkprijs 2012 voor *De Club van Lelijke Kinderen*

Niels van Koevorden (regie documentaire, 2010), publieksprijs voor *Ik Stond Erbij*, Nijmeegse filmfestival Go Short; juryprijs voor Beste Korte Film, Full Frame Documentary Film Festival, Durham, North Carolina

Roosmarijn Roos Rosa de Carvalho (scenario, 2012), Binger Jury Award en Cam-a-Lot/Filmmore Cinema Emerging Talent Award voor *Monk*, Netherlands Production Platform op het Nederlands Film Festival

Makers van de commercial *Hoe kom je er op?* (lichting 2012), tweede prijs de categorie Young Directors Award, Internationale Reclamefestival Lions in Cannes. De jury besloot geen eerste prijs uit te reiken, maar alleen twee tweede prijzen

Bogomir Doringer (2011), nominatie voor Serbia at Biennale di Venezia 2013

Channa Boon (2013) nominatie voor Biennale di Venezia 2015

Pedro Collantes de Teran Bayonas (2013), Audience Award: European Short Film Festival at MIT 2013 (USA); Best Short Film award: CINESPAÑA Toulouse (France); Best script award: ALCINE Int. Film Festival (Spanje); Special Mention of the Jury: Huesca International Film Festival (Spanje); Best Actress award for Marta Larralde: Festival de Cine de Astorga (Spanje); nominatie voor Tuschinski award, Nederlands Film Festival 2013 voor *ESKIPER*
Ruben van Leer (2013), vier awards voor *Instrument*, Festival Fiver

Reinwardt Academie

Marijke Eichelsheim, Van Menschprijs 2013

Fieke Tissink, de De Gijsselaar-Hitzenfondsprijs, Vereniging van Nederlandse Kunsthistorici

de Theaterschool

Studenten

Arkadi Zaides (Amsterdam Master of Choreography), Emile Zola Homan Rights Prize

Nathan Brhane (Nationale Balletacademie), aanmoedigingsprijs Stichting Dansersfonds '79

Lien Baelde (Moderne Theaterdans), prijs voor beste performer voor *Familiealbum*, FIST 09, Belgrado

Hendrik Walther (Techniek en Theater) en Franziska Menge (Docent Dans) Grand Prix voor de beste performance voor *Familiealbum*, FIST 09, Belgrado

Olga Tsvetkova (SNDO) geselecteerd als Aerowaves Priority Company voor 2014 met haar afstudeerwerk *Repose*

Keren Levi (Amsterdam Master of Choreography) Dioraphte Dansprijs 2013 voor de voorstelling *The Dry Piece*

Bart van den Heuvel (Techniek en Theater), geselecteerd voor de Live Design International (LDI) conferentie in Las Vegas.

Karlijn Kistemaker (Regie), Top Naeff Prijs 2013 Olivier Diepenhorst (Regie), Ton Lutz Award voor *Berenice*, Internationaal Theaterschool Festival (ITs) Ivan Ugrin (Moderne Theaterdans) ITs NORMA Dance Award, voor beste danser tijdens het ITs Festival.

Julie Solberg (Mime), 'ITs hITs on Tour' voor *Thinking no longer means anymore than checking at each moment whether one can indeed think*

Yannick van de Velde en Tom van Kalmthout (Amsterdamse Toneelschool&Kleinkunstacademie), 'ITs hITs on Tour' prijs voor *Rundfunk?*

Sedrig Verwoert (Jazz- en Musicaldans), eerste prijs 13e editie van Eurovision Young Dancers in Gdansk, Polen; 'Young Dancer of the Year 2013' met het dansen van de choreografie *The 5th Element* van Marco Gerris

Irish Kensenhuis (Theaterdocent), ECHO Award Emke Idema (DasArts), Dioraphte Stimuleringsprijs 2013

Alumni

Giulio D'Anna (SNDO), Prijs van de Nederlandse Dansdagen 2013

Fleur van den Berg (Mime) vermelding voor 'beste regie', ACTfestival met haar voorstelling *Gaan*
Lo Walther Boer en Romee van de Meent (Teen van de 5 o'clock class), doorgedrongen tot de live shows van het tv-programma So You Think You Can Dance - The Next Generation.

Simon Tanguy (SNDO), Roger Sala Reyner (SNDO) en Aloun Marchal (SNDO), Stuttgarter Tanz-und Theaterpreis 2013 - hoofdprijs categorie Dans voor het trio *Gerro, Minos & Him*.

Alma Soderberg (SNDO), Stuttgarter Tanz-und Theaterpreis 2013, publieksprijs voor de voorstelling *A Talk*

Jolika Sudermann (Mime) Stuttgarter Tanz-und Theaterpreis 2013, speciale prijs voor 'outstanding performative skills' met haar optreden in de voorstelling *A Talk*

Mayke van Kruchten (Moderne Theaterdans), bekroond als 'outstanding dancer of the evening' tijdens de 6th Copenhagen International Choreography Competition (CICC)

Sponsors, donateurs en partners

Academie van Bouwkunst

Ardhi University of Architecture Dar es Salaam Tanzania
Bauhaus Universität Weimar
Bern University of Applied Science
Bureau Monumentenzorg Amsterdam
Crimson Architectural Historians
DAAS Baksteen
Dutch School of Landscape Architecture
Ecole Nationale Supérieure d'Architecture de Saint-Étienne
Ecole Nationale Supérieure d'Architecture et de Paysage de Bordeaux
Ecole Nationale Supérieure d'Architecture, Paris, la Villette
Ecole Nationale Supérieure de la Nature et du Paysage, Blois, France
Ecole Nationale Supérieure du Paysage Versailles/Marseille (ENSP)
Ecole Nationale Supérieure du Paysage, Versailles
Edinburgh College of Art, UK
Escuela Técnica Superior de Arquitectura / Universidad Politécnica de Barcelona ETSAB
European Association for Architectural Education
European Council of Landscape Architecture Schools
Failed Architecture Foundation
Gdańsk University of Technology / Architecture
Gemeente Amsterdam, Bureau Monumenten & Archeologie (BMA)
Gemeente Amsterdam, Stadsdeel Zuid
Glasgow School of Art
Helsinki University of Technology
Hochschule Liechtenstein, Vaduz, Liechtenstein
Hogeschool van Amsterdam
InHolland
Institut Politecnica de Catalunya, Barcelona, Spanje
Institut supérieur d'Architecture 'Saint-Luc' de Bruxelles
International Federation of Library Associations
ISACF La Cambre, Brussel
Istanbul Kültür Üniversitesi
Leibniz Universität Hannover
Loboclostaat via Ministerie van Infrastructuur en Milieu
LUCA School of Arts / Faculty of Architecture, Master of Urban Design & Spatial Planning
LUCA School of Arts Brussel/Gent
Mackintosh School of Architecture / Glasgow School of Art
Materia
Möhn + Bouman Architects
Norwegian Univ of Science and Technology, NTNU, Trondheim
Norwegian University of Science and Technology

Norwegian University of Science and Technology, NTNU, Trondheim
Office Jarrik Ouburg
Pronam Property Investments
Rietveld academie
Royal Danish Academy of Fine Arts / School of Architecture
School of Arts. Sint-Lucas Architectuur - campus Gent
Stadsdeel Zuid
The Royal Danish Academy
The Royal Danish Academy of Fine Arts, Schools of Architecture, Design and Conservation
Universidade do Porto
Universität der Künste, Berlin
Universitat Internacional de Catalunya, Barcelona
Universitat Politècnica de Catalunya
Université Catholique de Louvain (UCL)
University of Copenhagen, Denmark
University of Liechtenstein
University of Ljubljana, faculty of Architecture
Vienna University of Technology

Conservatorium van Amsterdam

Amsterdam Arena
Amsterdam Electric
Anton Kersjes van de Groenekan Fonds
Artis
Asko | Schönberg
Avedis Zildjian Company
BG France Saxophone
Bimhuis
Bitterzoet
Buffet Crampon
CBK Amsterdam-oost
Central Conservatory of Music, Beijing
Cobra Museum
Conservatorium Hotel
De Nederlandse Opera
Dijkman Muziek
Eye Filminstituut
Fonds voor Cultuurparticipatie
Grand Café-Restaurant 1e klas
Harry Bakker Saxofoons
Het Bethaniënklooster
Het Koninklijk Concertgebouw
Het Nationaal Muziekinstrumenten Fonds
Het Scheepvaartmuseum
Istituto Italiano di Cultura, Amsterdam
Jazzfest
Jazzorchestra of the Concertgebouw
Karel Hendrik van Minnen-Stichting
Keep an Eye Foundation
Koninklijk Concertgebouw Orkest
Manhattan School of Music
MarkBass
Meer Jazz Festival

Melkweg
Metropole Orkest
Mojo Concerts
Muziekgebouw aan 't IJ
Muziekgebouw Frits Philips Eindhoven
Muziekschool Amsterdam / Amstelveen
MuzyQ
Nederlands Philharmonisch Orkest
Nederlandse Orkest- en Ensemble-Academie
Nederlandse StrijkKwartet Academie
North Sea Jazz Festival
NRC Restaurant Café
Paradiso
Popsport
Prinses Christina Concours
Rabobank
Radio Kootwijk
Residentie Orkest
Selmer Paris
Stadsgehoorzaal Leiden
Stichting Jazztalent
Stichting Musici van Morgen
Stichting STEIM
Stichting Wim de Monchy
Terpstra Muziek Drumland
Topsport Amsterdam
Uitmarkt
Universiteit van Amsterdam
Van Gogh Museum
Vondelpark Openluchttheater
Diverse particuliere donateurs

Nederlandse Filmacademie

AVP
Cam-a-lot
Camera Rentals
CineMeta
CoBO Fonds
Color by DeJonghe
Condor Digital
Ecco Fatto!
EYE Filminstituut
Filmmore
Fuji Motion Picture Film
Goedzoekers
Helios
Het Licht
Het Raam
Keep an Eye Foundation
Kodak Nederland
Locatiegoed
NCP Holland
Pathé
Postoffice
Printerette
NPO
Response Network
SingelFilm
Stichting TICK
Storm Post Production
Stuntteam De Beukelaer
TAPES The Digital Connection

Topkapi Films
VARTA
VCP
VPRO

Reinwardt Academie

Sponsors en donateurs
Gordion Cultureel Advies

Stageadressen

7Scenes, Amsterdam
Amsterdam
Amsterdam Museum
Apeldoorn
Artis, , Amsterdam
Artlease, Utrecht
Beeld en Geluid, Hilversum
Bezoekerscentrum De Zandwaaier, Overveen
Bommel van Dam, Venlo
Bureau Timmermans, Utrecht
Centraal Museum Utrecht
Christie's, Amsterdam
Cobra Museum voor Moderne Kunst, Amstelveen
CODA Museum, Apeldoorn
Cultureel, Amsterdam
Cultuurcompagnie Noord-Holland, Alkmaar
Cuypershuis Roermond
De Appel, Amsterdam
De Nederlandsche Bank, Amsterdam
De Raad voor Cultuur, Den Haag
Eddie the Eagle Museum, Amsterdam
Eye Film Instituut Nederland, Amsterdam
FOAM, Amsterdam
Fourcelabs, Utrecht
Framer Framed, Amsterdam
Frans Hals museum, Haarlem
Galerie Meneer Malasch, Amsterdam
Gemeente Amsterdam Oost, Amsterdam
Gemeente Haarlem
Gemeentearchief Rotterdam
Haags Gemeentearchief, Den Haag
Helderse Vallei, Den Helder
Helicon Conservation Support, Alphen a/d Rijn
Hermitage en Nieuwe Kerk Amsterdam
Het Vijfde Seizoen, Den Dolder
Historisch Museum Haarlem
Hoorn Medemblik, Hoorn
Hortus Botanicus Leiden
Hortus Botanicus, Amsterdam
Huis Doorn, Doorn
Hunebedcentrum, Borger
IISG, Int. Instituut, Amsterdam
Imagine IC, Amsterdam
Joods Historisch Museum, Amsterdam
Kasteel Duivenvoorde, Voorschoten
Koninklijk Huisarchief, Den Haag
Kröller-Müller Museum, Otterloo
Kunstfort Vijfhuizen, Centrum voor Actuele Kunst
Landschap Erfgoed Utrecht, De Bilt
Leslie Smith Gallery, Amsterdam
Letterkundig Museum, Den Haag
Lloyd Hotel & Culturele Ambassade, Amsterdam

Maastricht
MAMA, Rotterdam
Mediamatic, Amsterdam
Muiderslot, Muiden
Museum aan het Vrijthof, Maastricht
Museum Boerhaave, Leiden
Museum Boijmans, Rotterdam
Museum Elisabeth Weeshuis, Culemborg
Museum Geelvinck, Amsterdam
Museum Het Dolhuys, Haarlem
Museum Maastricht
Museum Van Loon, Amsterdam
Museum Volkenkunde, Leiden
Museum Vrolik, Amsterdam
Museumstroomtram, Hoorn
N5T, kunstafdeling Loods 5, Zaandam
NAI, Rotterdam
Nationaal Archief, Den Haag
Nationaal Glasmuseum Leerdam
Nationaal Museum, Apeldoorn
Nationaal Onderwijsmuseum, Dordrecht
Naturalis Biodiversity Center, Leiden
Natuurhistorisch Museum Rotterdam
Natuurhistorisch, Maastricht
Natuurmuseum Brabant, Tilburg
Natuurmuseum Fryslân, Leeuwarden
Nederlands Muziek Instituut, Den Haag
Nederlands Scheepvaartmuseum, Amsterdam
Nederlands Uitvaartmuseum Tot Zover, Amsterdam
Nederlands Zilvermuseum, Schoonhoven
Nederlandse Museumvereniging, Amsterdam
Nest, Den Haag
Nieuw Dakota, Amsterdam
NIOD, Den Haag
Noord-Hollands Archief, Haarlem
NorthernLight, Amsterdam
Onderneming en Kunst, Amsterdam
Paleis Het Loo, Apeldoorn
Persmuseum, Amsterdam
Pianolamuseum, Amsterdam
Promuse Culturele Projecten, Amsterdam
Regionaal Archief Alkmaar
Regionaal Archief Leiden
Rijksdienst Cultureel Erfgoed, Amersfoort
Rijksdienst Cultureel Erfgoed, Rijswijk
Rijksdienst voor Kunsthistorische documentatie, Den Haag
Rijksgebouwendienst, Den Haag
Rijksmuseum van Oudheden, Leiden
ROC Mondriaan, Den Haag
Rush Hour, Amsterdam
Singer Laren
Slot Zeist, Zeist
Spoorwegmuseum, Utrecht
Stadsarchief Amsterdam/Maria Austria Instituut
Stadsdeel Nieuw-West, , Amsterdam
Stedelijk Museum Alkmaar
Stedelijk Museum Amsterdam
Stedelijk Museum Blikopeners, Amsterdam
Stedelijk Museum Schiedam
Stedelijk Museum Zwolle
Stichting Zaans Museum, Zaandam
Studio La Meul, Rotterdam
Studio Louter, Amsterdam
Tattoo Museum Amsterdam
Teylers Museum, Haarlem
Tropenmuseum, Amsterdam
TU Delft Library, Delft
Universiteitsmuseum Utrecht
UvA Bijzondere Collecties, Amsterdam
UvA Erfgoed, Amsterdam
UvA Minor Conservering, Amsterdam
Van Abbemuseum, Eindhoven
van Beuningen, Rotterdam
Van Gogh Museum, Amsterdam
Villa Zebra, Rotterdam
voor Sociale Geschiedenis, Amsterdam
VU Hist. Doc. Centr.Ned. Prot. , Amsterdam
Walls Gallery, Amsterdam
Westfries Museum, Hoorn
Young Pianist Foundation, Amsterdam
Zandvoorts museum
Zuiderzeemuseum, Enkhuizen

Stageadressen Master of Museology:
RCE, Amersfoort
Amsterdam Historisch Museum, Amsterdam
Anne Frank Stichting, Amsterdam
Art4Aid, Amsterdam
De Appel, Amsterdam
Hermitage Amsterdam
Imagine IC, Amsterdam
Mediamatic, Amsterdam
Nederlands Scheepvaartmuseum, Amsterdam
Nieuwe Kerk, Amsterdam
Prins Bernhard Cultuurfonds, Amsterdam
Tropenmuseum, Amsterdam
VBCN Bedrijfs Collecties, Amsterdam
Stedelijk Museum 's-Hertogenbosch
Europa Nostra, Den Haag
Gemeentemuseum Den Haag
Haags Historisch Museum, Den Haag
Ministerie van OCW, Den Haag
Van Abbe Museum, Eindhoven
Twentse Welle, Enschede
Natuurmonumenten, 's Gravenland
Universiteitsmuseum, Groningen
Het Dolhuys, Haarlem
Naturalis Nationaal, Leiden
Natuurhistorisch Museum, Leiden
Rijksmuseum voor Volkenkunde, Leiden
Rijksmuseum van Oudheden, Leiden
Sieboldhuis, Leiden
De Keukenhof, Lisse
Vestingsmuseum Naarden
ICU Arts Projects, Rotterdam
Witte de With Centre for Contemporary Art, Rotterdam
Scription, Tilburg
Museum Catherijneconvent, Utrecht
Het Spoorwegmuseum, Utrecht
Volksbuurtmuseum Wijk C, Utrecht
Museum Bommel van Dam, Venlo
Nederlandse Kastelen Stichting, Wijk bij Duurstede

Stageadressen buitenland:

Alvar Aalto Museum, Jyväskylä, Finland
Design Museum Gent, België
Embassy of the Kingdom of the Netherlands, London, Engeland
Historische Huizen Gent, België
MAS, Antwerpen, België
Modemuseum provincie Antwerpen, België
MUHKA, Antwerpen, België
Museu Balear de Ciències Naturals, Sóller Mallorca, Spanje
National Galleries of Scotland, Edinburgh, Schotland
Slow Art Collective, Brunswick East, Australië
The Heritage of Malaysia Trust, Kuala Lumpur, Maleisië
Triad Berlin, Berlijn, Duitsland

Stageadressen Master of Museology buitenland:

Alvasr Aalto Museum, Jyvaskyla, Finland
Centro de Arte Moderna - Fundação Calouste Gulbenkian, Lissabon, Portugal
Department of Art and Heritage, Belfast, Noord-Ierland
Deste Foundation - Centre for Contemporary Art, Athene, Griekenland
Directorate of Cultural Heritage, Oslo, Noorwegen
District Sic Mueseum, Kaapstad, Zuid-Afrika
Greenfield Village, Dearborn, VS
Humboldt Forum, Berlijn, Duitsland
Maine Arts Commission, Maine, VS
Manchester University Museum, Manchester, Engeland
Museu d'Art Contemporani, Barcelona, Spanje
Museum and House of Culture, Dar-es-Salaam, Tanzania
Museum Dr Guislain, Gent, België
Museum dr. Guislain, Gent, België
Museum of Wellington City and Sea, Wellington, New Zealand
Museum of World Culture, Goteborg, Zweden
National Museum of Lithuania, Vilnius, Litouwen
National Palace Museum, Taipei, Taiwan
National Piping Centre, Glasgow, Schotland
National Taiwan Museum, Taipei, Taiwan
Samdok, Stockholm, Zweden
Sanctuary Movement, Tucson, VS
Smithsonian, Washington DC, VS
Trust for African Rock Art, Nairobi, Kenia
Uneso, Parijs, Frankrijk
Vitra Design Museum, Weil am Rhein, Duitsland

de Theaterschool

Sponsors en donateurs

Controllux
Firma A. Boeken
Flevo Dancewear
Gemeente Amsterdam, afdeling DMO
Lira Fonds
MK2 Audiovisueel
MTS Audiovisueel
Peak-audio

XL Video, Utrecht
Rabobank
Rolight
Stadsdeel Zuidoost
Lightco-ETC
Andrevo Naaimachines
Audio Electronic Matijssen

Partners

De Melkweg
Frascati
Brakke Grond
Het Veemtheater
Bijlmerparktheater
Stadsschouwburg Amsterdam
Het Muziektheater Amsterdam
Ostade Theater
MC Theater
Toneelschuur Haarlem
Compagnietheater

Gezelschappen, groepen en organisaties

Het Nationale Ballet
Het Nationale Toneel
Toneelgroep Amsterdam
Generale Oost
De Nieuwe Opera
Nationale Opera & Ballet
Don't Hit Mama
Introdans
Nederlands Dans Theater
Spring Utrecht
De Parade
Oerol
Over 't IJ
ITs festival
If I Can't Dance I Don't Want To Be Part of Your Revolution, NB projects / Nicole Beutler
International Choreographic Arts Centre Amsterdam
Vereniging voor Podiumtechnologie (VPT)
INSTED

Opleidingen en scholen

Gerrit van der Veen College (ZAAM)
Olympiaschool, Amsterdam
Universiteit Utrecht lectoraat Kunst en Economie
Master Dramaturgie Universiteit van Amsterdam
Master Theaterwetenschappen Utrecht
Spinoza Instituut Amsterdam
Dutch National Opera Academy
Instituut voor Audio- en Belichtingstechniek, Utrecht
Toneelacademie Maastricht, opleiding theatervormgeving
De Hogeberg Scholengemeenschap Texel
Ignatius College
Openbare Scholengemeenschap Bijlmer

Internationale partners

De Munt, Brussel
De Vlaamse Opera, Gent
Kulturfactorij De Monty, Antwerpen
Kunstenfestivaldesarts Brussel

Schauspielhaus Hamburg
The New York theatre workshop
NYU, Tisch school of Arts
Schauspielhaus Hamburg
Rapenburg Plaza
RITS, podiumtechniek
Yale University, New Haven
Theaterakademie Hamburg
Hochschule der Künste Zürich
Salzburger Festspiele
Münchener Kammerspiele
Los Angeles Poverty Department
Jeugdtheaterschool On Stage Paramaribo
Zürcher Theater Spektakel
Göteborg Dans & Teater Festival
Sophiensaele Berlin
Uferstudios Berlin
Hochschulübergreifendes Zentrum Tanz Berlin
Operaestate Bassano Italy

Folkwang Studio Essen
Sarma Brussel
Neue Galerie New York
OISTAT education projects
PQ Prague Quadrennial (PQ'15)
Central School for Speech and Drama, Londen
Columbia University, New York
Concordia University, Montreal
DOCH, University of Stockholm
PAF, St Ermes Frankrijk
Tanzquartier Wien
Universiteit van Ankara
Simotas Istanbul

Master Kunsteducatie

Lectoraat Community Care, HvA
Stichting Disability Studies Nederland

B

Jaarrekening:

Grondslagen

Balans per 31 december 2013

Staat van baten en lasten over 2013

Kasstroomoverzicht over 2013

Toelichting behorende tot de balans en de staat van baten en lasten

Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Accountantsshonorarium

Grondslagen

1 Algemeen

De jaarrekening 2013 is opgesteld conform de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Tevens is Richtlijn 660 van de Raad voor de Jaarverslaggeving gevolgd.

In deze richtlijn zijn voor de sector presentatie-, waarderings- en verslaggevingsvoorschriften opgenomen.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel.

2 Financiële instrumenten

De stichting maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten. De stichting heeft geen financiële instrumenten welke leiden tot significante renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's.

3 Waardering van de activa en passiva

Materiële vaste activa:

- Gebouwen, terreinen en erfpacht

De gebouwen, terreinen en erfpachtrechten, welke volledig eigendom van de stichting zijn, worden gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs, verminderd met de lineair berekende afschrijving.

Verbouwingen aan onroerende zaken worden gewaardeerd tegen de uitvoeringskosten, waarbij de activeringsgrens € 12.500 is. Het startmoment van afschrijven van verbouwingen is 1 januari eerstvolgend jaar na moment voltooiing. Het startmoment van afschrijven van nieuwbouw is datum ingebruikname.

- Inventaris en apparatuur

Aanschaffingen van inventaris en apparatuur worden gewaardeerd op aanschaffingswaarde, verminderd met de lineair berekende afschrijving gebaseerd op de economische levensduur, waarbij de activeringsgrens € 1.000 is. Het startmoment van afschrijven is eerstvolgende maand na factuurdatum.

Financiële vaste activa

De vorderingen op en leningen aan deelnemingen alsmede de overige vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk zijn aan de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

Liquide Middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. De liquide middelen zijn opgenomen tegen nominale waarde en zijn vrij opneembaar.

Algemene reserve

De algemene reserve is het vrij aanwendbare gedeelte van het eigen vermogen. Aan dit gedeelte van het eigen vermogen is noch door het College van Bestuur, noch door een derde, een bestedingsbeperking verbonden. De algemene reserve is opgebouwd uit exploitatieoverschotten.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn het gedeelte van het eigen vermogen waaraan het College van Bestuur een specifieke bestemmingen heeft gegeven.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen, die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is, dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen, die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

De voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel. Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voorziening ambtsjubilea

Deze voorziening geeft de verplichting weer die gekoppeld is aan een langdurig dienstverband, in dit geval de jubileumuitkeringen. De voorziening jubilea wordt berekend op basis van de ambtsjubilea die de komende 10 jaar contant uitgekeerd gaan worden voor personeelsleden die op balansdatum in dienst zijn. De uitkeringen worden contant gemaakt tegen de op balansdatum geldende marktrente. De onttrekkingen betreffen de in het huidig jaar uitgekeerde ambtsjubilea.

Voorziening wachtgeld

Deze voorziening betreft de toekomstige uitgaven voor personeel welke in 2013 of eerder met ontslag is gegaan. De voorziening wordt berekend op basis van een verwachte bijdrage aan het wachtgeld conform de geldende CAO. Voor het bovenwettelijk deel wordt hierbij uitgegaan van 75% bijdrage.

Voorziening sociaal beleid BVO

Deze voorziening heeft betrekking op kosten in verband met de reorganisatie van activiteiten en wordt slechts gevormd indien een feitelijke of juridische verplichting is ontstaan. De hoogte van de voorziening wordt jaarlijks vastgesteld aan de hand van de verwachte ontslagvergoedingen en reorganisatiekosten.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schul

4 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Ontvangen en betaalde interest worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

5 Personeel

Pensioenen

De stichting heeft een toegezegde-pensioenregeling. Deze regeling wordt gefinancierd door afdrachten aan de pensioenuitvoerder, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de “verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering”. In deze benadering wordt aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

Ultimo 2013 (en 2012) waren er voor de stichting geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie. Naar de stand per 28 februari 2014 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 106,4%.

6 Grondslagen voor het bepalen van het resultaat

Bij de bepaling van het exploitatieresultaat gelden de volgende beginselen: lasten (en baten) zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

7 Verbonden partijen zonder invloed van betekenis

Er is een binding met ODE Energie BV, in welke de AHK een minderheidsbelang heeft van 10%. Consolidatie heeft niet plaatsgevonden vanwege het niet voldoen aan de grens van 5% van het balanstotaal.

A.1.1 Balans per 31 december 2013 (x €1.000)
(na resultaatbestemming)

1	ACTIVA	31-12-2013	31-12-2012
	Vaste activa		
1.2	Materiële vaste activa	63.472	64.936
1.3	Financiële vaste activa	341	341
	Totaal vaste activa	63.813	65.277
	Vlottende activa		
1.5	Vorderingen	3.527	2.845
1.7	Liquide middelen	28.214	27.346
	Totaal vlottende activa	31.741	30.191
	Totaal activa	95.554	95.468
2	PASSIVA	31-12-2013	31-12-2012
2.1	Eigen vermogen	82.869	83.703
		82.869	83.703
2.2	Voorzieningen	1.640	982
2.3	Langlopende schulden	636	636
2.4	Kortlopende schulden	10.409	10.147
		12.685	11.765
	Totaal passiva	95.554	95.468

A.1.2 Staat van baten en lasten over 2013 (x €1.000)

		2013	Begroot 2013	2012
3	Baten			
3.1	Rijksbijdragen	48.999	48.150	49.160
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	346	62	372
3.3	College- en cursusgelden	5.831	5.676	5.588
3.4	Baten werk i.o.v. derden	752	459	560
3.5	Overige baten	2.302	1.419	2.403
	Totaal baten	58.230	55.766	58.083
4	Lasten			
4.1	Personeelslasten	43.222	40.395	40.370
4.2	Afschrijvingen	4.578	4.640	4.637
4.3	Huisvestingslasten	3.988	3.776	3.569
4.4	Overige lasten	7.319	8.160	8.045
	Totaal lasten	59.107	56.971	56.621
	Saldo baten en lasten	-877	-1.205	1.462
5	Financiële baten en lasten	43	319	-1.176
	Netto resultaat	-834	-886	286

A.1.3 Kasstroomoverzicht over 2013 (x €1.000)

	31-12-2013	31-12-2012
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo Baten en Lasten	-877	1.462
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	4.579	4.636
Mutaties voorzieningen	658	-483
Veranderingen in vlottende middelen:		
Vorderingen (-/-)	-682	448
Schulden	262	-869
Totaal Kasstroom uit bedrijfsoperaties	3.940	5.194
Ontvangen interest	76	440
Betaalde interest (-/-)	0	-296
Overige financiële lasten (-/-)	-33	-1.320
	43	-1.176
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	3.983	4.018
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in MVA (-/-)	-3.126	-2.541
Desinvesteringen in MVA	11	7
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-3.115	-2.534
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Aflossing langlopende schulden (-/-)	0	-6.612
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	-6.612
Mutatie liquide middelen	868	-5.128

A.1.4 Toelichting behorende tot de balans (x €1.000)

Vaste activa

1.2 Materiële vaste activa

	Aanschafprijs 1-1-2013	Afschrijving cumulatief 1-1-2013	Boekwaarde 1-1-2013	Investeringen	Des- investeringen	Afschrijvingen	Aanschafprijs 31-12-2013	Afschrijving cumulatief 31-12-2013	Boekwaarde 31-12-2013
1.2.1 Gebouwen en terreinen	81.757	28.201	53.556	1.222	0	2.901	82.979	31.102	51.877
1.2.2 Inventaris en apparatuur	22.388	15.469	6.919	1.205	11	1.576	23.582	17.045	6.537
1.2.3 Erfpacht	5.121	1.255	3.866	0	0	102	5.121	1.357	3.764
1.2.4 In uitvoering en vooruitbetalingen	595	0	595	1.921	1.222	0	1.294	0	1.294
	109.861	44.925	64.936	4.348	1.233	4.579	112.976	49.504	63.472

1.2.1 Gebouwen en terreinen

Het betreft de volgende gebouwen en terreinen, te weten:

- Agamemnonstraat 44, Amsterdam.
- Dapperstraat 315, Amsterdam.
- Hortusplantsoen 1-3, Amsterdam.
- Jodenbreestraat 3, Amsterdam.
- Markenplein 1, Amsterdam.
- Oosterdokskade 151, Amsterdam.
- Waterlooplein 211-219, Amsterdam.

Verbouwingen gerealiseerd tot en met 2000 worden afgeschreven volgens de tot dan gehanteerde termijn van 20 jaar.

Investeringen in gebouwen en verbouwingen vanaf 2001 worden als volgt afgeschreven:

Casco	60 jaar
Afbouw	30 jaar
Inbouwpakket	15 jaar
Technische installaties	15 jaar

Op de terreinen wordt niet afgeschreven.

1.2.2 Inventaris en apparatuur

De afschrijvingen op inventaris en apparatuur worden naar tijdsgelang vanaf het moment van ingebruikneming van het actief berekend over de aanschaffingswaarden en zijn gebaseerd op de volgende percentages:

Muziekinstrumenten			5,00%	10,00%
Inrichting	3,33%	5,00%	6,67%	10,00%
Apparatuur			10,00%	20,00%
Audiovisuele apparatuur		10,00%	16,67%	20,00%
Informatica			14,29%	25,00%

1.2.3 Erfpacht

Het erfpachtrecht van de terreinen aan de Agamemnonstraat, de Jodenbreestraat, het Markenplein en de Oosterdokskade is voor 50 jaar afgekocht. De afschrijving wordt vanaf het moment van vestiging van het erfpachtrecht berekend.

1.3 Financiële vaste activa

	Boekwaarde 1-1-2013	Investering en verstrekte geldleningen	Desinvesteringen en afgeloste leningen	Resultaat deelnemingen	Boekwaarde 31-12-2013
1.3.2 Andere deelnemingen	341	0	0	0	341
	341	0	0	0	341

De deelneming betreft ODE Energie B.V. en handelt om een informele kapitaalstorting aan de B.V., welke is opgericht ten behoeve van de ontwikkeling van het LTEO-systeem voor het Conservatorium van Amsterdam aan het Oosterdokseiland in Amsterdam.

1.5 Vorderingen

	31-12-2011	31-12-2012
1.5.1 Debiteuren	185	111
1.5.3 OCW	49	0
1.5.5 Studenten / cursisten	2.353	2.010
1.5.7 Overige vorderingen	20	30
1.5.8 Overlopende activa	1.274	1.024
1.5.9 Af: voorzieningen wegens oninbaarheid	354	330
	3.527	2.845

Uitsplitsing

1.5.7.1 Personeel	4	10
1.5.7.2 Overige	16	20
Overige vorderingen	20	30
1.5.8.1 Vooruitbetaalde kosten	698	650
1.5.8.2 Verstrekte voorschotten	200	158
1.5.8.3 Overige	376	216
Overlopende activa	1.274	1.024
1.5.9.1 Stand per 1 januari	330	266
1.5.9.2 Onttrekking	20	65
1.5.9.3 Dotatie	44	129
Af: voorzieningen wegens oninbaarheid	354	330

1.7 Liquide middelen

	31-12-2013	21-12-2012
1.7.1 Kasmiddelen	47	60
1.7.2 Tegoeden op bank- en girorekeningen	2.935	13.054
1.7.3 Deposito's	25.232	14.232
	28.214	27.346

De direct opeisbare tegoeden bij de bankinstellingen bedragen K€ 2.935.

Op grond van artikel 2.15 van de WHW is de AHK aangesloten bij de Stichting Waarborgfonds HBO te Den Haag. Deze stichting heeft ten doel zich borg te stellen ten gunste van de geldgevers, voor geldleningen die worden verkregen door de aangesloten hogescholen. Hiertoe is een bankgarantie ad K€ 232 tegenover de Stichting Waarborgfonds HBO afgegeven.

2.1 Eigen vermogen

		Stand per 1-1-2013	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2013
2.1.1	Algemene reserve	22.354	-1.972	20	20.402
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	60.636	1.112	0	61.748
2.1.3	Bestemmingsreserve (privaat): Reserve derde geldstroom	207	49	-20	236
2.1.5	Bestemmingsfonds (privaat)	506	-23	0	483
		83.703	-834	0	82.869

Uitsplitsing

2.1.2.1	Reserve huisvestingsbeleid	41.051	670	0	41.721
	Vastgelegd in materiële vaste activa:				
2.1.2.2	- Onroerende zaken	12.211	0	0	12.211
2.1.2.3	- Roerende zaken	6.920	0	-382	6.538
2.1.2.4	Investeringsreserve roerende zaken	191	145	382	718
2.1.2.5	Profileringsfonds	263	297	0	560
	Bestemmingsreserve (publiek)	60.636	1.112	0	61.748
2.1.5.1	Fonds Goudsmit	30	0	0	30
2.1.5.2	Fonds Rosenberg	356	-20	0	336
2.1.5.3	Fonds Van Oss	120	-3	0	117
	Bestemmingsfonds (privaat)	506	-23	0	483

2.1.2.5 Profileringsfonds

Vanaf 2012 wordt er vanuit de bovenwettelijke collegegelden van niet-EER studenten een fonds gevormd, waaruit tegemoetkomingen verstrekt kunnen worden aan talentvolle niet-EER studenten.

2.1.3 Reserve derde geldstroom

De reserve derde geldstroom betreft de cumulatieve resultaten van het contractonderwijs of andere vormen van contractactiviteiten.

2.1.5 Bestemmingsfonds (privaat)

De hogeschool heeft de verplichting om het kapitaal, gevormd uit de nalatenschap van mevrouw Goudsmit-Geerkens, intact te houden respectievelijk te gebruiken ter bevordering van de studie van begaafde, onvermogene en minvermogene studenten.

De nalatenschap van mevrouw Rosenberg dient uitsluitend gebruikt te worden voor de aanschaf van muziekinstrumenten.

De nalatenschap van de heer Van Oss dient uitsluitend gebruikt te worden voor de aanschaf van violen, welke periodiek in bruikleen gegeven kunnen worden aan vioolstudenten van Het Conservatorium van Amsterdam.

2.2 Voorzieningen

	Stand per 1-1-2013	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2013	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel > 1 jaar
2.2.1 Personeelsvoorzieningen	982	1.193	535	0	1.640	582	1.058
	982	1.193	535	0	1.640	582	1.058

2.2.1 Personeelsvoorzieningen

De personeelsvoorzieningen hebben betrekking op de voorziening jubilea voor K€298, de voorziening sociaal beleid BVO K€445 en de voorziening wachtgeld voor K€897.

2.3 Langlopende schulden

	Stand per 1-1-2013	Aangegane leningen	Aflossingen	Stand per 31-12-2013	Looptijd >1 jaar	Looptijd >5 jaar	Rentevoet
2.3.4 OCW	636	0	0	636	0	636	
	636	0	0	636	0	636	

2.3.4 OCW

Dit betreft de eenmalige liquiditeitsbijdrage 1988 die door het Ministerie van OCW ter beschikking is gesteld inzake de financiering van de vorderingen collegegeld uit hoofde van de gespreide betalingsregeling. Deze renteloze schuld aan het Ministerie van OCW valt vrij bij liquidatie van de hogeschool.

2.4 Kortlopende schulden

		31-12-2013	31-12-2012
2.4.3	Crediteuren	1.168	1.129
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.785	1.823
2.4.8	Schulden terzake van pensioenen	563	534
2.4.9	Overige kortlopende schulden	59	58
2.4.10	Overlopende passiva	6.834	6.603
		10.409	10.147

Uitsplitsing

2.4.7.1	Loonheffing	1.657	1.618
2.4.7.2	Omzetbelasting	30	26
2.4.7.3	Onroerend-zaakbelasting	98	179
	Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.785	1.823
2.4.10.1	Vooruitontvangen collegegelden	4.233	4.004
2.4.10.2	Vooruitontvangen subsidies OCW geormerkt	0	0
2.4.10.3	Vooruitontvangen termijnen overheid	82	61
2.4.10.4	Overige vooruitontvangen termijnen	172	163
2.4.10.5	Vakantiegeld	1.175	1.127
2.4.10.6	Overige	1.172	1.248
	Overlopende passiva	6.834	6.603

2.4.10.5 Vakantiegeld

Dit betreft de verschuldigde vakantietoeslag over de periode juni tot en met december 2013.

OCW-subsidies met verrekeningsclausule

Omschrijving Toewijzing kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag van de toewijzing	Saldo 1-1-2013	Ontvangen t/m 2013	Lasten in 2013	Totale kosten 31-12-2013	Saldo te besteden 31-12-2013
Sirius Programma HO/BS/2008/2196	31-07-09	245	0	196	84	245	0
		245	0	196	84	245	0

3.1 Rijksbijdragen

		2013	2012
3.1.1	Rijksbijdrage OCW	48.848	49.054
3.1.2	Overige subsidies OCW	151	106
		48.999	49.160

Uitsplitsing

3.1.2.1	Geormerkte subsidies	84	52
3.1.2.2	Niet-geormerkte subsidies	67	54
	Overige subsidies OCW	151	106

3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

		2013	2012
3.2.1	Gemeentelijke bijdragen en subsidies	62	145
3.2.2	Overige overheidsbijdragen	284	227
		346	372

3.3 College- en cursusgelden

		2013	2012
3.3.3	Collegegelden sector HBO	5.441	5.231
3.3.8	Cursusgelden	390	357
		5.831	5.588

3.4 Baten werk in opdracht van derden

		2013	2012
3.4.1	Contractonderwijs	684	506
3.4.3	Overige baten in opdracht van derden	68	54
		752	560

3.5 Overige baten

	2013	2012
3.5.1 Verhuur	222	209
3.5.2 Detachering personeel	77	19
3.5.3 Schenking	140	108
3.5.4 Sponsoring	69	75
3.5.6 Overige opbrengsten inzake personeel	89	49
3.5.7 (Studenten)bijdragen in de leermiddelen	623	694
3.5.8 Overige	1.082	1.249
	2.302	2.403

4.1 Personeelslasten

	2013	2012
4.1.1 Lonen en salarissen	35.344	34.463
4.1.2 Overige personele lasten	7.984	6.053
4.1.3 Af: uitkeringen	106	146
	43.222	40.370

Uitsplitsing

4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	27.967	27.684
4.1.1.2 Sociale lasten	3.128	2.858
4.1.1.3 Pensioenpremies	4.249	3.921
Lonen en salarissen	35.344	34.463
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	1.148	-43
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	5.310	5.236
4.1.2.3 Overig	1.526	860
Overige personele lasten	7.984	6.053

Het aantal FTE's per 31 december 2012 was 488 en per 31 december 2013 486.

4.2 Afschrijvingen op materiële vaste activa

	2013	2012
4.2.2 Materiële vaste activa	4.578	4.637
	4.578	4.637

4.3 Huisvestingslasten

		2013	2012
4.3.1	Huur	643	424
4.3.2	Verzekeringen	92	83
4.3.3	Onderhoud	867	982
4.3.4	Energie en water	965	877
4.3.5	Schoonmaakkosten	1.009	958
4.3.6	Heffingen	277	239
4.3.8	Overige	135	6
		3.988	3.569

4.4 Overige lasten

		2013	2012
4.4.1	Administratie- en beheerslasten	2.906	3.299
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	3.695	3.912
4.4.3	Dotatie/vrijval overige voorzieningen	32	70
4.4.5	Overige	686	764
		7.319	8.045

Uitsplitsing accountantslasten

4.4.1.1	Honorarium onderzoek jaarrekening	32	37
4.4.1.2	Honorarium andere controleopdrachten	8	10
4.4.1.4	Honorarium andere niet-controlediensten	74	6
	Accountantslasten	114	53

5 Financiële baten en lasten

		2013	2012
5.1	Rentebaten	76	440
5.5	Rentelasten	0	296
5.6	Overige financiële lasten	33	1.320
		43	-1.176

A.1.5 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (x €1.000)

Vermelding bezoldiging topfunctionarissen

Vermelding alle bestuurders met dienstbetrekking

Functie	Voorzitter J/N	Naam	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Omvang dienst- verband in FTE	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkosten- vergoedingen	Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging v/h dienstverband
Lid College van Bestuur	J	G.M.C. de Ranitz	01-04-11	n.v.t.	1	131	0	22	0
Lid College van Bestuur	N	B.M. Kievits	01-10-10	n.v.t.	1	115	0	19	0

Vermelding alle toezichthouders

Functie	Voorzitter J/N	Naam	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkosten- vergoedingen	Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging v/h dienstverband
Lid Raad van Toezicht	J	R.G.C. van den Brink	01-09-08	n.v.t.	7	0	0	0
Lid Raad van Toezicht	N	A. Esmeijer	18-10-06	n.v.t.	4	0	0	0
Lid Raad van Toezicht	N	R.V. Israel	18-10-06	n.v.t.	4	0	0	0
Lid Raad van Toezicht	N	E. de Klerk	15-10-13	n.v.t.	1	0	0	0
Lid Raad van Toezicht	N	M. Kloos	01-03-09	n.v.t.	3	0	0	0
Lid Raad van Toezicht	N	F. Leijnse	01-05-11	n.v.t.	3	0	0	0
Lid Raad van Toezicht	N	E.W. Veen	02-09-09	n.v.t.	3	0	0	0
Lid Raad van Toezicht	N	J.W. Verloop	01-01-10	15-10-13	3	0	0	0

Gegevens bij overschrijding toepasselijk norm

Functie	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Omvang dienstverband in FTE	Uitkeringen wegens beëindiging v/h dienstverband	Motivering
Directeur Academie van Beeldende Vorming	01-04-11	01-11-13	1	350	Vergoeding i.v.m. voorgenomen reorganisatie Academie van Beeldende Vorming

Toezichthouders zijn met ingang van 1-1-2013 BTW plichtig. De leden sturen aan het eind van het jaar een factuur voor het bezoldigingsbedrag excl. BTW. In 2013 heeft mevrouw Verloop afscheid genomen van de Raad; haar termijn is overgenomen door mevrouw De Klerk die op 15 oktober, op voordracht van de Hogeschoolraad, is benoemd tot lid van de Raad van Toezicht. De Raad heeft de heren Kloos en Veen herbenoemd voor een tweede termijn. Met het oog op het vertrek van de leden Esmeijer en Israel in 2014 wegens het aflopen van hun termijn, is de werving van twee nieuwe leden ingezet.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

1 Huren

De verplichtingen uit hoofde van de huurcontracten bedragen ultimo 2013 jaarlijks K€ 557 met een opzegtermijn van maximaal 12 maanden.

2 Lease

Gezamenlijk met de Universiteit van Amsterdam is De Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten een leaseverplichting aangegaan met betrekking tot het gebruik van afdrukapparatuur. Het contract heeft een looptijd tot 1 maart 2015. De kosten bestaan uit een vaste vergoeding voor de terbeschikkingstelling van de apparatuur en uit een vergoeding per afdruk. Ultimo 2013 bedraagt de verplichting voor de terbeschikkingstelling K€ 63 per jaar.

3 Stichting Waarborgfonds HBO

Op grond van artikel 2.15 van de WHW is de AHK aangesloten bij de Stichting Waarborgfonds HBO te Den Haag. Deze stichting heeft ten doel zich borg te stellen ten gunste van de geldgevers, voor geldleningen die worden verkregen door de aangesloten hogescholen. Hiertoe is een bankgarantie ad K€ 232 tegenover de Stichting Waarborgfonds HBO afgegeven.

Door de Vereniging Hogescholen is op 28 april 2011 besloten om de verplichte aansluiting door hogescholen bij het Waarborgfonds te beëindigen.

Zodra het Waarborgfonds voor geen enkele lening meer borg staat kunnen de overeenkomsten van aansluiting worden opgezegd en kan het fonds worden geliquideerd. Daarna wordt overgegaan tot uitkering van het depot, wat leidt tot aanvullende baten voor de hogeschool. Dit zal in 2014 nadere uitwerking krijgen. De economische voordelen voor de AHK bedragen K€ 1.250. Hiervan is K€ 690 in 2013 uitgekeerd.

**Stichting Amsterdamse Hogeschool
voor de Kunsten, Amsterdam**

C

Overige gegevens:

Voorstel bestemming nettoresultaat

Gebeurtenissen na balansdatum

Voorstel bestemming nettoresultaat (x €1.000)

Het nettoresultaat over 2013 bedraagt K€ 834 negatief. De bestemming van het nettoresultaat is als volgt:

Onttrekking aan de algemene reserve	-1.972
Toevoeging aan de reserve huisvestingsbeleid	670
Toevoeging aan de investeringsreserve roerende zaken	145
Toevoeging aan het profileringsfonds	297
Toevoeging aan de reserve derde geldstroom	49
Onttrekking aan het bestemmingsfonds (privaat)	-23
	-834

Gebeurtenissen na balansdatum

Voor de Academie voor Beeldende Vorming is een reorganisatieplan opgesteld, waarmee de Academie weer financieel gezond zal worden. De Hogeschoolraad heeft hierover op 21 maart een positief advies uitgebracht.

Daaropvolgend is op 26 maart het besluit tot reorganisatie formeel door het College van Bestuur genomen. De personele gevolgen van de reorganisatie zijn ingrijpend. De inzet is boventallige medewerkers te bemiddelen van werk naar werk. Hierop zal zwaar worden ingezet met een ruim budget en intensieve begeleiding. Daarnaast kunnen medewerkers gebruik maken van vertrekregelingen, een aantal medewerkers heeft daar op vrijwillige basis reeds gebruik van gemaakt.

In dit kader is een Concept Sociaal Plan opgesteld en is een zogenaamd onderhandelaarsakkoord bereikt met de bonden. Het CvB heeft hier op 19 maart mee ingestemd. Het akkoord is op 8 april voorgelegd aan de leden van de bonden, die hiermee hebben ingestemd. Het Sociaal Plan BVO is definitief.

Door deze ingrepen zal BVO weer financieel gezond worden en kan de opleiding behouden blijven binnen de AHK. Doel is de opleiding zowel organisatorisch en inhoudelijk verder te versterken. Hiervoor wordt onder meer een directeur/kwartiermaker aangezocht die samen met de faculteit een plan voor de toekomst zal opstellen.

**Stichting Amsterdamse Hogeschool
voor de Kunsten, Amsterdam**

D

Bijlagen:

Gegevens over de rechtspersoon

Gegevens over de rechtspersoon

Adres	: Jodenbreestraat 3 1011 NG Amsterdam
BRIN-nummer	: 21QA
Telefoonnummer	: 020 - 5277710
Faxnummer	: 020 - 5277712
E-mailadres	: cvb@ahk.nl
Internetsite	: www.ahk.nl
Bevoegd-gezagnummer	: 30274
Naam contactpersoon	: F.A. Kuipers
Telefoonnummer contactpersoon	: 020 - 5277721
Faxnummer contactpersoon	: 020 - 5277712
E-mailadres contactpersoon	: ferry.kuipers@ahk.nl

Ultimo 2013 was er sprake van 6 onderwijseenheden binnen de Stichting Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten, te weten:

- Academie voor Beeldende Vorming
- Academie van Bouwkunst
- Nederlandse Filmacademie
- Reinwardt Academie
- De Theaterschool
- Conservatorium van Amsterdam

Bijlage 1: Continuïteitsparagraaf

De financiële resultaten van de AHK waren de afgelopen jaren overwegend positief. Daarmee is een gezonde reserve opgebouwd. De uitgangspositie voor de AHK is in grote lijnen stabiel: we verwachten geen grote toe- of afname in het totaal aantal studenten. Dit ligt net iets onder de 3.000 en is conform prestatie-afspraken. Bij enkele faculteiten is afgesproken het aantal studenten in de bachelor te reduceren, conform het sectorplan kunstvakonderwijs. Hier staat echter een financiële compensatie in de rijksbijdrage tegenover. Daarnaast voorzien wij enige groei in de masteropleidingen. Daarmee kent de rijksbijdrage een grote mate van stabiliteit, al is het nog even afwachten hoe de voorziene kortingen uit het regeerakkoord en de daarop gemaakte afspraken uit het Nationaal Onderwijsakkoord, alsmede de afspraken rondom het leenstelsel de bekostiging zullen beïnvloeden. Vooralsnog gaan wij ervan uit dat dit voor de AHK geen grote schommelingen te weeg zal brengen. Is dat wel het geval, dan wijzigt onderstaande analyse vanzelfsprekend.

Het bekostigingspercentage varieert van 72% tot 76%. Het wegvallen van bekostiging voor bepaalde typen studenten (al enige jaren geleden) heeft bij de faculteiten ingrijpende gevolgen die zich vanaf 2011 vertaalden in een negatieve meerjarenprognose. Daarnaast was op enkele plaatsen een organisatieverandering vanuit inhoudelijke overwegingen nodig. Actieve sturing van het College en de directies heeft de afgelopen tijd geleid tot verbetering van het perspectief op lange termijn. Zeker in 2013 zijn daarbij grote slagen gemaakt. Bij de faculteiten waar de tekorten relatief hoog en aanhoudend zijn (Filmacademie en Academie voor Beeldende Vorming) zijn meerjarige afspraken gemaakt over de acties die

nodig zijn om tot verbetering te komen. Bij de Filmacademie zijn deze afspraken in 2012 ingezet en tot op heden worden deze nagekomen. Voor de Academie van Beeldende Vorming start in 2014 een traject van reorganisatie, waarbij is afgesproken dat de kosten van de ombuiging centraal zullen worden afgedekt, waarmee BVO in de zwarte cijfers komt. Bij de Academie van Bouwkunst heeft het ingrijpen tot een positief vooruitzicht geleid na 2014. De Reinwardt Academie herstelde zich in 2013 al. De Theaterschool zal in 2014 plannen ter verbetering indienen die vanaf 2015 ingaan.

Mede door de reorganisatie bij de Academie van Beeldende Vorming daalt het aantal fte's bij de AHK licht. Bij andere faculteiten worden geen grote ingrepen verwacht.

Op centraal niveau wordt geïnvesteerd in huisvesting (zoals de aankoop van een deel van het voormalig Shell-laboratorium Grootlab in Amsterdam Noord, de verbouwing van het pand aan Hortusplantsoen en het groot onderhoud van het pand aan het Markenplein). Dit raakt deels de exploitatie, deels de reserves die hiervoor zijn opgebouwd. Tevens verwachten wij de komende jaren te moeten investeren in het verbeteren van onze ICT organisatie en samenhangende faciliteiten met het oog op de gewenste innovatie van ICT in het onderwijs.

De investeringen die nodig zijn om de gewenste veranderingen door te voeren, zullen de komende jaren leiden tot verliesgevende begrotingen (er wordt dus ingeteerd op de reserve). Aan het einde van de Instellingsplanperiode (2018) zal de AHK niet alleen op instellingsniveau, maar ook per faculteit, weer zwarte cijfers laten zien.

Toelichting op het resultaat 2013

De staat van baten en lasten over 2013 laat een nadelig saldo van K€ 834 zien ten opzichte van een voordelig saldo van K€ 286 over het boekjaar 2012. De daling van het resultaat komt voornamelijk voort uit hogere personeelslasten voortkomende uit dotaties aan de personeelsvoorzieningen.

Vergelijking balansposten 2012 / 2013

Hogere vorderingen

De subsidie t.b.v. Cinegrid ad. K€ 181 is niet eerder dan in 2014 afgerekend door subsidiegever en de incasso inzake college- en cursusgeld van december 2013 is grotendeels mislukt, waardoor de vordering hoger is dan eind 2012.

Hogere voorzieningen

De personeelsvoorzieningen behoeften in 2013 een hogere dotatie ad. K€ 445 vanwege de binnen één van de bedrijfsonderdelen. Tevens is de wachtgeldvoorziening opgehoogd met K€ 209.

Verschillenanalyse begroting / realisatie 2013

Het nettoresultaat over 2013 bedraagt K€ 834 negatief (begroot K€ 886 negatief).

Het positieve verschil ad K€ 52 is als volgt te verklaren:

Hogere overige overheidsbijdragen en -subsidies

In 2013 zijn er subsidies toegekend en afgerekend, waar bij de begroting nog geen duidelijkheid over bestond.

Hogere baten werk i.o.v. derden

Bij het opstellen van de begroting in 2012 was er nog onvoldoende zicht op de cursusactiviteiten voor 2013.

Hogere Overige baten

Door de vereniging van hogescholen is op 28 april 2011 besloten om de verplichte aansluiting door hogescholen bij het Waarborgfonds te beëindigen. In 2013 is gestart met uitkering van het depot. De economische voordelen voor de AHK bedragen K€ 1.250. Hiervan is K€ 690 in 2013 uitgekeerd.

Lagere Financiële baten en lasten

In verband met een verdere daling van de (deposito)rente tarieven zijn de financiële baten 2013 K€ 270 lager dan begroot.

Continuïteitsparagraaf

Kengetallen	2013	2014	2015	2016
Aantal studenten	2.890	2.866	2.949	2.949
Bekostigd aantal studenten	2.089	2.167	2.151	2.151
Bekostigd aantal diploma's	526	529	480	480
Onderwijsvraag	2.615	2.696	2.631	2.631
Aantal fte OP	320	318	318	314
Aantal fte NOP	226	226	225	222
Totaal aantal fte's	546	544	543	536

Staat / Raming van Baten en Lasten

Rijksbijdrage OCenW	48.999	49.114	49.166	49.161
College- en cursusgelden	5.831	5.573	5.570	5.548
Baten Werk i.o.v. Derden	752	588	620	620
Overige Baten	2.633	1.558	1.629	1.634
Overige Overheidsbijdragen	346	84	80	80
Totaal Baten	58.561	56.917	57.065	57.043

Personele Lasten	43.339	40.739	41.166	40.044
Afschrijvingen	4.578	4.683	4.722	4.722
Overige Instellingslasten	7.423	6.957	6.843	6.833
Huisvestingslasten	4.097	5.424	5.451	5.451
Financiële Baten en Lasten	-43	-64	-66	-66
Totaal Lasten	59.395	57.739	58.116	56.984

Resultaat	-834	-822	-1.051	59
------------------	-------------	-------------	---------------	-----------

Balans	31-12-13	31-12-14	31-12-15	31-12-16
Vaste Activa				
Materiële vaste activa	63.472	67.000	67.000	63.472
Financiële vaste activa	341	341	341	341
Totaal vaste activa	63.813	67.341	67.341	63.813

Vlottende activa				
Vorderingen	3.527	3.000	3.000	3.000
Liquide middelen	28.214	23.842	22.155	25.742
Totaal vlottende activa	31.741	26.842	25.155	28.742

Totaal activa	95.554	94.183	92.496	92.555
----------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Passiva				
Eigen vermogen	82.869	82.047	80.996	81.055
Voorzieningen	1.640	1.500	1.500	1.500
Langlopende schulden	636	636	0	0
Kortlopende schulden	10.409	10.000	10.000	10.000
Totaal passiva	95.554	94.183	92.496	92.555

Financiële positie

Om inzicht te geven in de financiële positie dient de volgende opstelling (x € 1.000):

	31-12-13	31-12-12
Vlottende activa		
Vorderingen	3.527	2.845
Liquide middelen	28.214	27.346
Totaal vlottende activa	31.741	30.191
Kortlopende schulden	10.409	10.147
Netto vlottende middelen (werkkapitaal)	21.332	20.044
Vaste activa		
Materiële vaste activa	63.472	64.936
Financiële vaste activa	341	341
Totaal vaste activa	63.813	65.277
Totale financieringsbehoefte	85.145	85.321
De financiering hiervan vond plaats met:		
Algemene reserve	20.402	22.354
Bestemmingsreserves	61.984	60.843
Bestemmingsfondsen	483	506
Voorzieningen	1.640	982
Langlopende schulden	636	636
	85.145	85.321

De netto vlottende middelen zijn per 31 december 2013 ten opzichte van 31 december 2012 gestegen van K€ 20.044 tot K€ 21.332. De stijging met K€ 1.288 is veroorzaakt door de volgende factoren (x € 1.000):

<i>Beschikbaar gekomen respectievelijk in de stichting gehouden</i>		
Toename voorzieningen	658	
Afschrijvingen	4.579	
Desinvesteringen	1.233	
		6.470
<i>Besteding middelen</i>		
Nadelig resultaat	834	
Investerings in materiële vaste activa	4.348	
		5.182
Totaal stijging netto vlottende middelen		1.288

Liquiditeitspositie

Er is sprake van een verbeterde liquiditeitspositie hetgeen blijkt uit de current ratio:

	31-12-13	31-12-12
Flottende activa / kortlopende schulden	3,05	2,98

Solvabiliteitsratio

Betreft de verhouding eigen vermogen staat tot vreemd vermogen. Voor het inzicht is het eigen vermogen gecorrigeerd met de voorzieningen (x € 1.000).

	31-12-13	31-12-12
<i>Eigen vermogen</i>	82.869	83.703
bij: Voorzieningen	1.640	982
Gecorrigeerd eigen vermogen	84.509	84.685
<i>Vreemd vermogen</i>		
Langlopende schulden	636	636
Kortlopende schulden	10.409	10.147
Totaal vreemd vermogen	11.045	10.783
<i>Solvabiliteitsratio's</i>		
Gecorrigeerd eigen vermogen : vreemd vermogen	7,65	7,85
Gecorrigeerd eigen vermogen : balanstotaal	0,88	0,89

Algemene reserve

Het verloop van de algemene reserve in de afgelopen twee jaren is als volgt weer te geven (x € 1.000):

	2013	2012
Stand per 1 januari	22.354	21.974
Bestemming resultaat	-1.952	-2
Stand per 31 december	20.402	21.972

Het saldo van de algemene reserve is samengesteld uit de onderscheiden saldi van de

organisatorische eenheden. Bij de faculteiten ontstane budgetoverschrijdingen dienen te worden ingelopen en budgetonderschrijdingen blijven ter beschikking van de faculteit.

Per balansdatum is de samenstelling van de algemene reserve als volgt (x € 1.000):

	31-12-13	31-12-12
Saldo algemeen	15.881	18.297
Saldo faculteiten	4.521	3.675
Totaal	20.402	21.972

Gedeclareerde kosten College van Bestuur 2013

Hieronder zijn de bedragen opgenomen van uitgaven op declaratiebasis door de leden van het College van Bestuur. Er is hiervoor gebruikgemaakt van het door de HBO-raad aanbevolen format, gebaseerd op het model van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

	G.M.C. de Ranitz	B.M. Kievits
Representatiekosten	2.721	1.542
Reiskosten binnenland	7.150	483
Reiskosten buitenland	438	138
Overige kosten	1.572	1.252
Totaal	11.881	3.415

Reiskosten binnenland G.M.C. de Ranitz inclusief OV-jaarkaart o.a. voor woon-werkverkeer.

Bijlage 2: Prestatieafspraken

Op advies van de reviewcommissie hoger onderwijs is met de Minister van OCW een prestatieafpraak

gemaakt die zich laat samenvatten met de volgende indicatoren:

Bijlage 1a prestatieafpraak: verplichte indicatoren onderwijskwaliteit en studiesucces

indicator	nulmeting	ambitie 2015
(HBO1) Studiesucces: Uitval	20,9 %	20 %
(HBO2) Studiesucces: Switch	1,0 %	1,0 %
(HBO3) Studiesucces: Bachelorrendement	76,2 %	77 %
(HBO4a) Kwaliteit / excellentie: Studenten aan opleidingen met goed/excellent NVAO-score	75 %	75 %
(HBO5) Maatregelen: Docentkwaliteit	47 %	50 %
(HBO6) Maatregelen: Onderwijsintensiteit	0 %	0 %
(HBO7) Maatregelen: Indirecte kosten	1,83	1,83
'facultatieve' prestatieafpraak t.g.v. sectorplan		
Reductie in studentenaantallen Bachelor Muziek	681	615
Reductie in studentenaantallen Bachelor Dans	195	159
Reductie in studentenaantallen Bachelor Theater	248	236
Maximum/moratorium op groei totale studentenaantallen	3.000	3.000

Hieronder rapporteren wij over de voortgang, waarbij wij terug zullen grijpen op onze eigen rekenmethodes die ten grondslag lagen aan de nulmeting, waar dat relevant is voor een goed begrip. Tevens geven wij ons oordeel over de voortgang, vanuit de visie die ten grondslag lag aan het voorstel tot prestatieafpraak dat wij indertijd hebben gedaan (en hebben toegelicht aan de reviewcommissie).

Wellicht ten overvloede: de nulmeting waaraan wordt gerefereerd is dus van onze hand; de afspraak is wat de reviewcommissie ervan maakte en de status is een rapportage door de AHK (te controleren door de

accountant op feitelijke juistheid). Hierover wordt gerapporteerd in het jaarverslag dat de reviewcommissie gebruikt voor de voortgangcheck. De sectorplan afspraken worden jaarlijks tevens gerapporteerd aan de Vereniging Hogescholen die hierover rapporteert namens de sector aan de Minister van OCW.

1 Studiesucces: Uitval

Definitie: het aandeel van het totaal aantal voltijd bachelor studenten (eerstejaars HO) dat na één jaar niet meer bij dezelfde instelling in het hoger onderwijs staat ingeschreven

Voortgang	nulmeting	afpraak	status
Uitval 1e jaar	20,9%	20,0%	19,5%

De inzet was niet om de uitval te verlagen. Ook gingen wij niet uit van een toename. Omdat er selectie aan de poort plaatsvindt (en wij in tegenstelling tot het regulier hbo al een behoorlijke indruk hebben van de capaciteiten van de instromers), is de uitval aan de meeste opleidingen niet zeer hoog. Het gemiddelde ligt rond de 14% voor de opleidingen met selectie aan de poort; het laagst scoort de Filmacademie (2,95%); het hoogst docent beeldende vorming (27,15%). Bij beeldende vorming verwachten wij dat het percentage zal dalen, nu de selectie een stuk strenger is geworden. Het hoge percentage uitval voor de AHK als geheel wordt sterk beïnvloed door de Reinwardt Academie die voor de opleiding cultureel erfgoed niet kan selecteren, maar wel streng is in het eerste jaar. RWA geeft het meest frequent een

negatief bindend studieadvies en doet dat bewust om studievertraging later te voorkomen: het eerste jaar is ontworpen op zijn selecterende werking. De uitvallers worden bij het berekenen van het rendement overigens niet meer meegeteld (zie bij onderdeel 3).

Daarmee verwachten wij dat het totale percentage wellicht iets af zal nemen, maar niet heel sterk.

2 Studiesucces: Switch

Definitie: het aandeel studenten van het totaal aantal voltijds bachelorstudenten (eerstejaars HO) dat na 1 jaar overstapt naar een andere studie bij dezelfde instelling

Voortgang	nulmeting	afpraak	status
Studieswitch	1,0%	1,0%	0,6%

Het aantal studenten dat na uitval voor een andere studie aan de AHK kiest is laag. Wie uitvalt en voor een andere studie kiest, stroomt door naar een andere

instelling. Dit hangt sterk samen met het feit dat wij een kunsthogeschool zijn en er sprake is van audits. Wie zakt voor muziek zal niet snel (kunnen)

overstappen naar theater. Het fenomeen is niet geheel non-existent gezien het resultaat, maar is zeer laag en zal laag blijven. Voor zover er geswicht wordt is dat vooral binnen de docentenopleidingen: studenten die vanuit de autonome opleiding in dezelfde discipline naar de docentenopleiding switchen. Het doel om rond de 1% te blijven is dus haalbaar.

Voortgang	nulmeting	afspraken	status
Bachelorrendement	76,2%	77,0%	76,2%

De prestatieafspraken die we hebben gemaakt betreft een gemiddelde over vier jaar. Hiervoor is bewust gekozen omdat rendementen door de kleine aantallen studenten soms sterk kunnen fluctueren. De nulmeting betreft het gemiddelde over de vier voorgaande jaren (cohorten 2003 t/m 2006). Het resultaat zal een weerslag geven van het gemiddelde rendement van de cohorten 2007-2010. Het gemiddelde tot nu toe (dus over twee jaren gemeten) is 76,2%. Daarmee zijn wij dicht in de buurt van het resultaat

Voortgang	nulmeting	afspraken	status
Goed/excellent score	75,0%	75,0%	68,7%

Nulmeting voorjaar 2012				Verwachting 2015			
Score	aantal	% sept. 2011	% E+G / V	Score	aantal	% sept 2013	% E+G / V
E	9	56,6		E	8	46,3	
G	5	23,1	79,7	G	6	22,4	68,7
V	5	20,3	20,3	V	5	31,3	31,3

Bij deze prestatieafspraken was het vooraf moeilijk te bepalen wat onze inzet zou zijn. Er waren immers nog geen opleidingsaccreditaties volgens het nieuwe stelsel gedaan aan de AHK. Wel viel te verwachten dat de NVAO een stuk strenger zou zijn in het verstrekken van oordelen, als gevolg van de vele publieke discussies (en incidenten) op het gebied van kwaliteit (szorg). Daarmee was onze doelstelling als zeer ambitieus te kenschetsen.

De intentie achter onze doelstelling is dat wij vinden dat alle opleidingen naar verbetering moeten streven, in lijn met onze missie van 'excellent opleiden'. Dit ziet niet op excellentie als uitkomst: dat zou onmogelijk en onwenselijk zijn. Dit ziet op het beste uit elke student halen en op het inrichten van een onderwijsomgeving die daaraan bijdraagt.

De uitgangssituatie is ingeschat aan de hand van de 20 aspecten waarover een visitatiecommissie in het oude stelsel een uitspraak kon doen. Op basis van een gemiddelde uit de 20 aspecten werd een score per opleiding afgeleid, die als doelstelling gold voor nieuwe accreditaties. In de nieuwe accreditaties wordt op 3 standaarden een oordeel gegeven, waarbij het oordeel op standaard 3 (toetsen en beoordelen en gerealiseerd eindniveau) doorslaggevend is voor het eindoordeel.

Van de 8 opleidingen die in 2012 en 2013 zijn geïnspecteerd, hebben er vier hun hoge niveau weten te handhaven: zij kregen het eindoordeel 'goed' of 'ex-

3 Studietoelating: Bachelorrendement

Definitie: het aandeel van de voltijd bachelorstudenten die zich na het eerste studiejaar opnieuw bij dezelfde instelling inschrijven (herinschrijvers) dat in de nominale studietijd + één jaar (C+1) bij dezelfde instelling het bachelorsdiploma behaalt.

en dit betekent dat wij het relatief hoge rendement dat wij hadden hebben weten vast te houden. Overigens waren de rendementen van cohort 2008 iets lager dan we gewend zijn, dus het zal spannend zijn of de volgende cohorten het beter zullen doen.

4 Kwaliteit/excellentie: Studenten aan opleidingen met goed/excellent NVAO score

Definitie: Aandeel studenten aan bachelor- en masteropleidingen met een goed/excellent score

cellent'. Twee opleidingen hebben hun eindoordeel 'voldoende' vastgehouden; dit was bij een van de twee het resultaat van een grote verbetering. Een opleiding wist zijn niveau te verhogen en ging van 'voldoende' naar 'goed'. De laatste is een bijzonder verhaal: dit betreft de opleiding cultureel erfgoed, de enige 'regulier hbo' opleiding aan de AHK. Deze opleiding scoorde voor alle onderdelen die zij zelf kan beïnvloeden 'goed' (standaarden 1 en 2). Tevens was de commissie lovend over de wijze waarop toetsen en beoordelen aan de faculteit is ingericht. Het gerealiseerd eindniveau aan deze opleiding is echter 'voldoende': de gemiddelde student haalt een 6-7. Om die reden is standaard 3 als voldoende beoordeeld en daarmee is het eindoordeel ook 'voldoende'. Wij vinden echter dat deze opleiding in zijn visie en de wijze waarop hier invulling aan gegeven wordt, heeft laten zien aan de visie van de AHK te voldoen. Daarom vinden wij het resultaat toch goed en passend in de geformuleerde ambitie. Omdat er veel studenten studeren aan deze opleiding weegt de 'voldoende' (die in onze ogen 'goed' is), zwaar mee in ons gemiddelde. Hoewel wij dus het percentage van 75% niet helemaal gaan halen, zijn wij van mening dat wij onze ambitie wel degelijk om weten te zetten in resultaat: wij verwachten nog altijd dat 14 van 19 opleidingen een eindoordeel goed of excellent zal hebben in 2016.

5 Maatregelen: Onderwijsintensiteit

Definitie: het aandeel van de voltijd bacheloropleidingen met minder dan 12 geprogrammeerde contacturen (klokuur/week) in het eerste jaar.

Voortgang	nulmeting	afspraken	status
Contacturen onder 12 uur	0,0%	0,0%	0,0%

Geen enkele opleiding programmeert minder dan 12 uren in het eerste jaar van de bachelor. Dat was zo en dat blijft zo. Het is eerder zo dat onze studenten klagen over de werkdruk (zie p. 37).

6 Maatregelen: Docentenkwaliteit

Definitie: Het aandeel van de docenten met een master/PhD t.o.v. het totaal aantal docenten

Voortgang	nulmeting	afspraken	status
Docenten masterdiploma	47,5%	50,0%	49,0%

Wij hebben in ons voorstel aangegeven met name te willen sturen op de theorielocenten met als doel dat 80% van de theorielocenten een mastergraad of hoger (of vergelijkbaar) heeft. Uit onderstaand overzicht blijkt dat dit percentage daalt. Dit komt vooral doordat er nu docenten worden meegeteld, die in de nulmeting niet waren meegenomen (RWA en CvA). Conservatorium en Reinwardt Academie hadden aangegeven te willen sturen op hun gehele docentenbestand. Uit de totaalscore blijkt dat we met de totaalscore ook enigszins dalen (terwijl de uitgangs-

positie hoger blijkt dan eerder geteld). Al met al is onze afspraak zoals vastgelegd door de reviewcommissie haalbaar en zijn we op koers. Over het aantal theorielocenten met een mastergraad zijn we in gesprek met de directeuren. Overigens moeten we hierbij aantekenen dat veel docenten van de Academie van Bouwkunst (vrijwel alle met een Master) niet meetellen, omdat zij geen aanstelling bij ons hebben; daarom lijkt hun score laag (67%) terwijl die in werkelijkheid niet is.

		Nulmeting 2011	2012	2013
Theorielocenten	aantal	39	39	114
Theorielocenten met titel	aantal	30	31	87
	%	77	79	76
Alle docenten	aantal	493	493	515
Alle docenten met titel	aantal	270	261	254
	%	55	53	49

7 Maatregelen: Indirecte kosten

Definitie: de verhouding onderwijzend/niet onderwijzend personeel (ratio)

Voortgang	nulmeting	afspraken	aangepaste afspraak	status
Ratio OP/NOP	1,83	1,83	1,69	1,59

	Nulmeting 2011	Nulmeting 2011 aangepast	2012	2013
Zuivere overhead (AOP)	25,00%	22,0%	21,6%	22,4%
Sector overhead (OOP)	10,30%	15,2%	16,2%	16,2%
Niet onderwijs personeel	35,30%	37,2%	37,7%	38,6%
Primair proces (OP)	52,40%	50,5%	51,1%	49,8%
Gastdocenten	12,30%	12,2%	11,2%	11,6%
Onderwijzend personeel	64,70%	62,8%	62,3%	61,4%
Ratio OP/overhead	1,83	1,69	1,65	1,59

Voor de afspraak rond indirecte kosten stellen wij een wijziging voor. De nulmeting uit 2011 was gebaseerd op een op onderdelen verouderde functie-indeling. Hierin zijn wijzigingen aangebracht waardoor er tussen de verschillende personeelscategorieën verschuivingen zijn opgetreden. Om in volgende jaren geen appels met peren te vergelijken, is het personeelsbestand waarop de nulmeting was geba-

seerd opnieuw ingedeeld. Dit leidt tot het overzicht in de bovenstaande tabel met een aangepaste ratio: 1,69. Hieruit blijkt dat de overhead in 2011 hoger was dan aanvankelijk gerapporteerd en dat ook de afspraak in feitelijke weergave dient te worden aangepast.

De afspraak met de reviewcommissie was de overhead niet te laten stijgen, getuige de doelstelling die

gelijk is aan de nulmeting. Ons ging het in ons voorstel daarbij vooral om de zuivere overhead. Het onderwijs-ondersteunend personeel zien wij als een geheel met de docenten. Dit was echter niet te vatten in de door de reviewcommissie gehanteerde ratio-systematiek.

Uitgaande van een gelijkblijvende overhead, conform afspraak, gaan wij ervan uit dat de aangepaste doelstelling zou moeten zijn de ratio van 1,69 vast te houden.

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat de overhead stijgt: zowel zuivere overhead als onderwijs-ondersteunende dienstverlening neemt toe. Dit is verklaarbaar uit het feit dat enerzijds daadwerkelijk meer ondersteuners zijn aangenomen. Zo is bijvoorbeeld op de Theaterschool een nieuw MT aangetreden (ter vervanging van eerder afgeschafte adjunct-directie), is de Filmacademie uitgebreid met een hoofd bachelor en is ook het Conservatorium extra ondersteuning ingezet (hier werken veel docenten met kleine aanstellingen; de ondersteuners nemen hen veel werk uit handen). Deze ingrepen zijn positief geduid door de visitatiecommissies. Daarnaast is

er in een aantal faculteiten bezuinigd op onderwijs-capaciteit (mede als gevolg van wegvallende bekostiging voor bijvoorbeeld langstudeerders waren deze bezuinigingen noodzakelijk). De overhead moet in deze faculteiten ook een beetje dalen; dit moet in komende jaren worden gerealiseerd.

Overigens verwachten wij nog steeds (zoals uitgelegd in ons voorstel voor een prestatieafpraak) in de toekomst extra ondersteuning nodig te hebben op het gebied van ICT en informatiemanagement. Dit zal ervoor zorgen dat de ratio's niet zullen toenemen. Dit zal niet tot slechter onderwijs leiden; integendeel.

Sectorplan kunstonderwijs

In het kader van het sectorplan zijn afspraken gemaakt met betrekking tot reductie van de studenten-aantallen van de opleidingen bachelor muziek, bachelor theater en bachelor dans. In onderstaande tabel is zichtbaar wat de uitgangspositie was (oktober 2010) en wat het te behalen totale studentenaantal is aan het eind van het sectorplan in oktober 2015. De onderstaande meting is van peildatum 1 oktober 2013 en geeft de stand van zaken na de accountantscontrole van april 2014.

	2010	2011	2012	2013	2015
bachelor muziek	681	647	645	621	615

In de bachelor Muziek lukt het tot nog toe goed om de reductie te behalen. Dit wordt bereikt door enerzijds minder studenten te laten instromen en anderzijds door streng te zijn na het eerste jaar. In bekostiging heeft de reductie nog weinig negatieve effecten opgeleverd, omdat de bekostigingsgraad tezelfdertijd is gestegen. In kwaliteit wordt de reductie wel voelbaar: de concurrentie voor sommige instrumentgroepen is groot en soms moeten we gekwalificeerde studenten de deur wijzen, terwijl we ze eigenlijk graag hadden toegelaten.

Afgesproken is dat indien er knelpunten ontstaan wegens langstuderen (stijging totale aantal wegens vertraagde uitstroom), wij dit niet tot extra instroomreductie willen laten leiden. Tevens behouden wij ons het recht voor om (extra) studenten toe te laten indien dit noodzakelijk is om het volledig orkestprofiel vast te houden. Dit is immers een van de kenmerken zoals benoemd in de houtskoolschets en dit veronderstelt een goede bezetting in alle instrumentgroepen. Op dit moment is er echter geen aanleiding tot zorg.

	2010	2011	2012	2013	2015
bachelor theater	248	254	238	238	236

In theater lijkt de reductie te worden behaald volgens afspraak.

	2010	2011	2012	2013	2015
bachelor dans	195	183	188	189	159

In dans verloopt de reductie niet zoals voorgenomen. Dit komt doordat het proces van fusie van twee opleidingen binnen het croho dans (nl. Moderne Theater Dans en Jazz Musical Dans) tot een nieuwe opleiding Hedendaagse Dans vertraging heeft opgelopen. Aanvankelijk was deze gepland voor studiejaar 2014-15. Dit wordt niet gehaald. Inmiddels verwacht

ten wij dat deze op zijn vroegst per 2015-16 en op zijn laatst per 2016-17 wordt gerealiseerd. Daarmee wordt het moeilijk de reductie tijdig te behalen. Wij hopen in 2014 en 2015 stappen in de goede richting te kunnen zetten. Hierover zijn wij met de Theaterschool in gesprek.

Totaal aantal studenten AHK

	2010	2011	2012	2013	2015
totaal	3.010	2.943	2.892	2.997	3.000

Tenslotte is afgesproken dat ondanks groei in de masteropleidingen het totaal aantal studenten dat aan de AHK studeert min of meer constant zal blij-

ven. Een soort moratorium op groei dus. Blijkens de tabel blijven wij hier netjes binnen. Hierin worden geen problemen verwacht.

Overzichten

Adressen

Academie voor Beeldende Vorming
Tijdelijke huisvesting: Zeeburgerdijk 112, 1094 AJ
020 527 7220
bvo-info@ahk.nl
www.academievoorbeeldendevorming.nl

Academie van Bouwkunst
Waterlooplein 211-213, 1011 PG Amsterdam
020 531 8218
avb-info@ahk.nl
www.academievanbouwkunst.nl

Conservatorium van Amsterdam
Oosterdokskade 151, Amsterdam
Postadres: Postbus 78022, 1070 LP Amsterdam
020 527 7550
conservatorium@ahk.nl
www.conservatoriumvanamsterdam.nl

Nederlandse Filmacademie
Markenplein 1, 1011 MV Amsterdam
020 527 7333
filmacademie@ahk.nl
www.filmacademie.nl

Reinwardt Academie
Dapperstraat 315, 1093 BS Amsterdam
020 527 7100
rwa-info@ahk.nl
www.reinwardtacademie.nl

de Theaterschool
Jodenbreestraat 3, Amsterdam
Postadres: Postbus 15323, 1001 MH Amsterdam
www.theaterschool.nl

College van Bestuur
Servicebureau
Jodenbreestraat 3, Amsterdam
Postbus 15079, 1001 MB Amsterdam
www.ahk.nl

Directie, studieleiding, lectoren, Commissies van Advies

Academie voor Beeldende Vorming

Directie

Mathilde Zierikzee (ad interim)
Jaarteamcoördinatoren (tot 1 augustus)
Angelique de Heus, voltijd jaar 1
Joke Werkhoven, voltijd jaar 2
Robert Klatser, voltijd jaar 3
Jan Korevaar, voltijd jaar 4
Manon Habekotté, deeltijd jaar 1 en 2
Karen Oude Alink, deeltijd jaar 3 en 4
Leo Vroegindewij, deeltijd verkort

Manager onderwijs (ad interim)

Susan Zandbergen

Commissie van Advies

Ellie van den Bomen, projectleider kunsteducatie
Kunst en Cultuur Noord-Holland
Ton Flierman, onderwijskundig adviseur
Olga Mes, docent beeldende vakken
Stefan Strauss, beeldend kunstenaar

Academie van Bouwkunst

Directie

Aart Oxenaar

Staf

Dorien Letschert, faculteitsmanager
Patricia Ruisch, onderwijscoördinator

Studieleiding

Jarrik Ouburg, hoofd Architectuur
Arjan Klok, hoofd Stedenbouw
Marieke Timmermans, hoofd Landschapsarchitectuur
Elsbeth Falk, studieadviseur
Nico van Bockhoven, praktijkcoördinator

Lectoren

Ton Schaap, lectoraat Design in Urbanism
Jan Peter Wingender, lectoraat Material and Design, tot 1 maart
Han Wiskerke, lectoraat Foodscapes, vanaf september
Eric Frijters, lector Lokale en regionale ontwerpopgaven (landelijk lectoraat), vanaf september

Commissie van Advies

Gerard Anderiesen, directeur Stadgenoot
Jeroen van Schooten, Team V Architecture
Jan Kolen, hoogleraar Landschapsarcheologie en Cultureel Erfgoed
Sylvia Karres, landschapsarchitect, Karres en Brands landschapsarchitecten
Miranda Reitsma, directeur Reitsma Stedebouw Urban Planning

Conservatorium van Amsterdam

Directie

Janneke van der Wijk, directeur
Ruud van Dijk, adjunct-directeur, hoofd Jazz en Popmuziek
Michel Dispa, adjunct-directeur, hoofd Klassiek en Docent muziek, tot 1 september
Sven Arne Tepl, adjunct-directeur, hoofd Klassiek en Docent muziek, vanaf 15 augustus

Studieleiding

Thérèse de Goede, Oude muziek (tot september)
Jack Pisters, Popmuziek
Adri Schreuder, Docent muziek
Teunis van de Zwart, Oude muziek (vanaf september)

Lector

Michiel Schuijjer

Commissie van Advies

Atzo Nicolaï, directeur DSM Nederland

Leon Ramakers, oprichter MOJO
Willemijn Maas, directeur AVRO
Jan Raes, directeur Koninklijk Concertgebouworkest
Paul Rutten, hoogleraar en onderzoeker creative industries and innovation
Jan Willem Luyken, directeur North Sea Jazz Festival
Philippe Herreweghe, dirigent Collegium Vocale, deFilharmonie

Nederlandse Filmacademie

Managementteam

Bart Römer, directeur
Mieke Bernink, hoofd master, lector
Hanneke Bloemendal, hoofd financiën en faciliteiten
Aafje Terwey, hoofd bachelor (vanaf september 2013)

Studieleiding bachelor

Colette Bothof, Regie fictie
Michel de Graaf, Production design
Hans Heesen, Scenario
Henk Muller, Productie
Mick van Rossum, Camera/licht (vanaf mei 2013)
Harry Schreurs, Interactieve media/Visual effects (IMVFX)
Ernie Tee, Propedeuse
Dirk Teenstra, Camera/licht (tot juli 2013)
René van Uffelen, Montage
Annemiek van der Zanden, Regie documentaire
Ben Zijlstra, Sound design

Lector

Mieke Bernink

Commissie van Advies

Job ter Burg, editor
Petra Goedings, producent
Mieke de Jong, scenarist
Erik van Heeswijk, eindredacteur Digitaal VPRO
Hans van Helden, visual effects supervisor
Aliona van der Horst, documentairemaker
Giny Mutsaers, manager Coördinatie en Budgettering Programmering NPO
Paula van der Oest, regisseur

Board of Advisors – Master Film

Peter Delpeut, regisseur
Simon Field, producent
Nelly Voorhuis, curator

Reinwardt Academie

Managementteam

Teus Eenkhoorn, directeur
Nancy van Asseldonk, studieleider bachelor jaar 3 & 4 en docent Informatiemanagement
Hester Dibbits, lector Cultureel erfgoed en Studieleider masteropleiding
Jorna Kniese, studieleider bachelor jaar 1 & 2 en docent Publiek

Lectoren

Hester Dibbits, lector Cultureel erfgoed en Studieleider masteropleiding
Riemer Knoop, lector Cultureel erfgoed

Commissie van Advies

Esther Agricola, directeur Bureau Monumenten en Archeologie Gemeente Amsterdam
Carla van Boxtel, bijzonder hoogleraar aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en senior onderzoeker aan de Universiteit van Amsterdam
Steph Scholten, directeur divisie Erfgoed, Universiteit van Amsterdam (voorzitter)
Marco Streefkerk, senior medewerker bij Stichting Digitaal Erfgoed Nederland
Siebe Weide, Algemeen directeur Museumvereniging
Yvonne Welings, Gemeentearchivaris bij het Regionaal Archief Tilburg

de Theaterschool

Managementteam

Jan Zoet, directeur (vanaf april)
Aafje Terwey, adjunct-directeur tot september (waarnemend directeur tot april)
Marijke Hoogenboom, lector
Bart Kusters, hoofd Productiebureau (vanaf november)
Erik Lint, clustercoördinator creative team (vanaf december)
Laurens Runderkamp, coördinator cluster makers en cluster docenten (vanaf december)
Daniëlle van Sundert, clustercoördinator uitvoerenden (vanaf december)
Niki Lemmens, facilitair manager (vanaf september)
Fien Bloemen, faculteitssecretaris

Lector

Marijke Hoogenboom

Studieleiding

Gerleen Balstra, interim Jazz- en Musicaldans (vanaf april)
Jocelyn Bergland, 5 o'clock class
Eddi de Bie, Jazz- en musicaldans (tot april)
Jappe Claes, Regie (tot december)
Jean-Yves Esquerre, Nationale Balletacademie (vanaf maart 2014)
Jeroen Fabius, Amsterdam Master of Choreography
Dennis van Galen, waarnemend Theaterdocent (tot september)
Jopie de Groot, Docent dans
Tanya Hermsen, Theaterdocent (vanaf september)
Peter de Kimpe, Scenografie
Barbara Van Lindt, managing director DasArts
Angela Linssen, Moderne theaterdans
Loes van der Pligt, Mime
Javier López Piñón, interim Regie (vanaf december)
Christopher Powney, Nationale Balletacademie
Gabriel Smeets, School voor Nieuwe Dansontwikkeling
Gwenoële Trapman, Productie podiumkunsten
Ruut Weissman, Amsterdamse Toneelschool&Kleinkunstacademie
Eddy Westerbeek, Techniek en theater

Commissie van Advies

Simon van den Berg, theaterrecensent, schrijver en adviseur
Janine Dijkmeijer, zakelijk leider Het Nationale Ballet

Rachel Feuchtwang, creative producer en adviseur (inter)nationale media/kunstorganisaties
Ivo van Hove, directeur Toneelgroep Amsterdam
Jan Jaap Knol, directeur Fonds voor Cultuurparticipatie.

Anne Lamsvelt, actrice, lid van ACT (belangenvereniging van acteurs)
Paul de Leeuw, televisiepresentator en programmamaker, acteur en zanger
Annet Lekkerkerker, zakelijk directeur Holland Festival

Bojana Mladenovic, artistiek directeur Veemtheater
Peggy Ollislaegers, artistiek directeur Nederlandse Dansdagen
Bianca van der Schoot, actrice/ mimespeelster, artistiek leider Boogaerdt/VanderSchoot

Mark Timmer, artistiek directeur Theater Frascati/Gasthuis

Marc Warning, scenograaf

Council Master Theater/ DasArts

Anke Bangma, conservator hedendaagse kunst Tropenmuseum, Amsterdam

Florian Malzacher, artistiek directeur Impulse Theater Biennale en freelance dramaturg/curator

Karim Benammar, filosoof, gespecialiseerd in denktechnieken en 'reframing'

Interdisciplinair

Lectoren

Marijke Hoogenboom, Kunstpraktijk en artistieke ontwikkeling

Folkert Haanstra, Kunst- en cultuureducatie

Master Kunsteducatie

Eindverantwoordelijk

Folkert Haanstra

Studieleiding

Maria Wüst

Commissie van Advies

Peggy Brandon, directeur Mocca

Antoine Gerrits, hoofd educatie Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst

Britt Thomassen, educatief medewerker EYE Filminstituut

Saundra Williams, manager Krater Art & Community, Bijlmerparktheater

Marga Wobma-Helmich, adjunct-directeur Educatie, Participatie en Programmering, Het Muziektheater Amsterdam

Servicebureau

Directie

Patrick Waller

Afdelingshoofden

Bert van Beest, personeel en organisatie

Nel van Dijk, kwaliteitszorg en beleidsontwikkeling

Erik Duiker, huisvesting en facilitair beheer

Maria Hagen, communicatie

Ferry de Jong, ICT

Ferry Kuipers, financiën en administratie

Amrita van Veldhoven, studentenzaken

College van Bestuur

Jet de Ranitz, voorzitter

Bridget Kievits, lid

Roos Eijsten, secretaris

Raad van Toezicht

Dolf van den Brink, hoogleraar Financial Institutions, Universiteit van Amsterdam (voorzitter)

Adriana Esmeijer, directeur Prins Bernhard Cultuurfonds

Robert Israel, consultant integriteit financiële dienstverlening

Maarten Kloos, oprichter ARCAM

Frans Leijnse, voorzitter Politieonderwijsraad

Ernst Veen, *meedenker* in cultureel ondernemerschap

Willemijn Verloop, oprichter War Child (tot 15 oktober)

Eltje de Klerk, adviseur Alpha Adviseurs & BMC (vanaf 15 oktober)

Index

- Aanbesteding, 48
- Accountant, 7, 13, 14, 87, 90
- Accreditatie, 5, 7, 17, 18, 22, 25, 27, 29, 31, 88
- Alumnibeleid, 6, 8, 15, 29
- Arbeidsmarkt, 41
- Arbeidsvoorwaarden, 45, 46
- Auditcommissie, 12, 14
- Bachelorrendement, 10, 87, 88
- Bestuursverslag, 5
- Beursprogramma's, 38
- Beurzen, 38, 39
- Bezoldiging, 13, 74, 75
- Bindend studieadvies, 19, 37, 49, 87
- Branchecode Goed Bestuur, 8, 9, 12
- CAO, 5, 15, 42
- Centre of Expertise, 6, 10, 21, 24, 29
- College van Beroep voor de Examens, 49
- College van Bestuur, 5, 12, 13, 15, 22, 38, 42, 48, 49, 92, 94
- Didactische scholing, 46
- Duurzaamheid, 48
- Eindkwalificaties, 27
- Erasmusprogramma, 39
- Examencommissie, 8, 15, 22
- Financial audit, 13
- Financiën, 12, 15
- Geschillenadviescommissie, 49
- Governance, 9, 17
- Helderheid in de bekostiging, 9
- Hogeschoolraad, 5, 7, 8, 13, 15, 17, 33, 38, 42, 49
- Huisvesting, 5, 7, 8, 48, 81
- Indirecte kosten, 10, 87, 89
- Informatiemanagement, 6, 8, 90
- Instellingsplan, 5, 6, 12, 20, 29, 42, 81
- Instellingstarieven, 15, 40
- Integriteitscode, 49
- Internationalisering, 9, 23, 29, 30, 38, 39
- Internationaliseringsfonds, 39
- Keuzevakken, 15, 20, 29
- Klachtenregeling ongewenst gedrag, 49
- Klokkenluidersregeling, 49
- Kwaliteitszorg, 5, 6, 8, 12, 15, 17, 20, 27
- Managementontwikkeling, 47
- Medewerkersonderzoek, 7, 46
- Missie, 4
- Nationale Studenten Enquête, 7, 13, 37
- Ondernemendheid, 6, 8
- Opleidingenaanbod, 18
- Organogram, 4
- Overgangstarief, 40
- Personeel, 13, 15, 31, 42
- Prestatieafspraken, 5, 6, 10, 11, 13, 42, 87
- Profileringsfonds, 37, 38
- Promotie vouchers, 46, 47
- Raad van Toezicht, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 17, 48, 94
- Rechtsbescherming, 49
- Remuneratie, 13
- Remuneratiecommissie, 13, 14
- Rendement, 10, 35, 87, 88
- Sectorplan kunstonderwijs, 10, 90
- Stakeholders, 6, 8, 13
- Studentenaantallen, 7, 11, 13, 34, 87, 90
- Studeren met een handicap, 17, 37
- Voorzieningen, 6, 10, 12
- Ziekteverzuim, 44, 45

Colofon

Redactie

Noortje Bakker, Maria Hagen, communicatie
Roos Eijsten, secretaris College van Bestuur
Marianne Gerner, kwaliteitszorg en beleidsontwikkeling
Ferry Kuipers, financiën en administratie

Met dank aan

alle medewerkers die een bijdrage hebben geleverd aan de totstandkoming van dit jaarverslag.

Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten

Jodenbreestraat 3
Postbus 15079
1001 MB Amsterdam

020 5277710

www.ahk.nl

Sector Onderwijs (hbo)

Plaats van vestiging: Amsterdam

Geregistreerd in het Handelsregister onder nummer
41210838

© 2014

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van de uitgever.